

T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ ve DENETİMİ BİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİ VE
YETKİNLİKLERİNİN BELİRLENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Soner ADA

İstanbul,2009

T.C.

**YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ ve DENETİMİ BİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİ VE
YETKİNLİKLERİNİN BELİRLENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Soner ADA

Danışman: Doç. Dr. Deniz BÖRÜ

İstanbul,2009

TC.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ ANABİLİM DALI

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Fizyolojik Zeka Düzeyleri ve Yeteneklerinin Belirlenmesi

Soner ADA

ONAY

Jüri:

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Deniz Böcek

Üye

Yrd. Doç. Emin OKUR

Üye

Yrd. Doç. Begüm ÖZKENT

Yüksek lisans tezi onay tarihi: 28.05.2009

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
SİMGELRİN LİSTESİ.....	viii
KISALMALARIN LİSTESİ.....	ix
TABLO LİSTESİ.....	x
ÖNSÖZ.....	xiv
ÖZET.....	xv
ABSTRACT.....	xvi
BÖLÜM 1 : GİRİŞ.....	1
1.1.PROBLEM DURUMU.....	1
1.2.PROBLEM CÜMLESİ.....	3
1.3.ALT PROBLEMLER.....	3
1.4.ÇALIŞMANIN AMACI.....	4
1.5.ÇALIŞMANIN ÖNEMİ.....	4
1.6.VARSAYIMLAR.....	5
1.7.ARAŞTIRMANIN S1NIRLILIKLARI.....	5
1.8.TANIMLAR.....	5
BÖLÜM 2:BEDEN EĞİTİMİ.....	7
2.1.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN TANIM.....	7
2.2.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN ÖNEMİ.....	7
2.3.ÖĞRETMEN ÖZELLİKLERİ.....	9
2.4.TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN VE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN GENEL AMAÇLARI.....	11
2.4.1.Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları:.....	12
2.4.2.Beden Eğitimi Derslerinin Genel Amaç ve Hedefleri;.....	12
2.4.3.BEDEN EĞİTİMİNİN GENEL EĞİTİMDEKİ YERİ.....	13

2.5.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN ÖZEL AMAÇLARI.....	14
2.6.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN KİŞİYE KAZANDIRABİLECEKLER	16
2.6.1.Kişisel Yönden	16
2.6.1.1.Organik Gelişim	16
2.6.1.2.Zihinsel Gelişim	17
2.6.1.2.1.Sinir-Kas Gelişimi (devimsel gelişim) :.....	17
2.6.1.2.2.Duygusal gelişim (Heyecansal gelişim):.....	17
2.6.2.Toplumsal Yönden	18
2.6.3.Beden Eğitimi Öğretmeni ve Önemi	18
2.6.4.Beden Eğitimi Öğretmeninin Özellikleri	20
2.6.4.1.Fiziksel Özellikler	20
2.6.4.2.Ruhsal Özellikler.....	20
2.6.4.3.Zihinsel Özellikler.....	21
2.6.4.4.Sosyal Özellikler	22
2.6.5.Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri	22
2.6.6.Beden Eğitimi Öğretmeninin Ders Esnasında Yapması Gereken Davranışlar (Öğrenciler İle İlişkileri)	23
2.6.7.Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri	24
2.6.8.Beden Eğitimi Derslerinde Uygulanan Özel Öğretim Yöntemleri	26
2.6.8.1.Komut Yöntemi.....	26
2.6.8.2.Alıştırma Yöntemi.....	27
2.6.8.3.Eşli Çalışma Yöntemi	28
2.6.8.4.Kendini Değerlendirme Yöntemi	29
2.6.8.5.Katılım Yöntemi.....	30
2.6.8.6.Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	31
2.6.8.7.Gösteri Yöntemi	32
BÖLÜM 3:DUYGUSAL ZEKÂ.....	36
3.1.DUYGUSAL ZEKÂNIN ÖNEMİ	37
3.1.1.Kişisel Yetkinlikler	39
3.1.1.1.Kendiyle İlgili Farkındalık: (Özbilinç)	39
3.1.1.1.1.Duygusal farkındalık:.....	40

3.1.1.1.2.Kendini Değerlendirme:.....	40
3.1.1.1.3.Özgüven:	40
3.1.1.2.Kendini yönetme:	41
3.1.1.2.1.Kendini kontrol;	41
3.1.1.2.2.Güvenilirlik:	41
3.1.1.2.3.Esneklik:.....	41
3.1.1.2.4.Yeniliklere açık olmak:	42
3.1.1.2.5.Kontrol odağı içerde olmak:.....	42
3.1.1.3.Motivasyon(Güdüleme)	42
3.1.1.4.Başarı yönelimi:	43
3.1.1.4.1.Bağlılık:.....	43
3.1.1.4.2.Girişimcilik:	43
3.1.1.4.3.İyimserlik:	44
3.1.2.Sosyal Yetkinlikler.....	44
3.1.2.1.Empati:	44
3.1.2.1.1.Diğer insanları anlamak:	45
3.1.2.1.2.Başkalarını geliştirmek:	45
3.1.2.1.3.Hizmete yönelik olmak:	46
3.1.2.2.Sosyal beceriler:	46
3.1.2.2.1.İletişim:	46
3.1.2.2.2.Etki yaratma ve etkileme:.....	47
3.1.2.2.3.Çatışma çözümü:	47
3.1.2.2.4.Ekip çalışmasına yatkınlık:	47
3.1.2.2.5.Liderlik:.....	47
3.1.2.2.6.İlişki kurmak:	48
3.1.2.2.7.Gücün farkında olmak:.....	48
3.2.DUYGUSAL ZEKÂ MODELLERİ.....	49
3.2.1.Mayer ve Salovey Modeli	49
3.2.2.Reuven Bar – On Modeli	50
3.2.3.Robert K. Cooper & Ayman Sawaf Modeli.....	51
3.2.4.Daniel Goleman Modeli	52
3.2.4.1.Kişisel Yeterlilikler	53

3.2.4.2.Özbilinç:.....	53
3.2.4.2.1.Kendine Çekidüzen Verme	53
3.2.4.2.2.Motivasyon.....	53
3.2.4.3.Sosyal Yeterlilikler.....	54
3.2.4.3.1.Empati:	54
3.2.4.3.2.Sosyal Beceriler	54
3.3.IQ ve EQ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	55
3.4.EĞİTİMDE DUYGUSAL ZEKÂNIN YERİ.....	56
3.5.DUYGUSAL ZEKÂ ve ÖĞRETMENLİK.....	59
3.6.DUYGUSAL ZEKÂ GELİŞTİRİLMESİ.....	60
3.6.1.Duyguların Tanınması.....	62
3.6.2.Duyguların Olduğu Gibi Kabullenilmesi	62
3.6.3.Duyguların Yüklediği Sorumluluğun Farkına Varmak.....	62
BÖLÜM 4:BEDEN EĞİTİM VE DUYGUSAL ZEKA.....	65
4.1.BEDEN EĞİTİM VE SPOR DERSİ İLE DUYGUSAL ZEKÂ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	65
4.2.BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ İLE DUYGUSAL ZEKÂ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	68
4.2.1.Öz bilinç(Özdenetim, Duygularının farkında olma);.....	69
4.2.2.Öz değerlendirme(Kendini motive etme);	69
4.2.3.Öz yönetim(duyguları yöneltme);.....	70
4.2.4.Sosyal bilinç(Empati, Örgütsel bilinç, Hizmet duygusu);	70
4.2.5.İlişki yönetimi(sosyal beceriler);.....	70
4.3.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	71
BÖLÜM 5:YÖNTEM VE BULGULAR	78
5.1.ARAŞTIRMA MODELİ	78
5.2.EVREN VE ÖRNEKLEM	78
5.3.VERİ TOPLAMA ARACININ HAZIRLANMASI VERİLERİN TOPLANMASI, GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİLİK.....	79
5.4.VERİLERİN ANALİZİ.....	79
5.5.BAĞIMISIZ VERİLERİN FREKENSLARI VE KATILIM YÜZDELERİ	80

5.1. ÖLÇEK İFADELERİNE VERİLEN CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE ORTALAMA VE STANDART SAPMASINA GÖRE DAĞILIMI.....	82
5.2.Genel Değerlendirmeye İlişkin Bulgular	84
5.2.1.Genel Değerlendirmeye Göre Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular	84
5.2.2.Genel Değerlendirmeye Göre Medeni Durum Değişkenine İlişkin Bulgular.....	85
5.2.3.Genel Değerlendirmeye Göre Uzmanlık Alanı Değişkenine İlişkin Genel Bulgular	85
5.2.4. Genel Değerlendirmeye Göre İletişim Becerilerini Geliştirme Değişkenine İlişkin Genel Bulgular	86
5.2.5.Genel Değerlendirmeye Göre Kişisel Gelişim Kitabı Takibine Değişkenine İlişkin Genel Bulgular	87
5.2.6.Genel Değerlendirmeye Göre Duygusal Zekâ İle İlgili Kitap Okumasına Değişkenine İlişkin Genel Bulgular	88
5.2.7.Genel Değerlendirmeye Göre Çalıştıkları Okul Türüne Değişkenine İlişkin Genel Bulgular.....	89
5.2.8.Genel Değerlendirmeye Göre Çalıştıkları Bölgeleri Değişkenine İlişkin Genel Bulgular.....	90
5.2.9.Genel Değerlendirmeye Göre Yaş Değişkenine İlişkin Genel Bulgular	91
5.2.10.Genel Değerlendirmeye Göre Kardeş Sayısı Değişkenine İlişkin Genel Bulgular	92
5.2.11.Genel Değerlendirmeye Göre Anne Eğitiminin Değişkenine İlişkin Genel Bulgular.....	93
5.2.12.Genel Değerlendirmeye Göre Baba Eğitimine Değişkenine İlişkin Genel Bulgular.....	94
5.2.13.Genel Değerlendirmeye Göre En Son Bitirdikleri Eğitim Kurumun Değişkenine İlişkin Genel Bulgular	95
5.3.Kadın Ve Erkek Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular.....	96
5.3.1.Bölgelere Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırılmasına İlişkin Bulgular	97
5.3.2.Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırılmasına İlişkin Bulgular.....	99

5.3.3.Medeni Durum Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulguları	101
5.3.4.Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular	103
5.3.5.Anne Eğitimi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular	105
5.3.6.Baba Eğitimi Değişkenine Göre Kadınlar ile Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular	107
5.3.7.Mezun Olduğu Eğitim Kurum Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular	109
5.3.8.Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular	111
5.3.9.İletişim Becerilerini Geliştirme Kurs Yâda Eğitim Alıp Almamasına Değişkenine Göre Kadınlar ile Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular.....	112
5.3.10.Kişisel Gelişim Kitapları Okuması Takip Etmesi Değişkenine Göre Kadınların ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular.....	113
5.3.11.Duygusal Zekâ Kitapları Okuması Takip Etmesi Değişkenine Göre Kadınların ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular.....	114
5.3.12.Çalıştığı Okul Türü Değişkenine Göre Kadınların ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular	115
5.4.Kadın ve Erkek Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular.....	117
5.4.1.Medeni Durum Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılatırıştırmasına İlişkin Bulgular	117
5.4.2.Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadınlar ile Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İlişkinBulgular	118
5.4.3.İletişim Becerileri Geliştirme Eğitimi veya Kursu Gitme Değişkenine Göre Kadınların ve erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	120
5.4.4.Kişisel Gelişim Kitabını Okumasına Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarındaki Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	121
5.4.5.Duygusal Zekâ Kitapları Okuma ve Takibi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular.....	123

5.4.6.Okul Türü Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmansa İlişkin Bulguları	124
5.4.7.Bölge Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulguları	125
5.4.8.Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular.....	126
5.4.9.Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	127
5.4.10.Anne Eğitim Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	129
5.4.11.Baba Eğitimi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	130
5.4.12.En Son Bitirdiği Eğitim Kurumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştıklarına İlişkin Bulgular	131
BÖLÜM 6: SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	133
6.1.Sonuç ve Değerlendirmeler	133
6.2.Öneriler	137
KAYNAKÇA	138
EK : ANKET FORMU.....	146
ÖZGEÇMİŞ	150

SİMGELRİN LİSTESİ

IQ :Bilişsel Zeka (Intelligence Quotient)

EQ :Duygusal Zeka (Emotional Quotient)

f :Frekans

N :Denek Sayısı

P :Anlamlılık Düzeyi

SS :Standart Sapma

X :Aritmetik Ortalama

F :Hesaplanan F Katsayısı

T :Hesaplanan t değeri

KISALMALARIN LİSTESİ

MEB Milli Eğitim Bakanlığı

SPSS Statistical For Social Sciences

WWW World Wide Web

Vd Ve diğeri

TABLO LİSTESİ

Tablo.1.Duygusal Yetkinlik Tablosu.....	39
Tablo.2.Bar-on Modelindeki Duygusal Zekâ Boyutları ve Onları Oluşturan Yetenekler.....	51
Tablo.3.Uygulanan ilçeler ve Beden Eğitimi Öğretmeni Sayıları	79
Tablo.4.Öğretmenlerin Demografik Özellikleri.....	81
Tablo.5 Ölçek İfadelerine Verilen Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	82
Tablo.6. Cinsiyet Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları.....	84
Tablo.7.Medeni Durum Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları	85
Tablo.8.Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Yapılan T-Test Sonuçları.....	86
Tablo.9 İletişim Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitim veya Kursta Gitme Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları.....	86
Tablo.10 Kişisel Gelişim Kitabı Takibi Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları.....	88
Tablo.11.Duygusal Zekâ ile İlgili Kitap Okuma Değişkeni Göre Yapılan T-Testi Sonuçları.....	89
Tablo.12 Okul Türü Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları.....	90
Tablo.13.Bölge Değişkenine Göre Genel Değerlendirme İçin Yapılan ANOVA Tablosu.....	91
Tablo.14.Yaş Değişkenine İlişkin Genel Değerlendirmelerinin ANOVA Tablosu	92

Tablo.15 Kardeş Sayıları Değişkenine Göre İlişkin Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu.....	93
Tablo 16. Anne Eğitimi Değişkenine Göre Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu ..	94
Tablo .17. Baba Eğitimi Değişkenine Göre İlişkin Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu.....	95
Tablo.18 En Son Bitirdikleri Eğitim Kurumu Değişkenine Göre İlişkin Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu	95
Tablo.19.Bölge Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasının T-Testi Sonuçları	97
Tablo.20 Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları.....	99
Tablo.20 Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı	101
Tablo.21 Medeni Durum Değişkenine Göre Erkek ve Kadınların Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları	102
Tablo.22 Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları.....	103
Tablo.22 Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı	105
Tablo.23 Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları.....	106

Tablo.23 Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı.....	107
Tablo.24 Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları.....	108
Tablo.24 Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı.....	109
Tablo.25 Eğitim Kurumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları	110
Tablo -26 Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları	111
Tablo.27 İletişim Becerilerini Geliştirme üzerine Kurs ya da Eğitim Alıp Almaması Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları.....	112
Tablo.28 Kişisel Gelişim Kitapları Okuması Takip Etmesi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları	113
Tablo.29 Duygusal Zekâ Kitaplarını Okuması Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları.....	115
Tablo.30.Çalıştığı Okul Türü Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları.....	116
Tablo.31.Medeni Duruma Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları.....	118
Tablo.32 Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları.....	119

Tablo.33 İletişim Becerileri Geliştirme Eğitimi veya Kurs Gitme Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları.....	120
Tablo.34 Kişisel Gelişim Kitabı Okuması Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları	122
Tablo.35 Duygusal Zekâ Kitapları Okuma ve Takibi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları.....	123
Tablo.36 Okul Türü Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları.....	124
Tablo.37 Bölge Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi.....	126
Tablo.38 Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi.....	127
Tablo.39 Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi.....	128
Tablo.40 Annenin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi.....	129
Tablo.41 Babanın Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi.....	130
Tablo.42 Bitirdiği Eğitim Kurumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi.....	131

ÖNSÖZ

Çağımızda devamlı olarak değişen ve gelişen teknoloji bireyler üzerinde etki oluşturmaya başlamıştır. Bu noktada eğitimin işlevi, toplum üzerindeki bu etkiye karşı nitelikli insan gücü yetiştirmektir.

Öğretmenliğin geniş biçimde bir insan topluluğuyla ilişki ve etkileşim içinde yerine getirilen bir meslek olması öğretmenlik mesleğinin diğer mesleklerden ayıran en baskın özelliğidir. Öğretmenlik mesleğini diğer mesleklerden ayıran diğer yönü, girdiği iletişim sürecinde çevresindeki bireyleri etkileme gücüne sahip olmasıdır.

Eğitim amaçlarının gerçekleştirilmesinde her öge ayrı bir öneme sahiptir. Öğretmen yeterlilikleri bunun en başında gelmektedir. Yeterlilik ise birçok alt faktörden oluşmaktadır. Ancak son yıllarda bilimsel sahada önemli yer tutan “Duygusal Zekâ” kavramı ile bu alt faktörlerle önemli ölçüde örtüşmektedir.

Duygusal Zekâ, kişinin kendisiyle ve çevresiyle olan ilişkisinde duyguların olumlu gücünden yararlanmayı, olumsuz etkisinden de korunmayı sağlayan oldukça kapsamlı sayılabilecek bir yetkinliktir. Bu yetkinliğin geliştirilebilir oluşu ve yükseltilmesi sonucu sağlanan faydalar, konuyla ilgili çalışmalar yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Eğitim bütünlüğü içerisinde en önemli ve en verimli görevi yerine getirenlerden biride beden eğitimi öğretmenlerdir.

Bu noktadan hareketle ülkemizde önemli bir yer tutan okullarımız ve bu kurumlarda önemli bir yeri ve görevi olan beden eğitim öğretmenlerinin “Duygusal Zekâ Düzeylerini Belirlenmesi” mevcut durumun tespiti ve iyileştirilmesine ışık tutmayı amaçlamaktadır.

İstanbul-2009

Soner ADA

ÖZET

Bu araştırma ortaöğretim kurumlarında görev yapan Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zekâ yetkinliklerinin tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırma İstanbul ili Anadolu yakasında bulunan Ümraniye, Üsküdar, Ataşehir ilçelerindeki Anadolu liselerinde, genel liselerde ve ilköğretim görev yapan 178 beden eğitimi öğretmeni üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırma için toplanan veriler SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Bu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı, anne ve baba eğitim düzeyi, en son mezun olduğu eğitim kurumu, uzmanlık alanı, iletişim becerileri eğitim, kişisel gelişim kitap takibi, duygusal zekâ kitabı okuma, çalıştığı kurum değişkenlerine göre farklılıkları incelenmiştir. Anket 50 sorudan oluşmaktadır. Araştırmada genel değerlendirme, cinsiyete göre(kadın-erkek),kadınları ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması şeklinde dört alt faktörden oluşmaktadır. Veriler %(yüzde), t-testi, Anova (Tekyönlü varyans analizi), scheffe testi yapılarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Beden Eğitimi,

ABSTRACT

This research is conducted in order to determine emotional intelligence of physical education teachers who work in the secondary education institutions.

This research is held on 178 physical education teachers, in Anatolian high schools, general high schools and primary schools in Ümraniye, Üsküdar, Ataşehir districts of the Anatolian side of İstanbul city.

The data collected for the research is analysed by SPSS package programme. In this research, the variable differences between the physical education teacher's demographics like gender, age, marital status, number of siblings, the education level of their parents, the last graduated educational institution, profession, communication skills, personal development book tracking the habit of reading emotional intelligence books, the institution they are working for, is examined. The survey is composed of 50 questions. The research is indicated comparing four sub-factors; general interpretation, the commentary according to gender (male-female) and among both of the male and female genders. The data is commented according to % (percent), t-test, Anova (one direction variance analysis).

Key Words : Emotional intelligence, Physical education

BÖLÜM 1: GİRİŞ

Bu bölümde; problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayıltılar, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilmiştir.

1.1.PROBLEM DURUMU

Milletlerin ruh ve karakterini şekillendirmede etkin rol oynayan öğretmenlerin bu işlevlerini yerine getirebilmesinde onların üretkenliğinin önemli bir etkisi vardır. Öğretmenler, gerekli bilginin kazanılmasının kolaylaştırıcı, gerekli ortamları hazırlayan bir rol benimsemek durumundadır. Bunu en iyi biçimde yapabilmek için de öğretmenin çağı yakalamış, gelişime ve yeniliklere açık, kendini devamlı yenileyen bir yapıda olması gerekmektedir.(Oruç, 2006,s.1)

Özellikle son yıllarda sosyal modellerde yaşanan karmaşık değişiklikleri(artan boşanma oranları, medya ve televizyonun yarattığı olumsuz etkiler, gelişen teknoloji, ebeveynlerin yoğun iş yükü sebebiyle çocuklara daha az zaman ayırması, vs.) günümüz çocuklarının sorunlarının artmasına neden olmuştur. Bu durum memleketin büyük kentlerinden en ücra köşelerine kadar dağılmış olan okullarda gerekli tüm yönetici ve öğretmenlere, özellikle beden eğitimi öğretmenlerine büyük görev düşmektedir. (<http://www.duygusalzeka.com/>) İnsanların, özellikle gençlerin beden ve ruh yapısının eğitilip geliştirilmesinde, en uygun, en önemli araç hareket faktörünün hemen her çeşidini ve bütün prensiplerini kapsayan "Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi" büyük bir önem taşımaktadır. Günümüzde, modern eğitim anlayışı, eğitim ve öğretim faaliyetlerinde okul içi ve okul dışı zihni gelişimin yanında beden ve ruhi gelişmeleri de gerekli görülmektedir. Eğitimde başarıya ulaşmak için öğrenciyi iyi anlayan, diyalog kurabilen, yönlendirebilen, onların yeteneklerini en iyi biçimde geliştirilebilen eğitimcilere gereksinim vardır".(Oruç,2006,s.1) Bu bağlamda, eğer, öğretmenler yeterli derecede nitelikli eğitilmezlerse en ideal eğitim sistemi ve öğretim programı bile başarısız olabilmektedir. Beden eğitimi öğretmeni; bir taraftan toplumsal beklentileri yansıtırken, diğer taraftan öğrencinin kişisel gelişimini çağdaş eğitim ilkelerini de göz önünde bulundurarak

düzenlemekle yükümlüdür. Beden eğitimi öğretmeninin kişisel özellikleri dikkate alınması gereken çok önemli bir konudur. Öğretmen tarafından ortaya konulan kişilik ve öğrencilerle olan ilişki, konu ile öğrenci arasında önemli bir bağ oluşturur. Beden eğitimi öğretmeninin fiziksel, sosyal, ruhsal ve zihinsel özellikleri, gelişen genç öğrencilerin eğitimi, yönlendirilmesi ve onlara örnek olunması bakımından önemlidir. (Tamer ve Pulur, 2001,s,18)

Her geçen gün önemi biraz daha artan ve eğitim dünyasında önemli sağlam bir yere sahip olan duygusal zekâ kavramı, özellikle öğretmenlerimizin de üzerinde durması gereken bir konu olmuştur. Güvensiz, sağlıksız ilişkilerin, kaygı ve olumsuzlukların arttığı dünyada, kişilerin zorluklar ve engelleri aşabilmeleri, sağlıklı, mutlu ve üretken birer birey olabilmeleri onların duygusal zekâlarının geliştirmelerine bağlıdır. (Nazlı,2003,S,2)Genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi ve spor dersinin ve öğretmenin duygusal zekâyâ ilişkin yaklaşımları saptanmaya çalışılmış ve elde edilen veriler doğrultusunda sonuçlara ulaşılarak görülen eksikliklere ilişkin öneriler getirilmesi planlanmıştır.

1.2.PROBLEM CÜMLESİ

Bu çalışmada araştırma konusuna bağlı olarak problem cümlesi “Okullarda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, duygusal zekâ düzeyleri ve özellikleri nedir.”Olarak belirlenmiştir.

1.3.ALT PROBLEMLER

Çalışmada belirlenen problem cümlesi çerçevesinde Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zeka düzeylerinin ve özelliklerinin;

1-Cinsiyete,

2-Yaşı,

3-Dogum tarihi,

4-Kardeş sayısı,

5-Medeni durumu

6-Anne ve babanın eğitim durumuna,

7-Mezun olunan fakülteye,

8-Mesleki kıdeme,

9-İletişim becerilerinin geliştirilmesi konusunda her hangi bir kurs ya da eğitim alma,

10-Kişisel gelişim ile ilgili kitaplar takip etme,

11-Duygusal zeka ile ilgili kitap okuma değişkenlerine göre değişip değişmediği alt problemler olarak belirlenmiştir.

1.4.ÇALIŞMANIN AMACI

Beden eğitimi öğretmenlerinin, Duygusal Zekâ düzeylerinin ve özelliklerinin belirlenmesi ve elde edilecek sonuçlara göre öğretmenlerin gelişimine katkıda bulunmak amacıyla öneriler getirilmesi çalışmada amaçlanmıştır.

1.5.ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

Milli Eğitim Bakanlığınca(www.mevzuat.meb.gov.tr) beden eğitimi dersi için şu amaç belirlenmiştir;

“Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, aynı zamanda kişiliğin eğitimidir. Başka bir deyişle öğrencilerin gelişim özellikler göz önünde tutularak onların, ferd ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi; yapıcı, yaratıcı ve üretken; milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış ferdler olarak yetiştirilmeleri için en önemli araç olacaktır”

“Dengeli bir kişilik sahibi; yapıcı, yaratıcı ve üretken bir kişilik” aslında tüm derslerin ortak amacıdır. Hemen her ders bu amacı gerçekleştirmek için benzer yöntemleri kullanırken beden eğitimi dersi diğerlerinden farklılaşır. Diğer dersler bu amacı gerçekleştirmek için “bilişsel” gelişimi ele alırken, benden eğitimi “psikomotor” ve “duyuşsal” gelişimi odağa alır. Odağa alınan gelişim yönteminin farklı olması öğrenme sürecinde kullanılan materyallerinde önemin de farklılaşmayı beraberinde getirmiştir. Psikomotor ve duyuşsal gelişimlerde öne çıkan unsur, “*rol model*” kavramıdır. Söz konusu bu kavramda “rol model” alınan *kişilik* çok önemlidir.

10–17 yaş arası kişilik ve duygu gelişimde en önemli devredir. Bu dönemde öğrencilerin gördükleri dersler içerisinde duyuşsal ve psikomotor gelişimlerinde en etkili ders beden eğitimi dersidir. Öğrencilere rol model olan beden eğitimi öğretmenlerinin kendi duygularını doğru anlama ve empati yeteneğini gelişmesi kişiliğinin önemli aşamasındaki öğrencilerle, doğru ve sağlıklı iletişim kurabilmesi için çok önemlidir.

Kendi kişiliğinin doğru anlama konusu diğer branş öğretmenlerinden çok daha fazla beden eğitimi öğretmenlerinin ihtiyacı olduğu açıktır. Bu çalışmada beden eğitimi

öğretmenlerinin özellikle seçilmesinin nedeni budur. Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zekâ düzeylerinin belirlenmesi, kişisel gelişimleri için öneriler getirilmesi bu çalışmayı daha da önemli hale getirmektedir.

1.6.VARSAYIMLAR

Yapılan çalışma;

*Araştırmaya katılan öğretmenlerin sorulara içtenlikle ve yansız cevap verdikleri varsayılmaktadır.

*Araştırmaya katılan öğretmenlerin soruları aynı şekilde algıladıkları varsayılmaktadır.

*Araştırma evreninden seçilen örneklemin okullar temsil edebilecek yeterlilikte olduğu varsayılmaktadır.

*Kullanılan ölçme aracıyla ve izlenen yöntemle araştırmanın amacına ulaşılabileceği varsayılmaktadır.

1.7.ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma, örneklem olarak seçilen İstanbul ili Anadolu yakası Ümraniye ilçesi, Ataşehir ilçesi ve Üsküdar ilçesindeki Beden eğitim öğretmenleri ile sınırlıdır.

Araştırma ulaşılabilen literatürle sınırlıdır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin Duygusal Zekâ yaklaşımlarının belirlenmesi kullanılan ölçek 50 soruyla sınırlıdır.

1.8.TANIMLAR

Bilişsel Zekâ (IQ): Bellek,sözcük dağarcığı,anlama, sorun çözme,soru muhakeme, algılama, bilgi işleme ve görsel-motor becerilerini içeren, hem sözel hem de sözel olmayan yetenekleri belirleyen Wechsler Zekâ Ölçüleri gibi standartlaştırılmış zekâ testleriyle ölçülebilen, beyin yeteneği (<http://www.doktorhakan.com>).

Duygusal Zekâ (EQ): Duygusal zekâ bir taraftan kendi gelişimimizi ve olgunlaşmamızı diğer taraftan da yeteneklerimiz ile diğer insanlarla aramızda olan ilişkileri tanımlar. (<http://duygusalzeka.net>)

Duyguları zamanında üretebilme, yaşatabilme, denetim altında tutabilme ve başka bireylerle sağlıklı duygusal iletişime (empati) girebilme yeteneğidir. (<http://www.pozitifdegisim.com/duygusalzeka.htm>)

Empati: Bir insanın kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamasıdır.(Dökmen,2005,s.135)

Beden Eğitimi: Beden eğitimi bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden gelişiminin yanında beden becerilerini de geliştirmeye yönelik, gerekirse çevresel koşullara ve katılımcıların özelliğine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, cimmastige, spora dönük araştırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir. (http://www.odevarsivi.com/dosya.asp?islem=gor&dosya_no=52368)

Bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik gerektiğinde-çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, cimmastiğe, spora dönük araştırma ve gelişmelerinin tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir.

BÖLÜM 2:BEDEN EĞİTİMİ

2.1.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN TANIM

Yirmi birinci yüzyılı yaşadığımız şu günlerde toplumlar, sosyal, siyasal, ekonomik vb. yönlerden çeşitli değişme ve gelişmelere tanık olmaktadır. Şüphesiz bu gelişmelerden en çok etkilenen alanların başında eğitim gelmektedir(Gürbüzürk, 2004,s.2)

İnsanoğlunun kişilik gelişmelerini ve sosyal çevreleriyle olan ilişkilerini en olumlu yönde gerçekleştirmelerindeki temel kural eğitimidir.(Uslu ve Hasırcı,1999,s.27)Çocukluk ve gençlik çağında yapılan sporun beden ve ruh sağlığına, kişilik gelişimine önemli bir role sahiptir. Beden eğitimi dersi; bireyin beden sağlığını çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, cimnastiğe ve spora dönük alıştırmaya ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir.

Beden eğitimi dersi sağlıklı, güçlü, mutlu olma, kişilik, karakter ahlaki değerler kazanma, kültürleşme toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimi veren derstir de denilebilir.(Sarıtaş,2000,s.2)Yukarıdaki tanımlara ilişkin ortak bir tanım vermek gerekirse,

Beden eğitimi; *“bireyin fiziksel, zihinsel, duyuşsal ve sosyal gelişimini sağlayan yaratıcılık, liderlik gibi yeteneklerini geliştiren serbest zamanlarını değerlendiren mücadeleci, azimli, uyumlu, üretken, kararlı olma gibi kişilik özelliklerini geliştiren bireyleri sorunlarından uzaklaştıran gerginliği atmalarını sağlayan bir bilimdir”* denilebilir.

2.2.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN ÖNEMİ

Beden eğitimi dersi genel eğitimin bir parçası olup, amaçları arasında bir paralellik vardır. Birbirlerini tamamlarlar. Öğrencilerin zihin ve bedenlerinin maksimal gelişim göstermesi için beden eğitimi derslerine ihtiyacı vardır. Beden eğitimi ve spor programları, öğrencilerin olgunlaşma çağındaki bütün özellik ve ihtiyaçlarını esas alması, beden eğitimi dersi ile öğrencinin; bedeninin en verimli ve etkili biçimde nasıl kullanabileceğini

öğretilmekte, doğru hareket etmesini, zihinsel ve duygusal açıdan olumlu gelişimine katkı sağlamaya çalışmaktadır.

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, aynı zamanda kişiliğin eğitimidir Başka bir deyişle beden eğitimi; kişinin kalıtsal, fiziki güç ve yeteneklerinin, ruhsal, toplumsal ve kişiliğinin eğitimidir diyebiliriz.(Oruç,2006,s.68)

Birçok bilişsel kuramcı, öğrencilerin doğal ortamda sorunlarla karşılaşarak yaşantılar kazandıklarında daha çok öğrendikleri ve öğretimin, yaratıcılık özelliğinin arttığı görüşündedirler. Örneğin Bruner'e göre öğrenme düzeyi, dinlemeden gözlem yapma ve uygulamaya doğru artmaktadır(Hergüner ,Arslan,Dündar,2002,s.48).

Bir uygulama dersi olan Beden Eğitimi, bulunduğu zamanda, temel değerler ve birikimler doğrultusunda insanların hareketliliklerinde yapısal, duygusal, sosyal dengelerini ve uyumlarını sağlayan en önemli etkidir. Gelişmenin iyi, güzel, olumlu doğrultuda olmasını sağlar. Tüm içgüdülerimizi ve çevreye uygun davranış özelliklerimizi düzenler(Hergüner ,Arslan,Dündar,2002.s.49).

Beden eğitimi dersi her yaşta için uygulanabilir olması, bilimsel teknik ve metotlarla yaş, cinsiyet, yeteneklerine göre olması, sağlık kontrollerinin de olması ayrıca uzun araştırmaların sonucunda hazırlanan programlarla uygulanması cazibesini ve önemini arttırmaktadır.

Özellikle gelişim dönemini kapsayan ilkökul dönemi çocukları için, beden eğitimi dersinin öğretim yöntemlerini bilen, yerinde ve doğru uygulayan çocuk gelişimi konusunda bilgilendirilmiş beden eğitimi dersinin ne olduğunu ve amaçlarını çok iyi bilen kişiler tarafından yapıldığı takdirde verimli olmaktadır. Aksi halde çocuklarda bedensel, ruhsal ya da zihinsel yönden engeller ve eksiklikler meydana gelmektedir.(Sarıtaş,2000,s.2)

Klasik eğitim anlayışı özde zihinsel gelişimi sağlamaya odaklanırken, çağdaş eğitim anlayışı bu değişimi zihinsel, duygusal, toplumsal ve bedensel işlevler bakımından bir bütünlük içinde ele almaktadır Bu bütünlük içinde beden eğitimi, eğitim amaçlarının çoğunun, hareketler yolu ile kazandırılabilceği tek disiplindir.Çocuklara küçük yaşlardan başlayarak verilecek bedensel eğitim, onlara her yaşta beden, fikir ve ruhsal yönden

sağlıklı kalabilmeyi öğretecektir. Bu da beden eğitimi derslerinin önemle ele alınarak amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik uygulamasıyla işlerlik kazanacaktır.

Branş öncesi ve branşa yönelik temel eğitimin yer aldığı ilköğretim okullarında gelişim sürecindeki çocuk fizyolojik, psikolojik ve zihinsel yönden yetişkinlik döneminin temel özelliklerini almaktadır. Çocuğun sportif ve kişilik gelişimine olumlu ya da olumsuz etkide bulunmak veya hiç etkide bulunmamak gelecekteki başarı-başarısızlık durumunun sınırlarını belirlemektedir.

Ayrıca çocuğun spor yapma alışkanlığının kazandırılması ve biçimlendirilmesi yönünden ayrı bir önem taşımaktadır. Bunlara dayalı olarak çocuğun yaşamında bu denli etkin rolü olan hiç kuşkusuz beden eğitimi dersi ve öğretmenidir. Bu anlamda Beden Eğitimi dersi, diğer eğitim elemanlarıyla organize olarak yapısal, duygusal, sosyal istendik davranış özelliklerini kazandıran, geliştiren bir olgudur diyebiliriz.(Koç, 1993, s.437)

Beden eğitim öğretmenlerinin eğitim kurumlarında etkinlikleri hiçbir zaman bir başka derse benzememektedir. Bu görüş doğrultusunda Beden Eğitimi öğretmeni de her zaman bir başka branş öğretmeninden farklı olmak durumundadır. Çünkü Beden Eğitimi ve Spor öğretmenlerinin eğitim kurumlarındaki yeri ve öneminin özel bir konumu vardır. “Öğrencinin, toplumun, öğretmenlerin gözünde farklıdır. Şekliyle davranışlarıyla ilgi odağıdır. Doğal liderdir. Eğitim bütünlüğü içinde teorik ve uygulamalı birikimlerini aktaran, Beden Eğitimi ve Spor değerlerini kazandıran bu doğrultuda öğrencilerin yeteneklerini oluşturan, geliştiren eğitimcidir öğreticidir. Beden Eğitimi ve Spor ile ilgili beklentileri olan öğrencilerce, yöneticilerce, gençlerce, takım yöneticilerince ilk anda bir umut kaynağı ve kurtarıcıdır. Toplumsal olarak yapısal, duygusal ve sosyal farklılıkları dengeleyen, uyum sağlama görev ve sorumluluğunu üstlenen kişilerdir” (Hergüner,Arslan,Dündar,2002. s.49)

2.3.ÖĞRETMEN ÖZELLİKLERİ

Sağlıklı bir toplumun oluşumundaki en önemli unsur eğitim sistemi ve onun etkin şeklindeki işlerliğidir. Bu sistemin temel ögesinin öğretmen olduğu ve diğer ögelere göre etkileme gücünün fazla olduğu bilinmektedir (Çapa ve Çil,2000.s.1)

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. maddesine göre, öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir şeklinde açıklamıştır (Gürbütürk, 2004,s,1).

Öğretmen; araştırmalar sonucu geliştirilen, devletin eğitim politikasını uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile bu politikayı etkileyen, eğitimde uzmanlık çalışmalarından ve araştırmalardan yararlanan, ancak aynı zamanda bu çalışmalara problem sağlayan önemli bir kişidir(www. home.uludag.edu.tr/users/fkorkmaz).

Öğretmenlik, yetişmekte olan nesli, ailesi, çevresi, milleti, devleti ve vatani için daima yararlı, yapıcı, yaratıcı iyi bir insan ve iyi bir vatandaş olarak yetiştirme sanatıdır(Tekışık,1987,s.1)

Öğretmen, öğrencilerinin davranışları üzerinde çalışır, eğittiği her öğrencisinin önceden saptanmış amaçlara ulaşmasına yardım eder ve onların istedik davranışlara sahip birer kişi olmasını sağlar. Bu anlamda öğretmen öğrencisinin davranışlarının mimarıdır.(Katkat ve Mızrak,2003,s.158)

Öğretmenin temel görevi öğrencilerde, okulun ve derslerin hedefleri doğrultusunda kalıcı izli davranış değişikliği meydana getirmektedir(Erden,1995,s,11).

Öğretmenlerin yukarıda belirttiğimiz, bu son derece önemli görevi topluma bilinçli, yaratıcı, sorumlu ve aynı zamanda beden, zihin, ahlak ve duygu bakımından dengeli yeni nesiller yetiştirmekle yerine getirebilir. Bu durum, onların ancak bir profesyonel öğretmen kimliği kazanmaları ile mümkündür. Bu tür bir kimliğe sahip olmanın niteliklerini şöyle sıralayabiliriz;(Kanlı,Yağbasan.2002,s.145).

* Güçlü bir alan bilgisine sahip olma,

*Zengin bir öğretim yöntemleri bilgisi ile öğretim metotlarının konulara göre seçiciliği özelliği,

*Öğrenme teorileri hakkında bilgili ve öğrencilerin öğrenme tiplerine duyarlı olma,

*Zayıf ve kuvvetli yönlerini bilerek, normlar ve değer yargıları konusunda anlayışa sahip olma,

*Meslektaşlarıyla sağlıklı etkileşim ve iletişimde bulunmadır.

Ayrıca öğretmen, güdüleyicilik rolü ile öğrencilerin öğrenme sürecine etkin bir şekilde katılmaları onları motive eder. Özellikle sınıf içinde içedönük öğrenciler varsa, onların bu tür desteklere daha fazla gereksinimleri olduğunun farkındadır. Olumlu davranışları ödüllendirerek ya da olumlu pekiştiriciler vererek güdülenmeyi sağlar. Yavaş ve diğerlerine göre zor öğrenen öğrencilerin yeterli düzeyde tekrar ve alıştırma yapma olanağı tanıyarak onların öğrenmelerini kolaylaştırır(Güven, Sözer,2007,s.32).

Nitelikli öğretmen özelliklerini belirleme konusunda yapılan çalışmalar genel olduğu kadar, branaşya yönelik özellikleri de belirleme amacını kapsamaktadır. Farklı araştırmacılar başarılı bir beden eğitimi öğretmeninde bulunması gereken özellikleri belirtmeye çalışmışlardır. Korkmaz, bir beden eğitimi öğretmenin özelliklerini; alan bilgisi, konuşma ve yazma becerisi, fiziksel, zihinsel ve duygusal yönden sağlık, öğretmenliğe uygun kişilik, yeterli düzeyde motor yetenek, işbirliği yapma becerisi, espri yeteneğı olarak sıralamıştır. ([www. home.uludag.edu.tr/users/fkorkmaz](http://www.home.uludag.edu.tr/users/fkorkmaz)).

Beden eğitimi öğretmenlerinin kazanması gereken nitelikler; esnek davranma, örgütlü davranış gösterme, eşit davranma, dürüst, saygılı, itibarlı, kararlı, düzgün mizaçlı, diplomatik ve disiplinli, sevimli, yardımsever, istekli, teşvik eden, algılayan, sıcak, canlı, olumlu, sabırlı, şefkatli, neşeli, anlayışlı, duygulu, dürüst, nazik, samimi, dikkatli, açık fikirli, değişik farklı ve yeni fikirlere açık, tümevarım kullanan, görsel yardım sunan, katılımcı, bireysel, etkileyici, anne-baba rolünde, tartışma yapan, destek sunan, genç ve hoş görünen, iyi giyimli, mutlu, sevimli ve çekici olma, şeklinde özetlenmektedir. ([www. home.uludag.edu.tr/users/fkorkmaz](http://www.home.uludag.edu.tr/users/fkorkmaz)).

2.4.TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN VE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN GENEL AMAÇLARI

Ulusların geleceğı, yetişmiş ve yetişmekte olan gençlerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuna bağlıdır. Eğitimden beklenen, bireylerin gizli güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak en üst düzeyde geliştirilmesine yardım etmektir. (www.sinifogretmenim.net/)

Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları, Anayasa, Milli Eğitimin Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişen özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri genel amaçtır(www.mevzuat.meb.gov.tr).

2.4.1.Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları:

Türk Millî Eğitimi'nin genel amacı, Türk Milletinin bütün bireylerini; (Erdem,2007,s.4)

1-Atatürk ilke ve devrimlerine, Anayasada ifade edilen Atatürk Milliyetçiliği'ne bağlı; Türk Milleti'nin milli, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,

2-Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe, karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek

3-İlgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda geliştirmek, gerekli bilgi, beceri, davranış ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırma yoluyla hayata hazırlamak, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır(Erdem,2007,s,4)

2.4.2.Beden Eğitimi Derslerinin Genel Amaç ve Hedefleri;

Öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı, üretken ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmelerinin

sağlanmasıdır. Öğrencilerimiz; beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi beceri, tavır ve alışkanlıklar edinmeyi. Vücutlarının, organ ve sistemlerini, seviyelerine uygun olarak güçlendirmeleri ve geliştirmeli; sinir, kas ve eklem koordinasyonunu sağlayabilmeyi, İyi duruş alışkanlığı edinmeyi, ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilmeyi, milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme ile törenlere katılmaya özen göstermeyi, temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar kazanmayı, tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanmayı, işbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığını, görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme becerilerini geliştirmeyi, kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme özelliklerini kazanmayı, dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olmayı, demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıkları kazanmayı, spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanmaya özenli olmayı, yeteneği ve istekleri doğrultusunda sportif branş eğitimine bilinçli olarak yönelmeyi, öğrenerek, uygulayarak ve sporun insan hayatındaki önemini farkına vararak yetişirler. (www.sinifogretmenim.net)

Dikkat edilecek olursa, Türk genel eğitimin amaçlarıyla beden eğitimi ve sporun amaçları arasında büyük bir benzerlik ve bütünlük vardır. Bu da gösteriyor ki beden eğitimi ve spor etkinlikleri, eğitimin önemli bir parçasıdır. O halde beden eğitimi ve spor etkinliklerine yer vermeyen bir eğitim düşünülemez.

2.4.3.BEDEN EĞİTİMİNİN GENEL EĞİTİMDEKİ YERİ

Modern eğitim anlayışı çerçevesinde eğitim ve öğretim faaliyetlerinde gençlerin zihni gelişmesinin olduğu kadar bedeni ve ruhi gelişimlerinin de sağlanması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.(Sönmez ve Sunay,2004,s.165)

Genel eğitimin amaçlarına ulaşmada Beden eğitimi ve sporun amacı en önemli basamağı oluşturmaktadır. Beden eğitiminin amacı; öğrencilerin fiziksel etkinlikler, yani hareketler yolu ile gelişim ve eğitimlerini sağlayarak her öğrencinin hareket kapasitesinin en üst düzeyde ulaşmasına yardımcı olmaktır. Eğitimde amaçların gerçekleşmesinde öğrencileri zihinsel ve duygusal eğitimleri yanında fiziksel eğitimleri içinde şartların düzenlenmesine bağlıdır. Bu nedenle beden eğitimi ve spor genel eğitimin ayrılmaz bir

parçasıdır. Her zaman amaçları arasında bir paralellik olması gerektiğinden her ikisi de birbirini tamamlayıcı bir yapı taşıdırlar. Beden eğitimi ve sporla öğrenciler kişilik, karakter, organik, sinir kas, duygusal, zihinsel, sosyal, bireysel ve toplumsal birçok değeri kazanmalarında Beden eğitimi ve spor vazgeçilmez ve en önemli derslerden birisidir.(Çöndü,2004,s,29)

Beden Eğitimi ve Spor dersi, genel olarak ferdi yönden insan sağlığı, karakter gelişimi, morali ve verimliliği, millî yönden sağlam, güçlü, ortak duygu davranışları yüksek bir insan gücü potansiyeli ve varlığı ile doğrudan ilgili, en etkili bir eğitim, sağlık faaliyetidir. Bu bakımdan zihnî ve fikrî gelişimin, ancak bedeni gelişmeyle uyumlu ve dengeli olması halinde insanın ve toplumun daha sağlıklı, dengeli, mutlu, uzun ömürlü, başarılı ve verimli olabileceğinde tam bir görüş birliği vardır.(Gövde, Alkan,1998, s.16)

Beden eğitiminde beden bir araç olup, amaç tüm kişiliğin eğitimidir. Şu halde beden eğitimi, eğitim amaçlarının çoğunun hareketler yolu ile kazandırılabilceği tek disiplindir. Buna rağmen Türkiye de beden eğitimi ve spora gereken ilgi gösterilmemektedir. Bu ilgisizlik derse gereken önemin verilmemesine neden olmuştur. Maalesef okullarımızda öğretmen eksikliği tesis, salon, malzeme eksikliği, okul yöneticileri ve öğrenci velilerinin derse karşı yaklaşımları, ders saatlerinin yetersiz olması, öğrenci sayılarındaki fazlalık, dersin uygulanmasını ve etkinliğini olumsuz yönde etkilemektedir.(Sönmez ve Sunay,2004,s.162)

2.5.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN ÖZEL AMAÇLARI

Beden eğitimi dersi özel amaçları arasında öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların, fert ve toplum önünde sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilikli olmalarını sağlamaktır.

Eğitimin kapsamı içine giren beden eğitimi ve spor, vücudun yapı ve fonksiyonları ile eklem ve kasların kontrollü psikolojik ilerleme ve dengeli bir biçimde gelişmeyi sağlamayı, okul çağı sonrası is ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik biçimde kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolü ile metotlu bir şekilde hareket etmesini öğretmeyi sağlar. (www.perweb.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_9/9)

Beden eğitiminin temel amaçları bu şekilde belirtildikten sonra, özel amaçları da şöyle sıralanabilir(Oruç,2006,s.61);

1. Öğrencilerin fiziksel (organik) gelişimlerine, yani fizyolojik kapasite ve özelliklerinin en iyi biçimde gelişmesine yardımcı olma
2. Sağlıklı olabilmek için iyi yaşama alışkanlıkları kazandırma.
3. Çok çeşitli motor becerileri (jimnastik, kendini ifade edebilme, estetik gibi) geliştirecek günlük fiziksel etkinliklere katılma isteği uyandırma.
4. Düzgün hareket etme ve duruş alışkanlıkları kazandırma.
5. Beden eğilimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama.
6. Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme.
7. Hayal gücünü, kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirme.
8. Yaşam boyu zevk alarak yapılabilecek fiziksel etkinlikleri alışkanlık olarak kazandırma.
9. Çevresine uyum sağlamasına yardımcı olma.
10. İyi ve arzulanan sosyal alışkanlıklar kazanmasına yardımcı olma.
11. Grup ve takım etkinlikleri yoluyla başkaları ile sosyal ilişkide bulunarak onlarla anlatabilme ve dolayısıyla sağlıklı bir iş birliği yapabilmeyi geliştirme.
12. İyi bir lider ve aynı zamanda iyi bir izleyici olabilme ve sorumluluklar kabul edebilme özellikleri geliştirme
13. Estetik, duyu ve moral gelişimine katkıda bulunma.
14. Etkinlikler sırasında kendine güvenerek ve bilinçli olarak hareket etmesini sağlama.
15. Otoriteye saygı duyma, kurallara uyma, yeni kurallar geliştirme ve duruma göre kurallarda değişiklikler yapmanın önemini kavrama

16. Başkalarının varlığını da kabul ederek onlara karşı dürüst, hoşgörülü ve saygılı davranmayı geliştirme.

17. Kendini gerçekleştirme, güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak sınırlılıklarını bilme, kendine güven duyma ve davranışlarını kontrol edebilme.

18. Demokratik bir ortamda başkaları ile yarışmak ve sonuçta yenmek ya da yenilmek gibi durumlarla karşılaşarak deneyim kazanma

19. Boş zamanlarını yararlı bir biçimde kullanmayı aşılama.

Bu amaçların her biri, öğrencilerin eğitim düzeylerindeki ihtiyaç, ilgi ve yeteneklerine göre daha kesin ve ölçülebilir bir biçimde düzenlenebilir. Başka bir deyişle, bu amaçlar, davranış düzeyinde daha özel bir biçimde dile getirilebilir. (Oruç,2006,s,62)

2.6.BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN KİŞİYE KAZANDIRABİLECEKLER

Günümüzde toplumlar sağlıklı kuşaklar oluşturmak için Beden Eğitimi ve Sporu genel eğitimin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası olarak görmektedirler. Beden eğitimi ve spor dersinin kişiye kazandırdıklarını toplumsal ve kişisel yönden ele alınabilir.(Göde, Alkan,1998, s.16);

2.6.1.Kişisel Yönden

Fiziki hareketlerle insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, böylece eğitimin bütünlüğünü sağlamak beden eğitimi ve sporun amaçlarının odak noktasını teşkil etmektedir. İnsanı her yönden sağlıklı kılabilen Beden Eğitimi ve Sporun insanın kişisel gelişimine yönelik 4 amacı vardır

2.6.1.1.Organik Gelişim

Organizmanın güçlenmesi, hareket sonucu kas kemik sistemlerinin, iç organlarının sağlık ve dayanıklılık kazanarak gelişmesidir. İnsan solunum, sindirim, dolaşım, boşaltım ve duyu organlarının ahenkli işbirliği ile canlı bir varlık olmaktadır. Bu organların aralarında ahenkli bir işbirliği yapmaları, insanın sağlıklı olduğunun bir göstergesidir.

Yapılan bedensel çalışmalar, insanın yukarıda sayılan temel sistemlerini mükemmelleştirerek onun daha az yorulur ya da organlarının ahenkli işbirliği ile canlı bir varlık olmasını sağlamaktır. Bu organların aralarında ahenkli bir işbirliği yapmaları, insanın sağlıklı olduğunun bir göstergesidir. Yapılan bedensel çalışmalar, insanın yukarıda sayılan temel sistemlerini mükemmelleştirerek onun daha az yorulur ya da hiç yorulmadan daha uzun bir süre hareketliliğini sürdürebilmesini ve hastalıklara karşı koyabilmesini sağlar. Diğer bir deyişle insan, daha az enerji harcayarak daha çok iş yapabilir. Bedensel gelişim ile insan davranışları arasında yakın bir ilişki vardır. Bedensel gelişimde görülen bozukluklar, bireyin davranışlarını olumsuz yönde etkileyerek işlevlerini yerine getirmesini engeller.

2.6.1.2.Zihinsel Gelişim

Çevremizdeki dünya ile etkileşimi ve onu anlamayı sağlayan bilginin kazanıp kullanılmasına yardım eden, gözlemleyen tüm süreçleri içerir.

2.6.1.2.1.Sinir-Kas Gelişimi (devimsel gelişim) :

Kas eğitimi sonucunda yeteneklerin ve motorsal becerilerin gelişmesidir. Bireyin yaşayabilmek için yaptığı eylemler duyu sinir kas sistemlerinin eşgüdüm içinde çalışmasıyla gerçekleşir. Hareketliliği gerektiren bütün işlerde bedenin bir kaç organı birlikte ve eşgüdüm içinde çalışmak zorundadır. Okumada, yazmada, resim yapmada, bir müzik aletini kullanmada olduğu kadar yapmada, bir müzik aletini kullanmada olduğu kadar bir oyunda, bir spor dalında gözün, kolların, ellerin, bacakların ve ilgili bütün diğer organların birlikte çalışması gerekir.

2.6.1.2.2.Duygusal gelişim (Heyecansal gelişim):

Çocuğun gencin, bedensel ve ruhsal dengesini bulması ve karmaşık tepkilerin anlaşılır biçimde gelişmesidir. Beden duyguların ifade edilmesinde bir araç olarak kullanılabilir. Beden eğitimi öfke, kıskançlık, vb. duyguların kontrol edilmesine, sevgi, mutluluk gibi duyguların yaşanmasına uygun bir ortam hazırlamaktadır. Ayrıca beden

eğitimi etkinlikleri aracılığıyla yaşam, sorumluluk, başkalarının haklarına saygılı olma vb. sosyal becerileri kazanmaları mümkün olacaktır.(Göde, Alkan,1998, s.17)

2.6.2.Toplumsal Yönden

Beden eğitimi ve sporun toplumsal yönden etkilerini sıralayacak olursak;

1. Yeni bir gün ve faaliyete istekli ve kuvvetli başlamayı sağlar.
2. Toplumsal sorumluluğu geliştirir.
3. Kendini kontrol etmeyi, başkalarına kurallara saygıyı öğretir.
4. Ölçülü ve planlı bir şekilde çalışmayı ve dinlenmeyi öğretir. Birlikte olma, birlikte iş yapma ve bireyin toplumda kendisini belirlemesine olanak verir.(www.gencmekan.com)

Hareket faktörünün her çeşidini ve bütün prensiplerini kapsayan "Beden Eğitimi ve Spor", insanların beden ve ruh yapısının eğitilip geliştirilmesinde en uygun ve en önemli araçtır denilebilir.

2.6.3.Beden Eğitimi Öğretmeni ve Önemi

Çağımızda devamlı olarak değişen ve gelişen teknoloji bireyler üzerinde etki oluşturmaya başlamıştır. Bu noktada eğitimin işlevi, toplum üzerindeki bu etkiye karşı nitelikli insan gücü yetiştirmektir. Nitelikli insan yetiştirmekte en önemli görevi olanlardan biriside beden eğitimi öğretmenleridir. Beden eğitimi öğretmeni; “beden eğitimi dersi öğretim programlarını uygulayabilecek, alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültüre sahip, ilköğretim ve lise, dengi okulların beden eğitimi dersi ile okul içi ve okul dışı etkinliklerine özgü eğitim ve öğretim görevlerini yerine getirmekle görevli özel bir uzmanlık becerisine sahip kişiye denilebilir. (Ilkım,2006.S:9.).

Günümüzde nitelikli beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme, genel öğretmen yetiştirme politika ve biçiminden ayrı düşünülemez.Öğretim yapmak, ders vermek, ders verdiği sınıfın öğrencileri hakkındaki bilgileri santral ize ederek, bunları gereken kişilere

bildirmek ve bu bilgilere dayanarak ögütlerde bulunmak . Bu görevleri yerine getirebilecek nitelikte beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirmek, çağa uyum sağlamak için önemlidir. Nitelikli beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirilmesi genel eğitimden beklenen kaliteyi de artıracaktır. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri okullarında öğrencilerin en fazla ilgi duydukları, sevdikleri ve hoşlandıkları kişiler olmakla beraber, yine öğrencilerin hoşlandıkları araç ve gereçleri de yine bu öğretmenler kullanmaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmeni, bu durumu fırsat bilerek, öğrencilere yaklaşmayı, onlarla işbirliği içine girmeyi, kendine bağlamayı ve dolayısıyla öğrenciler üzerinde olumlu bir etki bırakmayı ve dolayısıyla istendik davranışların öğrencilere kazandırılmasında önemli rol oynayacaktır (Pehlivan, 1998.s,8).

Ayrıca beden eğitimi öğretmeni çocuğun spor yapma alışkanlığının kazandırılması ve biçimlendirilmesi yönünden ayrı bir önem taşımaktadır. Bunlara dayalı olarak çocuğun yaşamında bu denli etkin rolü olan hiç kuşkusuz beden eğitimi dersi ve öğretmenidir. Bu anlamda beden eğitimi dersini veren beden eğitimi öğretmenleri ve diğer eğitim elemanlarıyla organize olarak yapısal, duygusal, sosyal istendik davranış özelliklerini kazandıran, geliştiren kişilerdir diyebiliriz.(Koç, 1993, s.437)

Beden eğitim öğretmenlerinin eğitim kurumlarında etkinlikleri hiçbir zaman bir başka derse benzememektedir. Bu görüş doğrultusunda beden eğitimi öğretmeni de her zaman bir başka branş öğretmeninden farklı olmak durumundadır. Çünkü Beden Eğitimi ve Spor öğretmenlerinin eğitim kurumlarındaki yeri ve öneminin özel bir konumu vardır. “Öğrencinin, toplumun, öğretmenlerin gözünde farklıdır. Şekliyle davranışlarıyla ilgi odağıdır. Doğal liderdir. Eğitim bütünlüğü içinde teorik ve uygulamalı birikimlerini aktaran, Beden Eğitimi ve spor değerlerini kazandıran bu doğrultuda öğrencilerin yeteneklerini oluşturan, geliştiren eğitimcidir öğreticidir. Beden eğitimi ve spor ile ilgili beklentileri olan öğrencilerce, yöneticilerce, gençlerce, takım yöneticilerince ilk anda bir umut kaynağı ve kurtarıcıdır. Toplumsal olarak yapısal, duygusal ve sosyal farklılıkları dengeleyen, uyum sağlama görev ve sorumluluğunu üstlenen kişilerdir” (Hergüner G.ve diğ.s.49)

2.6.4.Beden Eğitimi Öğretmeninin Özellikleri

Beden eğitimi öğretmenin kişisel özellikleri dikkate alınması gereken çok önemli bir konudur. Öğretmen tarafından ortaya konulan kişilik ve öğrencilerle olan ilişki, konu ile öğrenci arasında önemli bir bağ oluşturur. Beden eğitimi öğretmenin fiziksel, sosyal, ruhsal ve zihinsel özellikleri, gelişen genç öğrencilerin eğitimi, yönlendirilmesi ve onlara örnek olunması bakımından önemlidir (Tamer ve Pulur, 2001,s.18).

2.6.4.1.Fiziksel Özellikler

Okul içi ve okullar arası düzenlenen sportif faaliyetler sırasında öğrenciler ile yakın sosyal ilişki gelişir. Bu faaliyetler nedeniyle söz konusu ilişkinin çok çeşitli ve sayıda olması beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel görünüşleri, genç öğrencilerin onlara saygı duymaları ve değer vermeleri bakımından önem taşır. Öğretmenin bütün spor kıyafetleri lekesiz, düzgün, temiz, amaca uygun ve zevkli olmalıdır. Beden eğitimi ile yakın ilişkili olan sağlıklı, temiz olmak ve görünmek konularında öğrencilere örnek olmalıdır. Beden eğitimi öğretmeni, üstün fiziksel beceri ve yeteneğe sahip olmalıdır. Beden eğitimi öğretmeni, hareketlerin gösterilmesi ve öğretilmesinde birçok branşta iyi performans gösterebilir. Bu onların bütün alanlarda "star" olması anlamına gelmez. Fakat beden eğitimi öğretmenlerinin temel becerileri ve koordinasyonları ortalamanın çok üzerinde olmalıdır. En az bir branşta çok iyi performans gösterebilmelidir(Tamer ve Pulur, 2001,s.18).

2.6.4.2.Ruhsal Özellikler

Bütün öğretmenlerin, mesleklerinde kararlı, dengeli, sakin, olgun ve yaşama iyi uyum sağlayan kişiler olması önemlidir. Bu özellikle beden eğitimi öğretmenleri için geçerlidir. Çünkü yapılan görev, kolayca açıklanamayan ruhsal kontrolü gerektirmektedir.

Etkili öğretim ortamının yaratılabilmesi için öğretmen, sabırlı ve hoş görülü, kararlı ve soğukkanlı olmalıdır. Öğrencilerin yaşadıkları günlük kişisel problemlerinin (uyumsuzluklar, bahaneler, üzüntüler) hepsine çözüm bulabilmek için öğretmen, onların kişisel problemleri ile samimi olarak ilgilenmeli, onlara sempati ve hoşgörü ile

yaklaşmalıdır. Sınıftaki günlük olayların yönetiminde öğretmen, kararlı ve kendine güvenle davranmalıdır ki öğrenciler her şeyin kontrol altında olduğunu anlasınlar. Beden eğitimi öğretmenleri, yarışmalar sonunda karşılaşılabilecekleri hayal kırıklıklarını sakın ve kendinden emin bir şekilde karşılamalıdır. Okul takımları ile ilgili yönetim ve toplum baskıları beden eğitimi öğretimini ihmal edecek kadar güçlü duruma gelmemeli ya da kişisel ilgi öğrencilere verilmesi gereken ilginin yerini almamalıdır. Öğrenciler, daima güler yüzlü, eleştiriye açık, hoşgörülü, gerektiğinde espri yapabilen, adil, dengeli, tarafsız, dürüst, yardımsever, sevecen ve önyargılı olmaya özelliklere sahip öğretmen görmek isterler. (Tamer ve Pulur,2001.s.18–19)

2.6.4.3.Zihinsel Özellikler

Beden eğitimi öğretmenin birçok zihinsel niteliklere sahip olması hem öğretmen hem de gençler üzerinde etkili olmaları bakımından oldukça önemlidir. Öğretmen olarak beden eğitimciler, verimli bir şekilde organize olmalı ve yönetim ile ilgili detayların düzenini sağlayabilmelidirler. Fikir ve düşünceleri, açık ve net bir şekilde, sözlü ve yazılı olarak ifade edebilmeleri de önemlidir. Öğrenciler kendileri için önemli olan şeyleri öğrenirler. Dolayısıyla konular onlara zekice sunulmalıdır. Mesleğe uygun davranış ve görünüm, mesleğin öğrencilerin gözünde değerini artırır ve bu, öğretmenin kişiliğinin önemli bir özelliğini oluşturur. Böylece beden eğitimi Öğretmenin beyninden çok kaslarının gelişmiş olduğu hakkında edinilmiş olan yanlış kanaatler de ortadan kalkacaktır. Bu arada, alana katılan yeni mezunlar bu yeni imajın daha da gelişmesine katkıda bulunmalıdırlar. Beden eğitimi öğretmenin, öğrenciler üzerinde etkili olabilmesi için meslek içinde ve dışındaki alanlardaki konularla da ilgili olması gerekir. Bu, farklı konularla alakalı olan öğrencilerle düşünceleri paylaşabilmek bakımından önem taşır. Geniş anlamda beden eğitiminin yaşam ile olan ilişkisinin öğrencilere sunulmasında, beden eğitimi öğretmenine sadece antrenörlük ve meslekî becerileri için değil, bunların dışında kalan özellikleri için de saygı duyulmalıdır. Öğrencilerin hayata yaklaşımları ile ilgili rehberlik rolünde beden eğitimi öğretmeni, saygı duyulacak ve örnek alınacak değer ve görünüşte olmalıdır (Tamer ve Pulur, 2001.S:19).

2.6.4.4.Sosyal Özellikler

Beden eğitiminin çok sayıdaki sosyal amaçları nedeniyle, beden eğitimi öğretmenin olgun sosyal gelişmeyi temsil etmesi önemlidir. Öğretmen, insanlarla kolayca tanışabilmeli, onlara uyum sağlayabilmeli ve herkese değer vererek saygı göstermelidir. Öğretmen, derslerde bu tür nitelikleri önemsemeli ki öğrencilerde onları benimseyebilsinler. Lider olarak öğretmen, grubu kontrol etmeli ancak onlar üzerinde hâkimiyet kurmamalı ve öğrenciler için değil onlarla birlikte plân yapmalıdır. Böylece öğretmenin liderlik nitelikleri, öğrencilere örnek olacak şekilde onlara sunulmuş olacaktır.

İdeal olarak beden eğitimi öğretmeni, öğrencilerle konu ile ilgili derin bilgilerini ve ilgisini paylaşan, onlara sempati ve hoşgörü ile rehberlik eden ve insan olarak saygı duyan örnek bir kişiliğe sahip olmalıdır. Beden eğitimi öğretmenin ortaya koyduğu kişilik, öğretilen konu kadar önem taşımaktadır. (Tamer ve Pulur,2001,s,20).

Beden eğitimi öğretmeni, öğretmenlik mesleğinin kutsallığını bilen. Atatürk ilkeleri ve devrimlerine bağlı, Türk millî eğitim sistemine uygun ders veren, siyasî propaganda yapmayan, insan haklarına saygılı, fanatik düşünceleri olmayan, bunun yanında özgür düşünen ve konuşan, doğru ve dürüst davranan kişidir(Tamer ve Pulur,2001,s,20).

2.6.5.Beden Eğitimi Öğretmenin Görevleri

Beden eğitimi öğretmenin ve beden eğitimi dersinin sorumluluk alanı çok daha geniştir. Beden eğitimi bu bakımdan diğer derslerden ayrılır. Sorumluluk alanı ne kadar büyürse eğitimde duyulan gereksinim de o denli büyümektedir(Oruç,2006.s.61).

Milli Eğitim Bakanlığı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görevlerini 5 bölümde toplamaktadır. Bunlar; (Oruç,2006.s.62)

- 1- Beden eğitimi dersiyle ilgili hususlar (ders programları)
- 2- Spor kolu çalışmaları (okul içi ve okul dışı)
- 3- İzcilik faaliyetleri (okul içi ve okul dışı)
- 4- Okul dışı faaliyetlerle ilgili diğer hususlar

5- Beden eğitimi dersinde ders alanı olarak kullanılan yerlerin bakımı.

Günümüzün koşulları gereği çoğu beden eğitimi öğretmeni, kalabalık sınıflarda, yer ve zamanın sınırlı olduğu ortamlarda eğitim yapmak zorundadır(Oruç,2006.s.62).

2.6.6.Beden Eğitimi Öğretmeninin Ders Esnasında Yapması Gereken Davranışlar (Öğrenciler İle İlişkileri)

Diğer branşlardan farklı olarak beden eğitimi öğretmenin öğrencilerle ilişkilerinde sahip olması gereken üç önemli rolü bulunur. Bunlar öğreticilik, yöneticilik ve kişisel rollerdir. Beden eğitimi öğretmeni sınıftaki etkililiğini artırmak için bu rolleri öğrenmek ve bu rollerin gerektirdiği becerileri uygulamak zorundadır(Avşar,2006,s,43).

Öğretici olarak öğretmen: Öğrencinin yardım gereksinimini karşılarken öğrenme merkezli ve uygun zamanda görev verilmeli ve beceriye göre gruplar oluşturulmalıdır. Öğrenciler, üstün yeteneklilerle yarışmaya zorlanmamalı, başarısız duruma düşürülerek utandırılmamalıdır. Çocuğa güven duyabileceği olumlu bir çevrede gücünün yettiği fırsatlar yaratarak tek basına hareket yaptırılmalıdır.

Yönetici olarak öğretmen: Öğretmen çocuklara yeni beceriler öğretmeden önce onların temel psikolojik doyum ve güvenlik gereksinimlerini karşılamalıdır. Güvenlidir öğrenme ortamı yaratmak için örneğin; korkuya kapılan öğrencinin kendini güvende hissedebileceği önlemler almalı, şişman çocukların kişisel ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde davranmalıdır.

Öğretmenin kişiliği: Öğretmenin kişilik özellikleri öğrencinin öğrenmesinde etkilidir. Öğretmen arkadaşça davranmalı, emirleri saygılı, kişiliği güvenilir olmalıdır. Empatik davranarak sorunları öğrencinin bakış açısından anlamaya çalışmalıdır. Doğru bulmadıkları davranışları eleştirirken, çabuk karar vererek öğrenciyi damgalayıp ayırım yapmamalıdır. Beden eğitimi öğretmenleri bu görevleri yerine getirirken, fiziksel görünümü, sağlıklı yasama biçimi ile öğrencilere ve topluma örnek olma sorumluluğu

taşıır. Yalnız okul içinde değil okul dışında da öğrencilerinin örnek alacağı davranışları ve yaşama biçimi sergilemelidir(Avşar,2006,s,43).

2.6.7.Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri

Beden eğitimi öğretmenleri, branşların dan kendine özgü tavır, davranış ve tutumlarını sergilemek zorundadır. Öğretmen saygınlığını, etkililiğini ve verimliliğini ancak böyle sağlayıp koruyabilir.

Yıllardır beden eğitimi öğretmenlerini teftiş eden müfettişler, bu davranış, tavır ve tutumların bazılarını aşağıdaki gibi olması gerektiğini anlatmıştır: .(Avşar,2006,s.43)

*Kılık kıyafetleri ile örnek,

*Daima sevecen,

*Öğrencileri arasında ayırım yapmayan,

*Ölçme ve Değerlendirmede adil ve objektif,

*Karsısındakilerin fikrini alan, onları dinleyen ve fikirlerine değer veren,

*Gerektiğinde hatasını kabul eden ve bu durumu açıklayan,

*Yapılan eleştirilerden rahatsızlık duymayan, aksine onlardan yararlanan,

*Birlikte karar alıp uygulayan,

*Özverili olan ve centilmenliği öne çıkan,

*Kararlı ve kararından dönmeyen, bu durumuyla disiplin yaratan,

*Cezalandıran değil, daima ödüllendiren,

*Fikir danışan, görüş alan ve bunlardan yararlanan,

*Gençlerin kendilerine olan özgüvenlerini kazanmaları için gayret gösteren,

*Öğrencilerine yardımcı olan, onları yapamayacakları şeyler için zorlamayan,
(Avşar,2006.s.44)

Yukarıdaki maddeleri daha da açıklayıp örneklemek gerekirse;

*Öğretmen eşofman giymeden veya mevsim şartlarına göre kıyafetlerini giymeden uygulamalı derslerde öğrencinin karşısına çıkmamalı,

*Verdiği alışkanlık ile öğrencilerin düzgün sıra olmuş olarak kendisini ders için beklemelerini sağlamalı, gelmeyenlerle ilgili olarak, bos gördüğü yerleri sınıfa yaklaşırken sayarak yoklamayı almasını bilen konumda olmalı,

*Dersin başlangıç ve bitişinde belirli bir duruş alışkanlığını öğrencilerine kazandırmalı ve her seferinde de titizlikle üzerinde durmalı ve aramalı,

*Derse başlamadan, öğrencilerine konuyu açıklamalı, rahatsızlığı olan öğrenci bulunup bulunmadığını sormalı, ders esnasında öğrencilerini iyi gözlemlemeli, rahatsız olduğunu söyleyenler için hemen gerekli tedbiri almalı,

*Öğrencilerini, zorluk derecesi büyük kas gruplarının koordinasyonunu gerektiren hareketlerde zorlamamalı, kendilerini önceden test etmeli, hazır olanları çalıştırmalı, diğerlerini de onların seviyelerine getirmek için oluşturacağı istasyonlarda eğitmeli,

*Öğrencilerin fiziki yapıları ve gelişimlerini gözetererek, bazı öğrencilerine bazı konularda hiç uygulama yaptırmamalı, kendilerine uygun çalışma ortamı yaratmalı,

*Her öğrencinin derste aktif olmasını sağlamalı, kenarda kalmak gibi tavır içinde olanlara ilgi göstererek derse katılımını gerçekleştirmeli, olanaklar ölçüsünde çok başarısız olanlara özel zaman ayırmak suretiyle kendi yetenek çerçevesinde başarılı olmalarını ve özgüvenlerini kazanmalarını sağlamalı,

*Zorluk dereceli hareketleri öğrencilere denetmeden önce bazı kas ve eklem gruplarının gücünün yeterli olup olmadığını belirlemek için öğrencilerini test etmeli, öğrencinin beceremeyeceği ve başarısız olacağı bir hareket için onları zorlamamalı,

*Tüm öğrencilere gerekli ilgiyi göstermeli, başarılı olanları ödüllendirirken diğerlerini incitmemeli, hatta onları yüreklendirmeli,

*Sınav esasları hakkında önceden öğrencilerine bilgi sunmalı, onların sınavlara psikolojik hazırlıklarını da yaparak gelmelerini sağlamalı,

*Sınav öncesi, hazırladığı istasyonlarda öğrencilerin hazırlık yapmalarını sağlamalı, hazır olduğunu söyleyenlerden sınava başlamalı, gerektiğinde, birden çok hareketi sınama sansı verilmeli ve en başarılı olanda değerlendirmeye alınmalı,

*Yazılı sınavların aksine, öğrencinin bulunduğu durum göz önüne alınarak, bazı özel durumu olanlara daha farklı ve kolay becerilebilecek hareketler yaptırmalı (zümre toplantılarında karara bağlamak suretiyle),

*Ölçme ve değerlendirmeyi bir amaç olarak değil bir araç olarak benimsemeli,

*Verdiği ve söylediği kararların arkasında olmalı, bu durumdan asla ödün vermemeli, her zaman kararlı ve takipçi olmalıdır.

Hareketi hatasız ve iyi becerebilenden çok, dersin gereğini yerine getirmek için konulan kurallara uygun davranışta bulunan öğrenciler ödüllendiren bir beden eğitimi öğretmeni dersini ve sporu sevdiren, öğrencilerinin keyifli bir ders islemesine ve stresten uzaklaşmasına yardımcı olan öğretmendir. Bu açıklamalardaki gibi mesleğinin gereğini yerine getirence kendinden de olumlu katkılar ortaya koyabilen Beden Eğitimi Öğretmenleri, bedenci olarak tanımlanmaktan da kurtulacaklardır. .(Avşar,2006,s.47)

2.6.8.Beden Eğitimi Derslerinde Uygulanan Özel Öğretim Yöntemleri

2.6.8.1.Komut Yöntemi

Öğrencileri, kontrollü ve düzgün bir şekilde harekete geçirebilmek, zamanı iyi kullanabilmek ve etkinliklerin sürekliliğini sağlayabilmek amacıyla; öğrencilerin öğretmenin vereceği komut ve uyarılara uyarak öğrenim etkinliğine katılmasıdır.

Bu yöntemde öğretmen konuları amacına uygun olarak, öğrencinin anlayabileceği düzeye indirerek öğrenciye tam ve eksiksiz olarak yapmak zorundadır. Öğretmenin ders uygulamasındaki yaklaşımı, canlılığı ve öğrencilerle olan iletişimi bu yöntemin etkinliğini ve başarısını direkt olarak etkiler(MEB.2000.s.23).

Olumlu Yönleri

*Dersin belirli bir düzen ve disiplin içinde yapılmasını sağlar.

- *Öğrencilerin yerleşim organizasyonu kolay olur.
- *Kalabalık gruplar için uygundur.
- *Öğrenciler kurallara uymayı öğrenir.
- *Konuların tekrarına ve pekiştirilmesine imkân tanır.
- *Zamanın en verimli şekilde kullanılmasına imkan tanır.
- *Güvenlik koşullarına uygun ders yapılır.

Sınırlılıkları

- *Tüm öğrenciler aktive edilemediğinde amaca ulaşamayabilir.
- *Sadece verilen emir ve komutların yapılması, öğrencinin kişilik gelişimini etkileyebilir.
- *Öğrencinin düşünme yeteneğini sınırlar, zihinsel gelişimlerini en alt düzeye indirir, karar verme ve tartışma olgusunu ortadan kaldırır.
- *İşbirliği ve yaratıcılık duygusunu köreltir. Yarışmacılığı ortadan kaldırır.
- *Komutların tek düzeliği ve aynı hareketlerin tekrarı sıkıcı olur.
- *Hareketleri düzeltmek amacıyla yapılan uyarılar dersin akıcılığını etkiler

2.6.8.2. Alıştırma Yöntemi

Öğrencilerin öğrendikleri bilgileri, kendi başlarına uygulama ve alıştırma yaparak kendilerini geliştirebildikleri öğrenim etkinliğidir(MEB.2000.s.24).

- *Öğrenim uygulamasında;
- *Öğrencinin duruşu ve yer seçimi,
- *Alıştırmalara başlama zamanları, hızı ve ritmi,
- *Alıştırmanın bitiş zamanı ve ara verme gibi konularda karar verme işi öğretmenden öğrenciye aktarılmıştır.

*Öğrenciler, öğretmenden gerekli bilgileri aldıktan sonra kendi yetenek ve düşüncelerini de kullanarak, hareketleri yapmaya çalışır.

Bu yöntemde öğrenciler kendi sorumlulukları konusunda daha kesin bir düşünceye sahip olacaklarından, derse olan ilgileri artacaktır. Ancak alıştırmalarda öğrencilerin tümü aynı standartta hareketi gerçekleştiremeyebilir. Öğretmen bu durumu ortadan kaldırmak amacıyla öğrenciler arasında dolaşarak, öğrencinin ritmini, hızını ve yanlışlarını düzeltmeye ve onlara durumları ile ilgili bilgiler vererek, tümünün aynı düzeye ulaşmasına yardımcı olur. Eğer öğrencilerin çoğunluğu, uygulamalarda bazı yanlışlar yapıyorsa, öğretmen öğrencilerin tümünü toplayarak gerekli bilgileri tekrar aktarır.

Olumlu Yönleri

Öğrenciler, öğretmenin komut vermesini beklemeden, kendi hızlarında alıştırma yapabilirler. Bu alıştırma aralarındaki zaman kaybını önler.

Öğrenciler, arkadaşlarına etkinlikler sırasında ne kadar yakın olabileceklerine, kendileri karar verdikleri için sosyal ilişkilerinde belirgin bir gelişme olur.

Alıştırmalar için gerekli bilgileri hatırlayabilmeleri ve bazı konularda kendi başlarına karar verebilmeleri öğrencilerin zihinsel gelişimlerini artırır.

Sınırlılıkları

Öğretmenin, öğrenciler üzerindeki hâkimiyeti kaybolduğundan, çalışmalar dağınık ve gürültülü olabilir.

Tembel ve kaytaran öğrenciler gözden kaçabilir.

Hareket standardı öğrencilerin seviyesi altına düştüğünde ders amacından uzaklaşmış olur ve sadece zaman kaybına neden olur.

2.6.8.3.Eşli Çalışma Yöntemi

Öğrenciler, Öğretmenden aldıkları bilgileri, kendi arkadaşlarının kontrolünde, uygulama ve alıştırma yaparak kendilerini geliştirebildikleri öğrenim etkinliğidir. (MEB.2000.s.25)

Öğrenciler bu yöntemde uygulama yaparken, eşlerden biri uygulayıcı, diğeri ise gözlemci olmaktadır. Bu görevleri öğretmenin uyarısı ile rolleri değişir. Bu yöntemin uygulamasında performans gözlem kartı kullanılması yöntemin daha etkin hale getirir.

Olumlu Yönleri

Kalabalık guruplar için uygundur.

Öğrenciler rollerini değiştiklerinde dinlenme fırsatı bulurlar.

Öğrencilerin hareketleri uygularken, hatalarının kendilerine anında söylenmesi onları hareketi daha kolay öğrenmelerini sağlar.

Liderlik özellikleri gelişir. Sorumluluk alma ve sorumluluğunu yerine getirmek duyguları gelişme gösterir.

Kendi arkadaşları tarafından değerlendirilmek ve eleştirilmek duygusal gelişimlerini sağlayarak, sosyal ilişkilerini geliştirecekleri ortamı hazırlar.

Hem fiziksel hem de zihinsel olarak gelişimlerini sağlar.

Sınırlılıkları

Öğretmen ve öğrenciler doğrudan iletişim kuramazlar ve düzeltmeler öğretmen tarafından yapılmadığında bazı aksamalar ortaya çıkabilir.

Öğretmen, gözlem yapan öğrencilere güvenmek zorundadır.

Öğrencilere her uygulama başında yeni görevlerini öğretmek zaman kaybına neden olur.

2.6.8.4.Kendini Değerlendirme Yöntemi

Öğrencilerin öğretmenin belirlediği ölçütlere göre, edindikleri bilgileri, kendi başlarına uygulama ve değerlendirme yaparak kendi performanslarını geliştirebildikleri öğrenim etkinliğidir (MEB.2000.s.26).

Öğrenciler, bu yöntemde kendi başlarına çalışırlar. Öğretmen alıştırma yönteminde olduğu gibi görevlerinden bazılarını öğrenciye aktarır. Öğrencinin kendi başına yapmış

olduğu gözlem,(gözlem kartlarıyla) uygulama bitiminde değerlendirmek için kullanılır. Hareketi bağımsız olarak uygulayan, öğrenci hem zihinsel, hemde fiziksel performans açısından kendisini daha fazla geliştirir. Bu yöntem aynı zamanda öğrenciye sorumluluk bilincinide aşılır.

Olumlu Yönleri

Öğrenciler, öğretmenin komut vermesini beklemeden hareketi yapmaları alıştırma aralarındaki zaman kaybını önler.

Kendi başlarına karar verebilmeleri öğrencilerin zihinsel gelişimlerini artırır.

Öğrenciye sorumluluk bilinci kazandırır, aynı zamanda yarışmacı kişiliğininide geliştirir.

Öğretmene hataları düzeltmek için daha çok zaman kazandırır.

Öğrenme ilkeleri açısından bakıldığında, iş ve ekonomi ilkelerinin tam uygulandığı bir yöntemdir.

Sınırlılıkları

Her zaman konuya uygun yeterli araç sağlanamayabilir.

Öğretmenin, öğrenciler üzerindeki hâkimiyeti kaybolduğundan, çalışmalar dağınık ve gürültülü olabilir.

Hatalı uygulama yapan ve kaytaran öğrenciler arasında zaman zaman değerlendirme aşamasında güçlüklerle karşılaşılabilir.

2.6.8.5.Katılım Yöntemi

Öğrencilere etkinliklerde daha çok özgürlük tanımak ve onların derse ilgisini çekmek amacıyla uygulana bir yöntemdir. Bu yöntemde öğretmen, öğrencilere bağımlı olacakları bir ölçütte öne sürmez. Performans farklılıklarını dikkate almaz. Her öğrenci kendi yetenek düzeyine göre hareketlere katılır. Bu yolla öğrenciler, gerçek kapasitelerini öğrenerek kendilerine gerçekçi hedefler belirleyebilirler.(MEB.2000.s.27).

Olumlu Yönleri

İsteğe bağlı ve sınırları olmayan bir katılım zorunluluğu öğrencilerin motivasyonunu artırır ve daha fazla çaba göstermelerine neden olur. Bu da onların fiziksel gelişimlerini en üst düzeye çıkarır.

Kendilerini değerlendirerek kendilerine yeni hedefler belirlemeleri zihinsel gelişmelerine katkıda bulunur.

Kendine güven duygusunu artırır ve başarıyı tatmasını sağlayarak, duygusal gelişimine katkıda bulunur.

Sınırlılıkları

Her düzeydeki öğrenciler için yeteneklerine göre ilgilenmek ve denetlemek zordur.

Tüm öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve yeterli araç gereç sağlamak zordur.

Ders öncesi ve ders içi organizasyon fazla zaman alır.

Ulaşılmak istenen hedeflerin gerisinde kalınabilir.

2.6.8.6.Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi

Öğretmen, öğrencilere çevrelerini keşfedebilme, esnek olabilme, onlara uyum gösterebilme ve değerlerle ilgili kararlar verebilme gibi olanakları verir. Ancak öğretmen tüm bunlarda etkili olabilme için öğrencinin keşfetme sınırını geçmesine yardımcı olmalıdır.

Bu sınır öğrencinin konu ile ilgili kavramlara, konunun boyutlarına, sınırlılıklarına yanıt aradığı ve ilerlemesine yardımcı olacağı yeri belirtir.

Bu yöntemde öğretmen ve öğrenci arasında zihinsel bir iletişim kurulur. Öğrenciler, öğretmenin zihinlerinde yarattığı problemlerin etkisi baskı duyabilirler. Ancak öğretmenin yanıtları ipuçlarıyla buldurması onlarda başarıya ve birlikte hareket etme gibi güdülerini canlandırarak, onları motive eder. Bu yöntem derse ilgiyi artırdığı gibi zihinsel gelişimlerini sağlar.

Öğretmen, komut verme yerine soru sorarak öğrencileri düşünmeye sevk ederek öğrencilerin doğru yanıtı ya da gösterecekleri tepkiyi beklemesidir.

Yönlendirilmiş buluş yöntemi, temel tekniklerin öğretim aşamasında konunun tam olarak kavranması amacıyla uygulanan ve daha çok zihinsel etkinliğe dayanan bir yöntemdir. Yaratılan öğrenme ortamı öğrenciler için anlamlı güdeleyici ve heyecan verici bir nitelik taşır.

Olumlu Yönleri

Zihinsel gelişimi olumlu yönde etkiler, öğrenilen bilgilerin tam olarak kavranmasını sağlar.

Hataların oluşum aşamasında düzeltilmesine imkan verir.

Öğretmenin, öğrencileri daha iyi tanınması ve sağlıklı değerlendirme yapabilmesini sağlar.

Hareket yollarını kendisi bulduğu için daha istekli çalışmalar yapar.

Sınırlılıkları

Kalabalık sınıflarda her zaman istenilen sonuca ulaşılamaya bilir.

Her soruya yanıt almak için beklemek zaman kaybını neden olur.

Her konu ve her düzeydeki öğrenciler için uygun çözüm yolları üretilmeyebilir.

2.6.8.7.Gösteri Yöntemi

Öğrenim aşamasında daha fazla başarı sağlamak için, öğrencinin işitme duyusu yanında, görme duyusuna da hitap eden bir yöntemdir.

Öğrenmede görme duyusunun % 83' lük payı olduğu düşünülürse, öğretmenin görsel yolla bilgi aktarması kaçınılmazdır. Genel olarak öğretmen hareketi açıklarken aynı zamanda uygulamasını göstererek öğrencilere aktarır ve çoğu zaman komut yöntemi ile alıştırmaların yapılmasını sağlar. Ancak öğretmen gösterim yöntemini sadece kendi

uygulaması veya model üzerinde uygulamalarıyla gerçekleştirmek zorunda değildir. Film, slayt, resim, şekil, diyagram, grafik, video gibi çeşitli görsel araçlarla da gerçekleştirilebilir.

Olumlu Yönleri

Sözlü anlatımda meydana gelebilecek yanlış anlama hatalarını ortadan kaldırır.

Hareketin standardının ritmini ve süratini belirler.

Öğrenme işini kolaylaştırır başarı yüzdesini artırır. Öğrencilerin dikkatini çeker.

Sınırlılıkları

Öğrencileri konuyu kavramadan taklit etmeye çalışabilir.

Araçların kullanılması için hazırlık gerektirir.

Her zaman hareketin gösterilmesi yeterli olmayabilir.(MEB.2000.s.28)

Yapılan yerli ve yabancı birçok araştırmalarda, sportif aktivite içeren çalışmaların performansı arttırmada, spor branşına yönelmede, bilişsel ve sosyal becerileri geliştirmede belirgin bir faktör olduğu vurgulanmaktadır.

Pehlivan ve Alkan, çalışmalarında işbirlikli öğretim yönteminin öğrencinin duyuşsal özellik ve motor beceri alanlarındaki beceri düzeyine etkisini incelemişler, ön test ve son test biçiminde yapılan veri analizleri sonucunda deney ve kontrol gruplarının son tutum test puan ortalamaları arasında istatistikî olarak önemli bir fark bulamamışlardır(Pehlivan, Alkan.2002.S.24)

Sunay, Gündüz ve Dolaşır, Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarına voleybol temel tekniklerinin öğretiminde uygulanan farklı öğretim yöntemlerinin etkisi üzerine yaptıkları araştırmada komut ve yönlendirilmiş buluş yöntemlerini kullanmış, fakat yapılan analizler sonucunda, voleybol temel teknikleri öğretiminde kullanılan bu yöntemlerin etkiliklerinin karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık saptayamamışlardır. (Sunay, Gündüz, Dolaşır,2002.s.73).

Şenışık yapmış olduğu araştırmalarda belli yöntemlerin, belli özelliklere sahip öğrencilerde daha iyi sonuçlara neden olurken, başka karakteristiklere sahip öğrencilerde, diğer yöntemlerin daha iyi beceriler elde etmekte olduğunu bulmuşlardır. Yapılan çalışma da, öğretim yöntemleri arasında, en yüksek başarıyı alıştıma yöntemi sağlamıştır. Aynı araştırmada, temel motor becerilerin öğreniminde, esli çalışma yönteminin, katılım yönteminden daha üstün olduğu görülmüştür. İlkokul öğrencilerinde, beden eğitimi dersinde kullanılan Mosston'un esli çalışma yönteminin bilişsel ve duyuşsal öğrenmeye olan etkisini incelemişler ve esli çalışma yapan grupta bilişsel yönden son test sonuçlarını kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek bulmuşlardır. Duyuşsal yönden her iki grup arasında da son testlerde anlamlı bir farklılık bulamamışlardır(Şenışık,2006.s.65).

Basöz ve Özdemir, çalışmalarında, ilköğretimde Yaratıcı Drama Yöntemi ile yapılan beden eğitimi dersleri ile diğer yöntemlerin kullanıldığı beden eğitimi derslerindeki öğrencilerin tutumlarında verilen cevaplara göre anlamlı bir farklılığın olup olmadığını incelemişlerdir. Yukarıdaki araştırmalar sonucunda diğer yöntemlerle işlenen beden eğitimi derslerinde öğrencilerin zorlandıkları görülrken, yaratıcı drama ile işlenen derslerden öğrencilerin bir hayli keyif aldıkları saptanmıştır(Başöz, Özdemir.2002.s.113).

Yapılan bir çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin komut yöntemini (%47,0), katılım yöntemini (%43,5) ve gösteri tekniğini (%43,1) çok sık kullandıklarını; alıştıma yöntemini (%50,1), kendini kontrol (%45), esli çalışma(%38,6), genel öğretim yöntemlerinden ise anlatım tekniği (%41), örnek olay (%38,9), soru-cevap (%37,4) yöntemlerini sıklıkla kullandıklarını ortaya koymaktadır. Yine aynı çalışmada kadın öğretmenlerin komut yöntemini (%50), katılım yöntemini (%47) ve gösteri tekniğini (%44) çok sık kullanmakta olduğunu; erkek öğretmenlerin ise komut yöntemini (%46) ve gösteri tekniğini (%43) çok sıkça kullandıkları belirtilmektedir(Demirhan, Altay,2003.s.108)

Öğretmen yöntemini her öğrencinin bedensel, zihinsel, psikolojik özelliklerine, öğretim amaçlarına, ele alınan konuya, konunun özelliklerine, çevreye, sınıfına, araç ve gereçlere göre seçebilmelidir. Öğretmen yönteminin bir amaç değil, bir araç olduğunu hiçbir zaman unutmamalıdır. Yöntemi bu yönde değerlendirmek, öğretmeni gerçek öğretim yapmada bilinçli kılacaktır.

Klasik yöntemler, öğretmen ya da öğretmen merkezli (otokratik) yöntemlerden ziyade dikkatin daha çok bireysel ve grup çalışmaları üzerinde yoğunlaştığı öğrenen merkezli modern yöntemlerden yararlanılarak öğrenciler yaratıcılığa, problem çözmeye, kendi fikirlerini geliştirmeye ve bu fikirlerini ortaya koymaya, başarılarını paylaşmaya, başkalarını kabullenebilmeye, kurallara uymaya, adil olmaya güdülendirilmelidir(Kasap,2001.s.49).

BÖLÜM 3:DUYGUSAL ZEKÂ

Duygusal zeka kavramı, son yıllarda içerisinde insan davranışları ve insan beyninin fonksiyonları üzerinde yapılan bilimsel araştırma verilerinin ışığında dünyada gittikçe artan bir ilgiyle kabul görmektedir.(Acar.2002.s.53) Yapılan bilimsel araştırmalarda ise çoğunlukla örgütsel içerik düzeyinden çok, psikoloji ve terapi alanında olmaktadır.(Yaylacı.2006.s.14). Hiç şüphe yok ki bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve geliştirmede en etkin süreç eğitimidir. (Akbulut.2001.s.79) 21.yüzyılda eğitimde de duygusal zekânın önemi yapılan araştırmalar ve çalışmalarla her geçen gün artmaya devam etmektedir. Oldukça yeni bir kavram olan duygusal zekâyâ ilişkin araştırmalar yoğunlaşmakta ve araştırmaların sonucu olarak kavramın çeşitli tanımlarına rastlamak olası hale gelmektedir

Duygusal zekâyı tanımlayan ilk bilim adamları olan John D. Mayer ve Peter Salovey 1990 yılında kavramı; “kendinin ve başkalarının duygularını izleme, bunlar arasında ayırım yapma ve buradan elde ettiği bilgileri düşünce ve davranışlarına yön vermede kullanabilme yeteneği” olarak açıklamışlardır. Daha sonra 1997 yılında yeni tanımda duygusal zekâ kavramı; “duyguları tanıma, anlama, ifade ve analiz etme; duyguları düşüncede kaynaştırma; duygusal bilgiyi kullanma ve entelektüel ve duygusal gelişimi destekleme, duyguları düzenleme yeteneği olarak açıklanmıştır. Bar-On duygusal zekâyı çevresel talep ve baskılarla başa çıkmada başarılı olmada bireyin yeteneğini etkileyen bilişsel olmayan kabiliyetler, yeterlilikler ve beceriler dizisi olarak nitelendirmektedir (Yılmaz,2007s,22)

Golemana göre duygusal zekâ; “kişinin kendi duygularını anlaması, başkalarının duygularına empati beslemesi, ve duygularını yaşamı zenginleştirecek biçimde düzenleyebilmesi yetisi" olarak tanımlamaktadır”(www.duygusal zeka.net).

Duygusal zekâ; bireyin kendisinin duygularını anlayabilme, çevresindeki insanları motive edebilme ve ilişkilerini başarılı bir şekilde yönetebilme yeteneğidir.

Duygusal zeka; duyguları zamanında üretebilme, yaşatabilme, denetim altında tutabilme ve başka bireylerle sağlıklı duygusal iletişime (empati) girebilme yeteneğidir(<http://www.rehberogretmen.biz/duygusal-zeka-emotional-intelligence/>)

Duygusal zekâ; bireyin kendi çevresinde kişilerarası etkinlik sağlamasında duygulardan bir rehber olarak yararlanma yeteneğidir.(Yaylacı.2006.s.189)olarak tanımlanmaktadır.

Duygusal Zekâ Enstitüleri (DZE) Platformu'nun duygusal zekâ tanımı ise: "Bireyin iç ve dış dünyasını barışık ve uyumlu kılması; evrendeki yerini yaşamsal gerçeklikte keşfetmesidir." DZE Platformu, duygusal zekâ kavramının bireylerde gelişimini yaşama artı değer kazandıran bir olgu olarak değerlendirmekle birlikte entelektüel ve vizyonu geniş bireyselliğin, güçlü ve yapıcı birlikteliklerin temelini oluşturacağını düşünmektedir. Bu nedenle duygusal zekâ yalnızca bireylerin çevreleriyle iletişim kurmaları için gerekli olmamakla birlikte toplumların sorumluluk, verimlilik ve üretkenliğinin temelini oluşturmaktadır (<http://www.dzeplatformu.org/dzkisabakis.php>)

3.1.DUYGUSAL ZEKÂNIN ÖNEMİ

Zeka kavramını sadece bilişsel yeteneklere dayandıran bilim adamları, araştırmalarından elde ettikleri sonuçları değerlendirerek, zeka tanımına bireyin çevreye uyumu ve çevresindeki kişilerle ilişkisi boyutlarını da dâhil etmişlerdir. İnsan zekâsının kapsam ve işleyişi, mantık ve diğer bilişsel süreçlerle birlikte duygusal süreçleri de içerir kanısına varmışlardır. (Acar.2002.s.54)

Duyguların, insanların üst düzeydeki yaşama ilişkin deneyimlerinde oynamış olduğu yapıcı rol gittikçe artan bir ilgi konusu olmaktadır Duyguların sadece zekaya değil, aynı zamanda yaşamdan doyum sağlamaya katkısını ifade eden inanış, duygusal zeka konusunda yapılan çeşitli araştırma sonuçları ile desteklenmektedir. Buna göre, bireyin kendine ve başkalarına ait duyguları doğru şekilde algılayıp, değerlemesi ve ifade etmesi; bu duygular arasında ayırım yapıp, elde ettiği bilgileri düşünce süreçlerinde ve davranışlarında kullanması ile ilgili olan üstün yetenekleri tanımlayan duygusal zeka, bireyin sadece özel yaşamındaki değil, iş yaşamındaki başarısını da belirlemede geleneksel olarak IQ (Intelligence Quotient) ile ölçülen zeka kadar önemlidir (Acar.2002.s.53)

İnsan beyni üzerinde yapılan son araştırmalar, insan zekâsının gerçek ölçütünün yalnızca bilişsel zekâ (IQ) olmadığını, hayat başarısı konusunda asıl belirleyici olanın kişilerin sahip oldukları duygusal zekâ (EQ) olduğunu göstermektedir. EQ, kişinin görünen bütün davranışlarını yönlendiren ihtiyaç, dürtü ve gerçek değerlerini temsil etmekte ve insanlarla olan ilişkilerin ve iş yaşamındaki başarının belirleyicisi olmaktadır.(Güllüce.2006,s,37)

İşte duygusal zekâ; tüm bu duygular çerçevesinde, bilinç ile hisler arasındaki pozitif etkileşim süreci olarak ele alındığında, bu çağda başarılı bir yaşam için geliştirilmesi gereken önemli bir zekâ türü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Duygusal zekâ, esas olarak iki yetkinliğin bileşkesidir. Bu yetkinliklerden birincisi“kişisel yetkinlik”, ikincisi “sosyal yetkinliktir.(Erdoğan,2008.s.63)

Tablo.1.Duygusal Yetkinlik Tablosu

Kişisel Yetkinlikler	Sosyal Yetkinlikler
1-Kendiyle ilgili farkındalık a-Duygusal farkındalık b-Kendini değerlendirme c-Özgüven	1-Empati a-Diğer insanları anlamak b-Başkalarını geliştirmek c-Hizmete yönelik olmak
2. Kendini yönetme a-Kendini kontrol b-Güvenilirlik c-Vicdanlı olma d-Yeniliklere açık olmak e-Uyum yeteneği	2-Sosyal beceriler a-İletişim b-Etki yaratma ve etkileme c-Çatışma çözümü d-İşbirliği e-Ekip çalışmasına yatkınlık
3. Motivasyon a-Başarı yönelimi b-Bağlılık c-Girişimcilik d- İyimserlik	f-Liderlik g-İlişki kurmak

Kaynak;(Nazlı,2003,s,31)

3.1.1.Kişisel Yetkinlikler

Kişisel yeterlikler, " bireyin iç halini ve kaynaklarını bilme, bu kaynak ve dürtüleri yönetme, hedeflere ulaşmayı sağlayan ve kolaylaştıran duygusal eğilimleri amaçlar doğrultusunda kullanma becerisi" olarak tanımlanabilir. Kişisel yeterlikler; özbilinç, kendine çekidüzen verme ve güdüleme (motivasyon) başlıkları altında toplanan uygusal yeterlikleri içermektedir (Titrek. 2004,s.39)

3.1.1.1.Kendiyle İlgili Farkındalık: (Özbilinç)

Kişinin kendi iç dünyasını tanıması, tercihlerini yapabilmesi, sahip olduğu kaynakların ve gücün farkında olması. Aynı zamanda kişinin zayıf ve güçlü yanlarını tanıması, yani kendisini olumlu ama gerçekçi görmesi anlamına gelir. Duygularını tanıyan kişiler, hayatlarını daha iyi idare ederler, kişisel karar gerektiren konularda ne düşündüklerinden emindirler. Bu kişiler özerk, kendi sınırlarını bilen ve hayata olumlu gözle bakan insanlardır. Kötü ruh haline girdiklerinde, bunu dert edinip kafalarına takmaz ve daha

kısa bir süre içerisinde kendilerini bu durumdan kurtarırlar. Berbat bir ruh halinin farkında olmak, aynı zamanda ondan kurtulmayı istemek anlamına gelir. Duygularını, daha o duygular oluşurken fark edebilen insanlar, yaşamları hakkında daha sağlıklı kararlar alırlar. Gerçek duyguları fark edememek kişiyi, o duygunun insafına bırakır” (Özden,1998.s.45).Bu farkındalığı geliştiren kişiler, daha sonra çevrelerini de geliştirmeye başlarlar. Kendiyle ilgili farkındalıkların alt boyutları; duygusal farkındalık, kendini değerlendirme,özgüven olarak sıralayabilmir.

3.1.1.1.1.Duygusal farkındalık:

Kişinin kendi duygularını ve bunların doğurduğu sonuçları fark etmesi, bunları dile getirmesi. Özbilinç, duyguların yoğunluğuyla dağılabilecek abartılı tepkiler vermeye ya da algılananı abartmaya açık bir dikkat hali değildir. Buna karşılık, fırtınalı duygular içinde bile kendine yönelik olabilmeyi sürdüren tarafsız bir haldir. İnsanın duygularını, güçlü ve zayıf yönlerini, ihtiyaçlarını ve güdülerini, ayrıca bunların başkaları üzerindeki etkilerini anlama ve kabul etme yeterliliğine sahiptirler. Özbilinçli insanlar duygularının kendilerini ve iş performanslarını nasıl etkilediğini görürler. Özbilinci yüksek iş görenler, nereye ve niçin yöneldiklerini bilir ve duygularının yaptıkları işe etkisi konusunda doğru, açık ve samimi konuşurlar. İşteki tüm görevleri üstlenmede kendilerine güven duyarlar(Nazlı,2003,s,31).

3.1.1.1.2.Kendini Değerlendirme:

Kişinin kendi gücünü ve zayıflıklarını bilmesi, sınırlarının nereden geçtiğini fark etmesi ve bunu kabullenmesi. Doğru değerlendirme için kişinin kendisiyle barışık olması ve yeri geldiğinde kendisiyle dalga geçebilmesi gerekir. Kişi aynı zamanda eleştiri ve başkasının kendisiyle ilgili değerlendirmeleri den gerekli sonucu çıkarabilmelidir.(Nazlı,2003.s.32)

3.1.1.1.3.Özgüven:

Kişinin yetkinliklerinin farkında olması ve bu yetkinliklerle “değerli olduğuna” inanması. Özbilinç, kendini tanıma, duygularının farkında olma ve onları anımdama, bir karara duygularının mı yoksa düşüncelerinin mi hükmettiğini bilme zayıf ve güçlü

yanlarını tanıma yeterliklerini içerir. Böylece insan kendi hakkında doğru değerlendirmeler yapabilir ve çevresinde nasıl algılandığını fark edebilir, bendini anlayan insan hayatını kendi amaçları doğrultusunda yönlendirme yeterliliğine kavuşabilir. Ayrıca yüksek derecede öz bilinçli insanlar karizmatik bir kişilik sergileyerek çevrelerindekiyle güven telkin ederler(Nazlı,2003.s.32).

3.1.1.2.Kendini yönetme:

Kişinin sahip olduğu dürtüleri, istekleri kontrol etmesi ve yönlendirmesi olarak açıklayabiliriz. Kendini yönetmenin alt boyutları ise; kendini kontrol, güvenilirlik, vicdanlı olma, yeniliklere açık olmak, uyum yeteneği olarak sıralanabilir.

3.1.1.2.1.Kendini kontrol;

Kendini yatıştırma, yoğun kaygılardan ve karamsarlıktan, alınganlıklardan kurtulma yeteneğidir. Önemli bir noktada kararların 'e hareketlerin sorumluluğunu üstlenmek ve verilen sözleri mutlaka yerine getirmektir. Duygularını yönetme becerisinden yoksun olan kişiler, sürekli huzursuzlukla mücadele ederken bu becerilerini geliştirmiş olanlar ise hayatın atsız sürprizleri ve terslikleri ile karşılaştıktan sonra kendilerini daha kolay toparlaya bilmektedirler. Amaç duygulan bastırmak değil, dengeyi sağlayabilmektir.

3.1.1.2.2.Güvenilirlik:

Ahlaklı dürüst ve tutarlı olmak. Bu kavram Türk kültüründe “özü sözü bir” deyişiyle ifade edilir.

3.1.1.2.3.Esneklik:

Kişinin beklenmedik durumlara ve değişikliklere uyum sağlayabilmesi. Bu özellik stresle başa çıkma becerileri açısından da temeldir. Stres altındayken soğukkanlılığını korur, düşmanca davranan biriyle uğraşırken saldırganca karşılık sermezler. Bu insanlar

etik kurallarına uygun davranır, ilkeli ve kararlı bir tavır sergiler ve özü sözü bir oldukları için güven oluşturlar.

3.1.1.2.4.Yeniliklere açık olmak:

Kişinin yeni bilgi, yaklaşım ve fikirlerden rahatsızlık duymaması. İşteki yaratıcılık, sonuçlara ulaşmak için yeni fikirler etrafında döner. Yaratıcılık, duyguların kendisini ortaya çıkardığı iç sınırlamaların üstesinden gelebilmek için kendine çeki düzen verme yeterliklerini gerektirir. Duygularını yönetebilen insanlar engellere ve yenilgilere karşın ısrarla hedefleri araştırırlar, başarısızlık korkusundan değil, başarı umudundan yola çıkarlar ve fırsatları yakalamaya hazırdırlar.

3.1.1.2.5.Kontrol odağı içerde olmak:

Kişinin ortaya çıkan sonuçlarla ilgili sorumluluk üstlenmesi, başkalarını suçlamak yerine kendini sorgulaması. Bu özellik, içselleşmiş sorumluluk anlayışının temelini teşkil etmektedir. Gerektiğinde işin yapılabilmesi için bürokrasiyi deler ve kuralları esnetirler. İş görenlerin hatalarına karşı daha hoş görülme olmaları gerektiğini bilir, onları hatalarından dolayı cezalandırmak yerine bunlardan ders almalarına yardımcı olurlar (Goleman, 2000.s.95). Sonuç olarak duyguları yönetme, düşünmeden yapılan ani davranışları kontrol etme, kendini yatıştırma, yoğun kaygılardan ve karamsarlıktan kurtulma, zor koşullarda kendini sıkıntıya sokacak davranışlardan kaçınma yeterliliğidir. Böylece insan, bulunduğu ortamda sakin kalmayı başararak, bireysel ve örgütsel amaçları etkili bir şekilde gerçekleştirme olanağına kavuşabilir. Duygularını yönetme yeterliliğinden yoksun olan kişiler sürekli huzursuzlukla mücadele ederken yeterliklerini geliştirmiş olanlar ise hayatın tatsız sürprizleri ve terslikleri ile karşılaştıktan sonra kendilerini daha rahat ve çabuk toparlayabilmektedirler.

3.1.1.3.Motivasyon(Güdüleme)

Motivasyon davranışa yön veren güçleri kapsar. Bu güçler temel gereksinimlerden doğar. Motivasyon, bunların bireyin çevresindeki çeşitli amaçlara yöneltilmesi sürecidir. Güdüleme sürecini anlama, insanları yönetmenin önemli bir anahtarıdır. İş görenlerin davranış

nedenlerini bilen bir yönetici etkili bir güdüleme süreci ile problemleri daha rahat çözebilme, örgütte karar alındığında ve bir değişiklik yapıldığında ne olabileceğini kolaylıkla tahmin edebilme yeterliğini kazanabilir (Titrek,2004.s:42). Günümüzde insanların para dışındaki birçok şeyle de güdülendiği saptanmıştır. Güdülenmenin temelinde ihtiyaçların karşılanma düzeyinin önemli bir rol oynadığını ve iş görenlerin ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi arttıkça, güdülenme düzeyinin de o ölçüde arttığını belirtmiştir. (Goleman,1998,s,157), sıra dışı performans gösteren kişilere özge üç güdüleme yeterliliğinden bahseder. Bu tür yeterliliğe sahip olanlara ilişkin özellikleri başarı yönelimi bağıllık,girişimcilik,iyimserlik olarak ifade sıralanmıştır.

3.1.1.4.Başarı yönelimi:

Kişinin mükemmellik düzeyine ulaşmayı hedeflemesi ve sürekli gelişim çabası içinde olması. Kendini zorlayacak amaçlar belirlerler, bunlara ulaşma güduları çok yüksektir ve sonuçlarını hesaplayarak riske girerler. Performanslarını geliştirmenin yollarını ararlar.

3.1.1.4.1.Bağıllık:

Kişinin içinde bulunduğu ekibin ve işletmenin amaçlarından ve hedeflerinden heyecan duyması. Büyük örgütsel amaçlara ulaşmada özveride bulunmaya hazırdırlar. Karar alırken ve seçenekleri netleştirirken grubun ana değerlerini kullanırlar. Grubun misyonunu gerçekleştirmek için etkin bir biçimde fırsat kollarlar.

3.1.1.4.2.Girişimcilik:

Kişinin fırsatları fark etmesi ve zorlukları fırsata dönüştürmek için harekete geçmesi. İşin yapılabilmesi için gerektiğinde bürokrasiyi deler ve kuralları esnetirler. Azim ve sebatlı olarak fırsatları yakalamaya ve amaçlara ulaşmaya çabalarlar. Başarısızlık korkusundan değil, basan umudundan yola çıkarlar.

3.1.1.4.3.İyimserlik:

Kişinin engeller ve güçlükler karşısında amacını izlemek konusunda kararlı olması. Yenilgileri kişisel unsurlar değil, üstesinden gelinebilecek koşulların sonuçları olarak görürler. (<http://www.baltas-baltas.com/kaynakdergiyazi.asp?PRI=176&SAYI=9>)

Sonuç olarak duygulan güdüleme, insanın amaçları doğrultusunda duygularını harekete geçirmesi ve duygularını bu amaçlarını gerçekleştirmeye adanmasıdır. Kişinin mükemmellik düzeyine ulaşmayı hedeflemesi ve sürekli gelişim çabası içinde olmasıdır. Kişi içinde bulunduğu ekibin ve kurumun amaçlarından ve hedeflerinden heyecan duyar. Bu da bir sinerji oluşturabilir. Bu sinerji ile örgütün yada kurumun amaçlarını beklenenden daha yüksek düzeyde gerçekleştirilmesi olanağı sağlayabilir. .(Nazlı,2003.s.36)

3.1.2.Sosyal Yetkinlikler

Sosyal yeterlikler, başkaları ile ilişkilerde başarılı olmamızı belirler. Bu bölümde empati ve sosyal beceriler boyutları altında on üç duygusal yeterlilikten oluşur. Bu yeterlikler iş görenlerin sosyal ve iş yaşamında başarısını, diğer iş görenlerle birlikte hareket edebilme düzeyini belirler(Goleman,1998,s.158).

3.1.2.1.Empati:

Başkalarının duygularını anlayabilmek, olayları onların bakış açısından görebilmek ve insanların konu hakkındaki farklı düşüncelerine saygı göstermektir. Bu insanlarla ilişkide temel beceridir. Bu hem dinlemeyi hem de sormayı bilmeyi, birinin söylediği ve yaptığıyla, buna karşı kendi tepki ve yargılarını ayırt etmeyi; Öfkeli ya da edilgen olmaktansa, kendini ortaya koyabilmeyi, işbirliği yapabilmeyi, anlaşmazlıkları uzlaşarak çözebilmeyi içerir. Empatik kişiler başkalarının neye ihtiyacı olduğunu ne istediğini gösteren sosyal sinyallere karşı daha duyarlıdır. Bu da onları yaşamında başarılı kılar. Empati, birçok açıdan etik karar ve davranışların temelinde yer alır. Kişilerin empati düzeylerinin etik yargılarını

şekillendirdiği bulgulanmıştır. Başkalarının ne hissettiğini anlayamamak duygusal zekâ bakımından büyük bir eksiklikler. Başkalarının duygularını anlayabilmenin ön koşulu, kişinin kendi duygularını tanımasıdır. Başkalarının duygularını anlayabilmek iş yaşamında başkalarının hislerini ve bakış açılarını sezme ve onların endişeleriyle etkin bir biçimde ilgilenme, müşterilerin gereksinimlerini önceden tahmin etme, kabullenme ve karşılamak, başkaların gelişim gereksinimlerini sezme ve yeteneklerini pekiştirmek, farklı insanlar aracılığıyla ortaya çıkan fırsatlardan yararlanma, bir örgüt içindeki politik ve sosyal akımları kavramaktır. Başkalarının duygularını anlayabilme yetisine sahip olan bireyler duygusal ipuçlarına karşı dikkatli ve iyi dinleyicilerdir. Başka insanların gereksinim ve hislerini anlayarak onlara yardımcı olurlar. İnsanların güçlü yönlerini ve basanlarını onaylayıp ödüllendirirler, insanların geri bildirim ihtiyacı içinde olduğunu bilir ve iş görenlerine yararlı geri bildirimler sunarlar. Ayrıca insanların gelişim ihtiyaçlarını saptayarak programlı eğitim verirler. Farklı alt yapılan olan insanlara saygı duyar ve onlarla iyi ilişkiler kurarlar. Farklı dünya görüşlerine anlayış gösterir, önyargıya ve hoşgörüsüzlüğe meydan okurlar ve bu çeşitliliği bir fırsat olarak görerek farklı insanların gelişim gösterebileceği bir ortam yaratırlar.

Empati yeterliliğine sahip olanların temel özelliklerini şöyle sıralamaktadır(Goleman, 2000.s.169).

3.1.2.1.1.Diğer insanları anlamak:

Kişinin başka insanların duygularını ve bakış açılarını fark etmesi, bu konuda duyarlılık geliştirmesi ve onların kaygılarıyla, yargılamadan ve savunmaya geçmeden samimi olarak ilgilenmesi. Duygusal ipuçlarına karşı dikkatli ve iyi dinleyicilerdir. Duyarlılık gösterir ve başkalarının bakış açılarını anlarlar. Başka insanların gereksinim ve hislerini anlayarak onlara yardımcı olurlar.

3.1.2.1.2.Başkalarını geliştirmek:

Kişinin birlikte çalıştığı insanların ihtiyaçlarını fark edip onları becerileri ölçüsünde geliştirmesi.Bu özellik, bir yöneticinin yönlendirme ve yol gösterme (coaching) becerisinin temelini oluşturur. İnsanların başarıları ödüllendirirler. Yararlı geri bildirimler sunarlar. Akıl hocalığı yaparlar.

3.1.2.1.3.Hizmete yönelik olmak:

Kişinin iç ve dış müşterilerinin ihtiyaçlarını fark etmesi, karşılaması ve onları memnun etmekten mutluluk duyması. Bu yetkinlik, hizmet sektöründe çalışanlar için temel özelliktir. Farklı insanların dünya görüşlerine saygı duyar ve iyi ilişkiler kurarlar. Çeşitliliği fırsat olarak görür ve farklı insanların gelişim gösterebileceği bir ortam yaratırlar. Olumsuz önyargılar ve hoşgörüsüzlüğe meydan okurlar. Anahtar nitelikli güç ilişkilerini doğru anlarlar. Yaşamsal önem taşıyan sosyal ağları keşfederler.

Sonuç olarak empati, olayları karşımızdakinin bakış açısından görme, farklı düşüncelere saygılı olma, onların duygularını, ihtiyaçlarını ve düşüncelerini doğru olarak algılayarak bu ihtiyaç ve düşüncelerine doğru ve zamanında cevap verme yeterliliğidir. Empatik kişiler, başkalarının neye ihtiyacı olduğunu, ne istediğini gösteren sosyal sinyallere karşı daha duyarlıdır, önyargıya ve hoşgörüsüzlüğe meydan okur ve bu çeşitliliği bir fırsat olarak görerek farklı insanların gelişim gösterebileceği bir ortam yaratırlar. Goleman, 2000.s.207).

3.1.2.2.Sosyal beceriler:

Kişinin başka insanların davranışlarını kendi istediği yönde yönlendirebilmesi. Bizim kültürümüzde yaygın olan “tuttuğunu koparmak” yerine, “istediklerinizorlamadan ve zorlanmadan” elde etmesi(Goleman, 2000.s.207).

3.1.2.2.1.İletişim:

Kişinin karşısındaki kişiyi anlamak için dinlemesi ve karşısındaki kişiyi ikna etmesi için mesajın, üslubu kadar önemli olduğunun farkında olmasıdır.Bu kişiler, insanlarla rahat ilişki kurabilen, onların tepkilerini, duygularını akıllıca okuyabilen, yönlendirebilen ve her insani faaliyette alevlenebilecek tartışmaların üstesinden gelebilen kişilerdir. Bunlar doğal liderlerdir, dile getirilmeyen ortak fikirleri ifade edebilen ve bunu bir topluluğun hedeflerine doğru yöneltecek bir şekilde açıklayabilen insanlardır.

3.1.2.2.2.Etki yaratma ve etkileme:

Kişinin karşısındaki kişi veya grupta istek uyandırıp heyecan yaratmasıdır.Duygusal olarak besleyicidirler, insanları iyi bir ruh haline sokarlar. Bu insanlar kendi duygu ifadelerini izlemekte becerikli, diğerlerinin tepki gösterme şekillerine hassas bir uyum gösteren ve böylece istenen sonuçları elde etmek için sosyal performanslarında sürekli ince ayar yapar (Goleman, 2000.s.208)..

3.1.2.2.3.Çatışma çözümü:

Kişinin anlaşmazlıkları müzakere ederek ve uzlaşarak çözüme yönelmesi. Örgütte çıkan anlaşmazlıklarda görüşme yoluyla uzlaşma ve çözüm sağlarlar, iş görenlerine ilham verip, yol göstererek örgütte değişim katalizörlüğü rolünü üstlenirler. Bu insanlar diğer insanların gönlünü kazanmakta beceriklidirler, dinleyicilere hitap edecek şekilde sunuşlarını incelikle ayarlar, fikir birliği ve destek oluşturmak için dolaylı etkilime gibi karmaşık stratejiler kullanılır (Goleman, 2000.s.208).

3.1.2.2.4.Ekip çalışmasına yatkınlık:

Kişinin bir grupta birlikte olduğu zaman ortak amaçlar doğrultusunda sinerji yaratacak bir çalışmaya girebilmesi. Örgütte alınacak kararların benimsenmesi ve uygulanması için yöneticilerin iş görenlere de söz hakkı tanımaları ve destekleyici bir fikir birliği oluşturmaları gerekir. Karşılıklı ilişkilerde etkili olan bu insanlar iyi dinler, karşılıklı anlayış arar, açık iletişimi destekler ve iyi haberleri olduğu kadar kötü haberleri de kabul ederler (Goleman, 2000.s.208).

3.1.2.2.5.Liderlik:

Kişinin başka insanları ikna etmesi, ilham vermesi, heyecan yaratması ve harekete geçirmesi. Başkalarının duygularını yönetebilen insanlar iş yerinde zor insanları ve gergin durumları ustalıklı idare edebilir, çatışma olasılığını fark eder, anlaşmazlıkları açığa çıkarır ve gerginliğin azalmasına yardımcı olurlar. Genelde her iki tarafında benimseyebileceği, kazan - kazan çözümleri yaratırlar (Goleman,2000.s. 210).

3.1.2.2.6.İlişki kurmak:

Kişinin sosyal, aile ve iş çevresinde anlamlı ve doyumlu ilişkiler kurması, gündelik ilişkilerde insanlarla ilişki kurmak ve geliştirmek konusunda zorluk çekmemesi.

3.1.2.2.7.Gücün farkında olmak:

Kişinin içinde bulunduğu çevredeki güç sahipleriyle ilişkisini sağlıklı biçimde düzenlemesi. Gerektiği durumlarda uyum göstermesi, karşı çıkması gerektiğine inandığı durumlarda mücadelesini stratejik bir temelde sürdürmesi. (http://www.duygusalzeka.com/GrupGoster.asp?id=100&AnaKonu=yazimakale&acik_olan1)

Sosyal becerileri, başkalarının istenilen tepkilerini uyandırmakta usta olmak olarak tanımlanmaktadır. Bu boyuta etki, liderlik, değişim katalizörlüğü, bağ kurmak, imece ve işbirliği ile ekip yetilerinden oluşan duygusal yeterlikler bulunmakta olduğunu belirtir. Sonuç olarak sosyal beceriler, kişinin sosyal yaşamda başarılı olması için sahip olması gereken davranışlarının bütünü olarak belirtilebilir. Sosyal beceriler sayesinde birey, amaçlarının gerçekleşmesi doğrultusunda etki yaratarak, doğru ve açık bir şekilde iletişim becerilerini kullanıp, çatışma durumlarında uzlaşmacı ve çözüm yaratıcı davranışlar sergiler. İçinde bulunduğu topluluk içerisinde gerekirse liderlik yapar. Sosyal beceriler, gelişmeye ve değişime açık olma, sosyal yaşamdan güçlü bağlar kurma, işbirliği yapma gibi değerleri içermektedir. Bu değerlere sahip olan bireyler hayatın her aşamasında amaçlarını en yüksek düzeyde gerçekleştirme olanağına sahiplerdir. (Goleman,1998 .s.39)

Okulda ve aile içinde duygusal zekânın kazandırılması, çocukların hayatlarındaki engelleri aşmada ve hayal kırıklıklarıyla daha kolay başa çıkmalarında yardımcı olur. Duygusal becerisi olan çocuklar kavga türünden anlaşmazlıklara daha az girmekle kalmaz, kendilerine zarar verecek davranışlardan kaçınırlar. Aynı zamanda yalnızlık çekmeyen, aşırı duygusal davranışlarla saldırgan ve itici olmayan, kendilerine verilen görevler üzerinde odaklaşan, duygusal ve fiziksel açıdan sağlıklı insanlar oldukları görülmektedir (NAZLI, 2003.s.38)

Sonuç olarak denilebilir ki sosyal ve duygusal zekâ bireyin hayatı anlamasına yardımcı olan onun sosyal ve duygusal problemlerini çözmesi için ona yol gösteren önemli birer düzenleyici olarak görev yapmaktadır.(DİKEN.2007.s.12)

3.2.DUYGUSAL ZEKÂ MODELLERİ

İnsan davranışları ve insan beyninin fonksiyonları üzerinde yapılan bilimsel araştırma verilerinin ışığında dünyada gittikçe duygusal zekâ tanımları çıkmış ve çeşitli araştırmacılar tarafından duygusal zekâ konusunda farklı modelleri oluşmuştur.

3.2.1.Mayer ve Salovey Modeli

Duygusal zekânın, sosyal zekânın bir tipi olduğunu ve kişinin kendisinin ve başkalarının hislerini ve duygularını denetleme, bunları birbirinden ayırma ve bu bilgileri, düşünce ve davranışlarında rehber olarak kullanabilme yeteneği olarak 1990 yılında tarif etmelerine rağmen 1999 yılında yaptıkları çalışmaları daha da ileriye götürerek duygusal zekânın, duyguların anlamını fark edebilme kabiliyetine dayandığını ve duygusal zekânın, duyguların anlamını fark edebilme kabiliyetine dayandığını ve problem çözmenin temelini oluşturduğunu ifade etmişlerdir Duygusal zeka modeli dört boyuttan oluşmaktadır (Gürbüz ve Yüksel,2008,s.176)

Birinci bölüm (Algısal değerlendirmeler ve duyguları ifade etme): Bireyin fiziksel yapısı, kendi birçok düşünce ve duyguları içinde duygularını tanımlayabilme yeteneği. Kişisel farkındalık diğerlerinin tasarımları, sanatsal çalışmaları vb. ses, dil, görüntü, beden dili ve davranış yoluyla duyguları tanımlama yeteneği duyguları tam olarak ve doğru biçimde ifade edebilme ve bu hislerle ilişkili ihtiyaçları ifade biçimleri arasındaki ayırım yapabilme yeteneği

İkinci bölüm (Düşüncenin duygusal açıdan kolaylaşması-duyguları özümseme):

Duygular dikkat önemli enfomasyona yöneltmek yoluyla düşünceyi önem sırasına göre düzenler. Neyin önemli olduğunu düşünmemize rehberlik eder. Duygular yeterli düzeyde canlı ve güçlü olup hüküm vermeye yardımcı olur ve hafıza oluştururlar. Duygusal mod geçişleri bireylerin perspektifini optimist yönden pesimist yöne doğru

değiştireler, iki yönlü bakış oluşturabilmeyi sağlarlar. Duygusal yapılan spesifik problem çözme yaklaşımlarını destekler. Örneğin mutluluk halinin tümevarımsal ilişkilendirme(sebep-sonuç) ilişkileri.

Üçüncü bölüm(Duyguların analiz edilmesi ve anlaşılması, duygusal bilgiyi kullanma):

Duyguları sınıflandırmak ve duygu, düşünce ve davranış arasındaki ilişkiyi anlamak. Örneğin; Mutsuzluğun sıklıkla olumsuz sonuçlara, kayıplara neden olması gibi. karmaşık hisleri anlama yeteneği; aşk ve nefret veya her iki duygunun karışımının anlık yarattığı hisler. Örneğin; şaşkınlık korku ve sürpriz bileşenidir. Duygular arasında olası geçişleri fark edebilme yeteneği örneğin, öfke, sinir duygusundan tatmin olma veya utanç duygusuna geçiş,örnek olarak verilebilir.

Dördüncü bölüm (Duygusal ve zihinsel büyüme için dışa yansıyan duyguların düzenlenmesi):

Her türlü olumlu veya olumsuz hislere açık olabilme, olumsuz duyguları pozitif öğrenme ve fırsatlara dönüştürebilme yeteneği. Öngörülen bilgilendirme veya yararına bağlı olarak, duyguyla bütünleşme veya duygudan tarafsız düşünme yeteneği. Bireyin kendisi ve diğerleri hakkında dışa yansıyan duyguları izleme yeteneği. Örneğin ne kadar açık, etik veya mantıklı olduğunu fark edebilme. Bireyin kendisi ve diğerlerinin duygularını yönetebilme yeteneği; negatif duyguları yatıştırma ve pozitif duyguları bastırmadan veya abartmadan güçlendirme gibi. (Yaylacı,2006.s.57)

3.2.2.Reuven Bar – On Modeli

Kişinin kendisini ve başkasını anlama, insanlarla ilişki kurabilme ve ani oluşan olaylara karşı çok çabuk adapte olarak sorunların üstesinden gelebilme ve çevresel isteklere karşı daha başarılı olabilme yeteneği olarak tanımlamıştır. Beş bölümde incelemektedir. Bu beş bölümde kendi arasında alt boyutlara ayrılmaktadır.

Tablo.2.Bar-on Modelindeki Duygusal Zekâ Boyutları ve Onları Oluşturan Yetenekler

Boyutlar	Alt boyutlar
Kişisel Farkındalık	Bağımsızlık Kendini gerçekleştirme Kararlılık Kendine Saygı Duygusal Benlik Bilinci
Kişiler Arası İlişki	Sosyal Sorumluluk Kişiler Arası İlişkiler Empati
Şartlara ve Çevreye Uyum	Esneklik Gerçekçilik Problem Çözme
Stres Yönetimi	Strese Dayanıklılık Dürtü Kontrolü
Genel Ruh Hali	Mutluluk İyimserlik

Kaynak: Yaylacı,2006.s.58

Kişisel Farkındalık Boyutu: Kişinin kendi iç dünyasını tanıması, tercihlerini yapabilmesi sahip olduğu kaynakların ve gücün farkında olması anlamına gelmektedir

Farkındalık Boyutu: Kişinin kendi iç dünyasını tanıması, tercihlerini yapabilmesi, sahip olduğu kaynakların ve gücün farkında olması anlamına gelmektedir

Kişiler Arası İlişkiler Boyutu: Kişinin diğerleri ile ilişkilerinde empati kurabilmesi, sosyal sorumluluğa sahip olabilme ve kişiler arası iyi ilişkiler kurabilme becerisi bu boyutta yer alan davranışlardır

Şartlara ve Çevreye Uyum Boyutu: Kişinin çevrenin talepleriyle başa çıkma, esnek olabilme ve problemleri çözebilme becerileri bu boyutu(Gürbüz ve Yüksel,2008,s.177)

3.2.3.Robert K. Cooper & Ayman Sawaf Modeli

Dört bölümden oluşmaktadır. Yönetim ve organizasyon bazında irdeleyerek, liderlik ve duygusal zekâ ilişkisi üzerinde çalışmalarda bulunmuşlardır.

Duyguları öğrenmek; duygusal dürüstlük, duygusal enerji, duygusal geri bildirim ve pratik sezgi öğelerini kapsamaktadır Duyguları öğrenmek kişinin duygusal potansiyelinin farkında olması ve bunu ilişkilerde değerlendirmesi üzerine kuruludur. Duyguları öğrenmek, duyguların doğuştan gelen bilgeliğinin farkına varmak, ona saygı duymak ve değerlendirmek üzerine yoğunlaşır(Yılmaz.2007.s.33).

Duygusal zindelik: Duygusal zindelik köşe taşı; güven çemberi, öz varlık, yapıcı hoşnutsuzluk, esneklik ve yenilenme öğelerini içermektedir. Duygusal zindelik; kalpte güç, dayanıklılık ve esneklik oluşturur. Güven ve inanırlığı geliştirerek duyguları tanıma becerisinin pratiğe dönüştürülmesine olanak sağlar. Duygusal zindelik sayesinde, temel kişisel değerler, karakter ve onları canlı tutan ve yönlendiren duygular anlaşılmaya başlanabilir.

Duygusal derinlik: Özgün potansiyel ve amaç, adanmışlık, dürüstlüğü yaşamak, yetki olmadan etki öğelerini içermektedir Duygusal derinlik, kişinin temel karakter ve etkinliğini oluşturur. Kişinin potansiyelini, bütünlüğünü ve amacını geliştirir. Duygusal derinlik kişinin içsel amaçlarını tam olarak belirlemesi ve bunlara kendini adamasını gerektirir.

Duygusal simya: Duygusal simya; sezgisel akış, düşüncesele zaman değişimi, fırsatı sezinleme, geleceği yaratma öğelerini kapsamaktadır. Simya, değerinin az olduğu düşünülen basit bir maddeyi, daha değerli bir şey haline dönüştürme gücü veya işlemi olarak tanımlanır. Duygusal simya ise bu gibi değişimlerin işte ve hayatta mümkün olabildiği görüngüleri hakkında bir tartışmaya işaret eder(Yılmaz.2007.s.33).

3.2.4.Daniel Goleman Modeli

Duygusal zekâyâ ilişkin farklı uzmanlar tarafından, farklı göstergeler işaret edildiği görülmektedir. Goleman, bunlardan birisi olarak, duygusal zekânın beş unsurundan söz etmektedir. Bunlar; özbilinç ,motivasyon,kendine çekidüzen verme,empati ve ilişkilerde ustalık olarak sıralanabilir.Bu beş alan kendi içinde gruplara ayrılmakta ve her biri derinlerde yatan ortak bir duygusal zeka kapasitesine dayanmaktadır.

3.2.4.1.Kişisel Yeterlilikler

Duygusal zekânın birleşeni olan kişisel yeterlilikleri meydana getiren alt alanları şöyle sıralanabilir(Yaylacı,2006.s:59).;

3.2.4.2.Özbilinç:

Kendi iç hallerini, tercihlerini, kaynaklarını ve sezgilerini bilmek olarak tanımlanır.

Duygusal bilinç; Kendi duygularını ve bu duyguların etkilerini tanımak

Doğru öz değerlendirme; Kendi güçlü yanlarını ve sınırlarını bilmek

Özgüven; Kendi değerini ve yeteneklerini güçlü biçimde duyumsamak

3.2.4.2.1.Kendine Çekidüzen Verme

Kendi iç hallerini, dürtülerini ve kaynaklarını yöneltmektir.

Özdenetim; Yıkıcı duygu ve dürtüleri kontrol altında tutmak

Güvenilirlik; Doğru ve dürüstlük standartlarını korumak

Vicdanlılık; Kişisel edimlerin sorumluluğunu üstlenmek

Yenilikçilik; Yeni fikir ve yaklaşımlara yeni bilgilere açık olmak

3.2.4.2.2.Motivasyon

Hedeflere ulaşmayı sağlayan ya da kolaylaştıran duygusal eğilimlerdir.Alt başlıkları ise;

Başarma dürtüsü; Bir mükemmellik standardını yakamla veya yükseltme arayışı

Bağlılık; Grup ya da kuruluşun hedeflerini benimsemek

İnsiyatif; Fırsat doğduğunda harekete geçmeye hazır olmak

İyimsenlik; Engellere ve yenilgilere rağmen hedefler doğrultusunda yol almakta ısrar etmek olarak sıralanabilir.

3.2.4.3.Sosyal Yeterlilikler

Duygusal zekânın birleşeni olan sosyal yeterlilikleri meydana getiren alt alanlar şöyle sıralanabilir(Yaylacı,2006.s.59)..

3.2.4.3.1.Empati:

Başkalarının hislenirini, ihtiyaçlarını ve endişelerini anlamaktır.

Başkalarını anlamak; Başkalarının hislerini ve bakış açılarını sezmek ve sorunlarıyla etkim biçimde ilgilenmek

Başkalarını geliştirmek; Başkalarının kişisel gelişim ihtiyaçlarını sezmek ve yeteneklerini pekiştirmek

Hizmete yönelik olmak; Farklı türlerden insanlar aracılığıyla fırsatları kullanmak

Politik bilinç; Bir grubun duygusal akımlarını ve güç ilişkilerini okumak

3.2.4.3.2.Sosyal Beceriler

Başkalarında istenen tepkileri uyandırmakta usta olmak çalışmaktır.

Etki; Etkili ikna taktikleri kullanmak

İletişim; Açık olarak dinlenmek ve inandırıcı mesajlar yollamak

Çatışma yönetimi; Anlaşmazlıklarda uzlaşma ve çözüm sağlamak

Liderlik; Bireylere ve gruplara ilham vermek ve yol göstermek

Değişim Katalizörlüğü; Değişimi başlatmak ve yönetmek

Bağ kurmak; Amaca hizmet edebilecek ilişkiler geliştirmek

İmece ve işbirliği; Ortak hedefler doğrultusunda başkalarıyla çalışmak

Ekip yetileri; Kolektif hedefleri izlerken grup sinerjisi yaratmak(Yaylacı,2006.s.59).

3.3.IQ ve EQ ARASINDAKİ İLİŞKİ

IQ (intelligence quotient) kısaca zekâ katsayısı, EQ (emotional quotient) duygusal katsayı olarak değerlendirilmektedir. Yıllardır insanın işlevselliğinin ve başarısının IQ ile doğru orantılı olduğu bilinmekteydi. Son zamanlarda artık duygusal zekâ yani EQ nun da başarıda önemli rolü olduğu düşünülmektedir. IQ daha çok kişinin zekâ katsayısını vermekte ve zekâ fonksiyonlarını değerlendirmektedir. EQ ise kişinin duygusal sentez, tespit ve fonksiyonlarını bize bildirmektedir (<http://www.cocukaile.com/IcSayfa.aspx?Kodal=450>).

Duygusal Zekâ becerileri, Bilişsel Zekâ becerilerinin karşıtı değildir, daha çok kavramsal düzeyde ve gerçek dünyada dinamik bir etkileşim halindedirler(Nazlı.2003.s.28). Duygusal zekâsız bir zekâ veya entelektüel zekâsız bir duygusal zekâ çözümün sadece bir kısmıdır. Daha akılcı düşünebilmek için sezgilerimize, duygularımızın sinyallerine; duygularımızı daha etkili kullanabilmek için de akılcı beyine ihtiyaç vardır. Bir başka ifadeyle beyin ile kalbimiz ancak bir arada çalıştığı takdirde etkili bir yaşam sürdürürüz(Yaylacı,2006.s:49)Belki de bilişsel zekâ ile duygusal zeka arasındaki en önemli fark, doğanın bir çocuğun başarı şansını belirlemeyi bıraktığı yerden devam etmek üzere ebeveynlere ve eğitimcilere bir fırsat oluşturan duygusal zekanın daha az kalıtım yüklü olmasıdır(Nazlı.2003.s.28)

IQ'nun ölçülebilir olması karşısında, duygusal zekânın ölçülemezliği, onun istatistiksel anlamda zayıf kalmasını netice verebilir. Ancak, günümüz dünyasında, başarının tek parçalı yeteneklerden hareketle, ölçülerek ortaya konulan, sayısal bir değerden daha fazla bir şeyi ifade etmesi gerekliliği de, inkâr edilemez bir gerçek haline gelmiştir. (Maboçoğlu,2006.s.21)

İnsanların sahip olduğu zekânın onların işe alınmalarına sebep olurken duygusal olgunluklarının ise işlerinde yükselmelerine imkân sağlar. Yapılan araştırmalar zekânın başarıyı %20 oranında etkilemesine rağmen duygusal zekânın iş, aile ve sosyal hayattaki başarı konusunda belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır (<http://www.dzeplatformu.org/dzonem.php>)

Sonuç olarak tek başına IQ insanın hayatta başarılı olmasını sağlayamaz, ancak duygularla ilişkilendirildiği zaman başarı elde edilebilir Duygusal zekâ IQ' ya bir alternatif değil, sadece bir ilavedir. Hayatta başarı ve mutluluğu yakalayabilmek için her iki zekâyâ da ihtiyaç vardır. Duygusal zekâ, kendini ve başkalarını anlamak, motive edebilmek, birtakım üzücü olaylar karşısında serinkanlılık gösterebilmek, amacımıza ulaşabilmek için gayret ve sebat gösterebilmek için gerekli bir yetidir (Maboçoğlu,2006.s.21).

3.4.EĞİTİMDE DUYGUSAL ZEKÂNIN YERİ

Bir toplumun çağdaş uygarlık düzeyine yükselmesi ve bir bilim toplumu haline gelebilmesi kuşkusuz ki onu meydana getiren bireylerin aldığı eğitimle doğru orantılıdır. İlk eğitim doğumla birlikte ailede başlar. Yetişkinlerin yaşadığı gündelik sorunlar istemeden de olsa çocuklara yansır ve bu olumsuzluklar onların yeni oluşmakta olan kişiliklerini değişik boyutlarda etkileyebilir. Bu bakımdan çocuğa ailede verilen eğitimin kalitesi büyük önem taşır. Eğitimde aileden sonra gelen durak okuldur. Okul temel olarak insanların entelektüel kapasitesini geliştirdiği yerdir ve bu yerde insan zekâsının gelişim evrelerine uygun olarak öğrencilerin düzeylerine uygun bilgilerle donatılması beklenir. Gerek ilköğretim okullarında, gerekse liselerde öncelikle hedeflenen budur. (http://www.donusumkonagi.net/makale.asp?id=1325&baslik=egitimde_duygusal_zekA)

Bugüne kadar okullarda, sadece çocukların derslerden aldıkları notlar ve zekaları onların başarıları hakkında karar verici bir olgu olmuştur.Son araştırmalar çocuklarda akademik zeka puanlarının yükselmesine karşın duygusal zeka açısından kötüleşme saptamıştır. Toplumsal gelişme açısından olumsuz sinyaller veren bu durum eğitimcileri bu konuda çalışmalara yöneltici bir uyarı olmuştur.(<http://www.dzeplatformu.org/makale/008.pdf>)

Duygusal zekânın öğrenilmiş alışkanlıklar temeline dayandığı görüşü, uzmanları bu alandaki kapasitenin geliştirilmesinde eğitimin rolüne ve önemine yöneltmiştir. Eğitimin işlevi; bireyin kendine özgü zekâ profilini, toplum içinde gelişmesini sağlayacak görev ve alanlarda ustalaşmak için kullanmasına yardım etmektir. Günlük pek çok performansta

farklı zekâ alanları uyum içinde çalışır, birbirini etkiler. Bu nedenle eğitimde zekânın belli bir yönünü değil farklı alanlarını birlikte geliştirmek amaçlanmalıdır.

Duygusal zekânın gelişimi, özellikle bir yanda bilişsel, diğer yanda da biyolojik olgunlaşma gibi gelişim süreçleriyle iç içedir. Bu gelişimde okulun işlevi çok önemlidir. Özellikle ilkokula başlangıç ve ortaokula geçiş yılları çocuğun uyum sağlaması açısından iki kritik dönem olarak ele alınmalıdır. Altı yaşından on bir yaşına kadar okul, çocukların ergenlik yaşamını ve sonrasını kuvvetle etkileyecek bir kaynaşma potası ve tanımlayıcı bir eğitsel deneyimdir. Bir çocuğun özdeğer hissi, önemli ölçüde okul başarısına bağlıdır. Okulda başarısız olan bir çocuk, kendi kendisinin yenilgisini hazırlayan tutumları harekete geçirerek tüm geleceğini karartabilir. (http://www.donusumkonagi.net/makale.asp?id=1325&baslik=egitimde_duygusal_zekA)

Ülkemizde liseden sonra istediği üniversiteye girmeyi başararak eğitimini tamamlayabilen gençlerin sayısı oldukça düşüktür. Sorun bununla da bitmez, çünkü iyi bir iş sahibi olmanın ve o işte başarılı olmanın koşulları vardır. Dahası, yapılan araştırmalar üniversiteyi başarıyla bitiren her öğrencinin hayatta aynı başarıyı gösteremediğini ve mutlu olamadığını ispatlamıştır. Bu bakımdan okulda verilen eğitimin sadece bilgi yüklemeye dayalı olması hayat koşullarına bakıldığında hiç de yeterli olmadığı görülebilir. Okullarda okutulan dersler sadece konuyla ilgili içeriği vermeye yönelik olup, duygusal içerikten yoksun ise öğrencilere hitap edemez ve dolayısıyla öğrenciler için itici bir hal alır.

Onların günlük hayatlarındaki sorunlarına çözüm bulabilmeleri, arkadaşları ile iyi ilişki içinde olabilmeleri gibi, bugün ve ileride, başarılı ve mutlu birer birey olmalarını sağlayacak duygusal ve sosyal becerilere yeterince önem verilmemiştir. Eğitim programlarına hedef belirlemek, çeşitli sorunlara değişik çözümler getirmek doğru zamanlarda doğru kararlar verebilmek, yaratıcı düşünmek gibi hayati önem taşıyan becerilerin de kazandırabilmesi -özellikle günümüz şartlarında- çok gereklidir. Çünkü duygularımız bizim gerçekte kim olduğumuzu hissettiren, kendimizi savunduran, sevdiklerimize bağlayan, aşkı yaşatan, hüznülendiren veya delicesine bir hırsla hedefimize yönelmemizis Sağlamaktadır.

(http://www.duygusalzeka.com/BolumGoster.asp?id=194&AnaKonu=yazimakale&acik_olan=3&acik_olan_alt=)

Duygusal zekâ konusunda yapılan pek çok çalışmanın sonucu değerlendirildiğin de eğitim açısından doğurgular aşağıdaki gibi özetlenebilir: (<http://www.dzcocukkulubu.org/modules.php?name=News&file=article&sid=11>)

1-Duygusal zekâ yetenekleri eğitimle geliştirilebilir ve güçlendirilebilir.

2- Duygusal zekânın gelişimi anaokulundan yüksek öğrenime dek her eğitim kademesinde önemlidir.

3- Hangi alanda olursa olsun öğrenme, öğrencinin duygularından bağımsız olarak gerçekleşmez.

4- Duygusal zekânın ihmal edilmesi, akademik zekâ kapasitesinin daha çok ve daha etkili kullanılmasını engeller. Dolayısıyla duygusal zekânın gelişimi akademik başarıyı artırır.

5- Duygusal zekâ kapasitesi her öğrencide vardır. Ancak çocuklar farklı zekâ profilleri ile eğitim sürecine katılırlar.

6- Ders etkinliklerinde duygusal zekânın işe koşulması öğrenmeyi daha zevkli ve kalıcı hale getirir. Duygusal zekâ'nın gelişimi ile ilgili çalışmalar okuldaki disiplin sorunlarını, sosyal ve psikolojik problemleri azaltır.

7-Duygusal zekâyı geliştirmeye yönelik çalışmalarda cinsiyet farkı dikkate alınmalıdır.

Günümüzde, okullarda disiplin problemlerinin artmasına, gençler arasında sigara ve uyuşturucu kullanımının çoğalması, aileleri ile problem yaşayan çocukların sayısındaki artışa, intihar olaylarına, gençler arasında sağlıksız kız-erkek ilişkilerine ve sonuç olarak akademik başarısızlık yüzünden okuldan ayrılmalara neden olmaktadır. Hızla değişen, güvensiz ve sağlıksız ilişkilerin, kaygı ve olumsuzlukların arttığı dünyada, çocukların zorlukları ve engelleri aşabilmeleri, sağlıklı, mutlu ve üretken birer birey olabilmeleri onların duygusal zekâlarını geliştirmelerine bağlıdır. Duygusal zekânın gelişmesi, zihinsel beceri ve yetenekleri olumlu yönde etkileyerek çocukların akademik açıdan başarılı olmasını sağlayacaktır.

(<http://www.dzcocukkulubu.org/modules.php?name=News&file=article&sid=11>)

3.5.DUYGUSAL ZEKÂ ve ÖĞRETMENLİK

Öğretmenliğin geniş biçimde bir insan topluluğuyla ilişki ve etkileşim içinde yerine getirilen bir meslek olması öğretmenlik mesleğinin diğer mesleklerden ayıran en baskın özelliğidir. Öğretmenlik mesleğini diğer mesleklerden ayıran diğer yönü, girdiği iletişim sürecinde çevresindeki bireyleri ekileme gücüne sahip olmasıdır. Bu durum öğretmenin kişilik özelliklerini ön plana çıkarmaktadır. Öğretmenin kişilik nitelikleri öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimini etkileyen psikolojik bir güçtür.(Gürsel ve Yılmaz.2004.s.133)

Yapılan araştırmalara göre çocukların EQ düzeyi ile yetiştikleri çevre koşulları vemodel aldıkları kişiler arasında yüksek bir korelasyon bulunmaktadır. Bu ilişki, öğretmenleri, eğitim ortamını çok daha dikkatli ve bilinçli bir şekilde düzenlemeleri yanı sıra bu ortamda model alınan en önemli birey olmaları açısından önemli sorumluluklar yükler. (<http://www.dzeplatformu.org/makale/008.pdf>)

Öğretmenlerimiz; temel olarak hem kendi hislerimizi hem de iletişim halinde bulunduğumuz diğer insanların hislerini tanıyabilme, anlayabilme ve yönetebilme yetkinliklerine sahip olmalı yani duygusal okuryazar olmaları gerekmektedir. Bu yetkinlikler IQ (akademik zekâ) ile ölçülen salt bilişsel yeteneklerden farklıdır ancak onu tamamlar. (http://www.duygusalzeka.com/BolumGoster.asp?id=194&AnaKonu=yazimakale&acik_olan=3&acik_olan_alt=)

Bu bağlamda, derse giren bir öğretmenin sadece alan bilgisinin iyi olmasının yeterli olmayacağı ortadadır. Öğretmen, alan bilgisini doğru kanallardan, doğru yöntemlerle aktarırken, sevgisini ve insani değerlerini de katması gerektiği yadsınamaz (http://www.donusumkonagi.net/makale.asp?id=1325&baslik=egitimde_duygusal_zeka)

Özellikle de ailesinden yeterli eğitim alamadığını düşündüğümüz çocukları göz önünde bulunduracak olursak müfredatımıza: “sevmek, sevilmek, değer vermek, değer görmek, paylaşmak” gibi ekmek-su kadar temel gelişim ihtiyaçlarını da dahil etmemiz gerekecektir. Bunu hissedebilmenin en iyi yolu belki de eğitimciler olarak bütün öğrencileri kendi öz çocuklarımız gibi düşünebilmektir. Ancak bunu yapabildiğimizde onların bir bütün olarak -biz vermezsek- nelerden yoksun kalabileceklerini algılayabiliriz.

Öğretmenler her ne olursa olsun derslere duyguları katmak, teori ve uygulamayı bir arada, bağlantılı bir şekilde vermek, doğru sorular sorarak verdikleri bilgileri çocuklar için kalıcı bir hale getirebilmek sorumluluğundadır. Bu arada konu bilgisini alırken, öğrenciler grup/eşli çalışma gibi aktivitelerle iletişim yeteneklerini geliştirebilir ve bu tarz grupsal projelerle özgüvenlerini artırabilir, dinlemek, başkalarının fikirlerine değer vermek, seçim yapmak, sorunların üstesinden gelmek, plan yapmak ve buna benzer bir çok becerileri kazanma şansına sahip olabilirler (<http://www.dzeplatformu.org/makale/008.pdf>).

Duygusal zekâ konusunda yapılan pek çok çalışmanın sonucu değerlendirildiğin de öğretmen açısından doğurgular aşağıdaki gibi özetlenebilir:

1-Öğretmenler, farklı zekâ alanlarına eşit derece de önem vermelidirler.

2-Öğretmenler, öğretme etkinliklerini planlamada, yürütmeye ve değerlendirmede duygusal zekâ alanını geliştirmeye yönelik etkinliklere yer vermelidir.

3- Öğretmen, öğrencileri, anlaşılması gereken duyguları, düşüncüleri, sorunları ve gereksinimleri olan bireyleri olarak görebilmelidir. (<http://www.dzeplatformu.org/makale/008.pdf>)

Bunun yanı sıra duygusal okuryazarlığını geliştirebilmiş bir öğretmen herhangi bir disiplin sorunu veya davranış bozukluğu karşısında gerekli duyguları masaya yatırarak, öğrencilerinin bu tür davranışlarının hangi tür duygulardan kaynaklandığını görmelerini sağlayabilecektir. (http://www.duygusalzeka.com/BolumGoster.asp?id=194&AnaKonu=ya_zimakale&acik_olan=3&acik_olan_alt=)

Böylece, öğretmenler okullarda ve sınıflarda bu tür disiplin problemleri ile daha az karşılaşılır ve enerjilerini eğitimde kullanırlar. (<http://www.dzcocukkulubu.org/modules.php?name=News&file=article&sid=11>)

3.6.DUYGUSAL ZEKÂ GELİŞTİRİLMESİ

Günümüzde birçok insan günlük olaylar karşısında gerçek duygularını fark edememekte, bu duygularını etkin bir şekilde dile getirememektedir. Bunun yerine öfkesini göstermekte, ya da alaycı bir eda ile konuşmaktadır. Oysa orada belki dile getirmek istediği kendi kompleksi, kıskançlığı ya da huzursuzluğudur. Ancak kişi, gerçek duyguları

ile yüzleştikten ve bu duyguları etkin bir şekilde dile getirdikten sonra çevresindekilerle olumlu bir ilişki kurabilmektedir.(Maboçoğlu,2006.s.91)

Duygular davranışlarımızı etkileyen önemli etkenlerden biridir. İnsanlar hayatlarında yaşamlarını büyük ölçüde etkileyecek kararlar alırken bile duygularından etkilenirler. Bu yüzden duygularımızı, tanımak ve onları kontrol edebilmeyi öğrenmek büyük önem arz etmektedir. Duygusal zekâ hayatımızda bu kadar önemli olması sebebiyle, onun gelişimine etki eden faktörleri de ortaya koymak da önemlidir.

Günümüzde duygusal zekânın doğuştan mı, sonradan mı kazanıldığı tartışmaları artmıştır. Örneğin, insanlar empatiye belli bir seviyede sahip olarak mı doğarlar yoksa, hayat deneyimlerinin bir sonucu olarak yaşadıkça mı empatiye ihtiyaç duyarlar? Sorusuna verilecek cevap aslına bakarsanız bunların her ikisi de doğru olmasıdır. (Nazlı,2003.s.46)

Hiç kuşkusuz ki duygularımız davranışlarımızı etkileyen önemli etkenlerden biridir. İnsanlar hayatlarında yaşamlarını büyük ölçüde etkileyecek kararlar alırken bile duygularından etkilenirler. Bu yüzden duygularımızı, tanımak ve onları kontrol edebilmeyi öğrenmek büyük önem arz etmektedir.

Duygusal zekâmız, hayatın ilk yıllarında gelişmeye başlar. Çocukların, anne baba, öğretmen ve çevrelerindeki diğer insanlar ve arkadaşlarıyla olan iletişimleri sırasında birbirlerine duygusal mesajlar gönderirler. Bu mesajların üst üste tekrarı çocukların duygusal yapısını ve davranışlarını oluşturur. Çevreden gelen tepkiler ve mesajlarla oluşan beyindeki bağlantılar çocuğun geleceğini kalıcı olarak etkiler. Diğer bir deyişle olaylar karşısında arka arkaya yaşanan duygusal dersler ve deneyimler beynin belli bölümlerindeki bağlantılarını sağlayarak beyni bu duygulara karşılık verecek şekilde şekillendirir. Anne-baba ya da hayatlarındaki diğer önemli insanlar çocuklara davranışları ile çocuğun ilerki hayatına yansıtılan geçmişini oluşturular. (<http://www.anakucagi.com.tr/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=71>)

Duygusal zekâ kavramını ilk ortaya atanlardan Mayer duygusal zeka kapasitesinin bir bölümünün doğuştan geldiğini. Diğer bölümü de yaşam deneyimleriyle öğrendiklerimizle tamamlandığını ve deneyimle tamamlanan kısmında düşünce gücü, pratik ve deneyimlerle geliştirilebildiğini söylemektedir. (Nazlı,2003.s.47)

Duygusal zeka sadece kalıtımla gelmediğini ve hayatımızda bu kadar önemli olması sebebiyle, onun gelişimine etki eden faktörleri de ortaya koymak da önemlidir.

3.6.1.Duyguların Tanınması

Duygular, insan türünün devamını sağlayan, onu hayata bağlayan, hayatta kalmasını sağlayan önemli mekanizmalardır. Duygusal zekâ kendimizi tanımamızı gerektirir. Duygu dünyamızı iyi öğrenip tanımalıyız çünkü bunlar hayatımızın ayrılmaz bir parçasıdır. Duyguları tanımamanın duygusal zekânın gelişebilirliği ile bağlantısı şöyle kurulabilir. Duyguların tanınması, onların doğru kanalize edilebilmesinin ilk adımı olarak değerlendirilebilir. Bir olayda öfke ile yapılan bazı olumsuzluk yüzünden insanlar daha sonra pişman olabilirler. Çünkü beyin uyarıları ile duyguların iletişimi sağlıklı yapılmadığından ilişki içerisinde olduğu kişiyle daha sonra pişman olacak hareketlerde bulunabilirler(Nazlı,2003.s.48)

3.6.2.Duyguların Olduğu Gibi Kabul edilmesi

İnsanlar beyaz, sarı, siyah ırk gibi çeşitlerle, kadın-erkek cinsiyetlerimizle, tip olarak çeşitlilik ve farklılık gösteririz. Tabii ki duygularımızda farklılık gösterecektir. Farklı olmak diğerlerinden daha iyi ya da daha kötü olmak demek değildir. Diğer insanların, bakış açılarının sizinkinden farklı olduğunu ne kadar erken anlarsanız onları o kadar çabuk tanırsınız. Bu da bizim duygusal zekâmızın gelişmesi demektir. Duygusal zekâsı yüksek olan insanlar başkalarının duygu ve düşüncelerini kendileri için bir tehlike olarak görmezler, tam tersine ilgi çekici ve yeni bir şeyler öğrenme şansı olarak değerlendirirler.

3.6.3.Duyguların Yüklelediği Sorumluluğun Farkına Varmak

Burada kastedilen, hissedilen duygunun, kendisinin hissedilmesinden kaynaklanan sorumluluk değildir. Söz konusu olan sorumluluk, hissedilen bu duygunun sevk ettiği davranış biçiminin yüklemiş olduğu sorumluluktur. Önemli olan yanlışlarımızı görebilmek ve bu yanlış davranışlardan ders çıkarabilmektir. Bu bağlamda, yaptıklarının arkasında

durabilecek ve hatalarından dersler çıkarılabilecek bireyler yetiştirmek gerekir. Bu düşüncenin oluşabilmesi ve dolayısıyla davranışların düzenlenmesi, duyguların yüklediği sorumluluğun farkına varılmasına bağlıdır.(Maboçoğlu,2006.s.88)

Duygusal zekânın gelişimi için en önemli unsur ise farkındalıktır. Duygularını tanıyan,kullanan hatta yöneten kişi kendi hayatını kontrol edebilir,kendi dünyasında hüküm sürebilir (<http://www.baltas-baltas.com/kaynakdergiyazi.asp?PRI=173&SAYI=9>)

Duygusal zekâyı geliştirmek için iki önemli neden vardır. Birincisi, yaşamda daha mutlu olmak; diğeri ise, çevrenizdeki insanların daha mutlu olmasını sağlamak

Araştırmalar, yetişkinlerin yeni bir şey öğrenmesi için dikkatlerini bu yeniliğe yoğunlaştırması gerektiğini, eski alışkanlıkları, düşünme tarzını ve davranış biçimini değiştirmenin ancak bu yolla gerçekleştiğini göstermektedir. Yeni davranış biçimi bireyde zamanla yerleşmekte ve bireyin bir parçası olmaktadır. Duygusal zekâ da yaşam boyu yaşadıklarımızlageliştirilebilmektedir(<http://www.baltasbaltas.com/kaynakdergiyazi.asp?PRI=173&SAYI=9>).

Sonuç olarak; EQ nun artırılması elbette ki doğuştan gelen yeteneklere bağlıdır. Yani doğuştan gelen zemin müsait ise o zaman çok kolay bir şekilde EQ artırılabilir. Özellikle aile ortamı ve anne babanın kişilik özellikleri de EQ gelişiminde önemlidir. Anne babanın duygu ifadesi, aile içerisindeki iletişim becerileri, anne babanın empati yeteneği, kelime hazinesi ve bu kelimelerdeki duygusal nitelik, anne babanın çocuğu yanında olayları değerlendirme ve duygusal tepki şekli duygusal zekada önemli role sahiptir. (<http://www.cocukaile.com/IcSayfa.aspx?Kodal=450>)

Bilim adamları duygusal zekâyı her zaman ve her yaşta geliştirilip ilerletilebilen, öğrenilebilir bir zekâ alanı olarak görmektedirler. Duygusal zekânın öğrenilme olasılığı oldukça fazla olması ve yaşam boyu gelişmeye devam edilerek daha yeterli düzeye ulaşabilir kanaatine varmışlardır.

Unutmayalım ki bizi biz yapan; arabalarımız, elbiselerimiz, mesleğimiz ya da vücudumuz değildir. Bizi biz yapan duygularımızdır. Nereye gidersek gidelim, duygularımızı da beraberimizde götürürüz. Duygularımız, çocuklarımızı nasıl iyi yetiştirebileceğimizi, onların okulda nasıl başarı sağlayacağını, kariyerimizde nasıl başarılı

olacağımızı, diğer kişilerle ilişkilerimizi belirler. En 6nemlisi de duygularımız; bireyler olarak ve toplum olarak nasıl daha mutlu olabileceğimizi belirlerler (<http://www.duygusalzeka.com/Html/makale01.htm>)

BÖLÜM 4:BEDEN EĞİTİM VE DUYGUSAL ZEKÂ

4.1.BEDEN EĞİTİM VE SPOR DERSİ İLE DUYGUSAL ZEKÂ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Duygularımız fiziksel bedenimizi etkiler. Kalp atışlarımız, solunum organımız ve kan basıncımız bunu açıklar. Bu sebeple, genel olarak tüm fiziksel aktiviteler çocuğun gerek bedensel gerekse zihinsel ve duygusal gelişiminde çok önemli bir yer tutar. <http://www.duygusalzeka.com/>

Beden eğitimi dersi; İnsanın fiziksel, ruhsal ve zihinsel niteliklerini bulunulan yaşın ve genetik yeterliliğin gerektirdiği verim gücüne ulaştırmak amacıyla rekabet olmaksızın yapılan etkinlikler bütünüdür.(Oruç,2006.s.53)

Beden eğitimi ve spor derslerinde sağlığın, güzel vücut hareketleri ve egzersiz ilkelerinin hayattaki önemini anlaşılmasını sağlar. Sağlıklı olmanın ve fiziksel uygunluğun değerini ve bunların nasıl geliştirilerek korunduğunu öğrenir. Ayrıca öğrenciler, beden eğitimi ve spor dersi içerisindeki sportif etkinlikler yoluyla kendilerinin sınırlı ve güçlü yönlerini daha iyi tanırlar. İşte bu bilgiler sayesinde öğrencilerin organik, psiko-motor ve ruhsal gelişmelerinin başarıya ulaşması mümkün olur (Oruç,2006.s.59)

Ayrıca, spor psikologlarından Dr. J. Groppe ve Dr. J. Murray sporda edinilen deneyimlerin getirdiği başarıların ve kazanılan psikolojik avantajların hayatın genel işleyişine de çok olumlu etkileri olduğu kanısındalar. Dahası, bu olumlu psikolojik etkilerden bazıları hayatta başarılı ve mutlu olmak için gerekli olduğundan bahsettiğimiz EQ becerilerinin yansımasıdır(<http://www.duygusalzeka.com/>)

Beden eğitimi ve spor derslerinde çeşitli sportif etkinliklerin öğrenilmesi ve kavranması sonucu zihinsel gelişme olup eğitimin amacı ile yakından ilgilidir. Zihinsel gelişmenin amacı, beden eğitimi ve sporda olduğu gibi eğitimin bütün diğer branşları tarafından da paylaşılmaktadır. Bu amaç, bilgi birikimi ve kavrama ile ilgilidir. Bilgiler ve kavramalar, zihinsel gücün parçalarını oluşturur. Bunlar yorum yapabilme,

değerlendirebilme, karar verme ve düşünme kabiliyeti gelişir. Eğitilmiş kişi, düşünen kişidir ve bu beden eğitimi görmüş kişi için de geçerlidir.(Oruç,2006.s.59)

Beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilerimize kazandırdıklarına bakarsak;
(<http://www.duygusalzeka.com/>)

* **Çalışma Ahlakı Geliştirmek:** Beden eğitim ve spor dersinde sarf edilen çaba çocuklara zor bir işe emek vermenin ve o konuda gelişmenin ne kadar değerli olduğunu öğretir.

* **Disiplin Anlayışı Kazanmak:** Çocukların beden eğitim ve spor derslerinde oynarken geliştirmeye çalıştıkları beceriler, oyundaki rekabet ruhu ve oyunun ritmini koruma çabası disiplin anlayışının kazanılmasına ve geliştirilmesine yardımcı olur.

* **Hatalardan Ders Çıkarmak:** Yetenekleri dâhilinde oynayabilmek hem sportif oyununda hem de gerçek hayatta çocukları hatalarının farkına varmak, hatalardan ders çıkarmak, uygun çözüm için doğru alternatif ve stratejiler geliştirmek ve özellikle bu sayede hataların sayısını azaltmak konusunda beceri ve deneyim kazanmalarına yardımcı olur.

* **Rekabet Ruhu ve Sebat:** Beden eğitimi ve spor dersinde bireysel kazanımlarda mevcuttur. Bu sayede çocuklarımız gerek oyun içerisinde, gerekse gerçek hayatta rekabetin, zorluklarla mücadele etmenin ve iniş-çıkışlarla başa çıkabilmenin başarıya giden yoldaki önemini kavrarlar.

* **Sorumluluk Duygusu:** Oyun kurallarını uygulamak, sportif becerilerini geliştirmek için maç ve antrenman yapmak, gerekli malzemeyi tedarik ve muhafaza etmek çocukların sorumluluk duygularını geliştirmelerine yardımcı olur.

* **Olumsuz Şartları Göğüslemek:** Çocuklar, oyun sırasında rüzgar, güneş gibi olumsuz etkenlere uyum sağlamayı öğrenerek, olumsuzluklara rağmen rekabet etmekten vazgeçmemek konusunda kararlı olmak becerilerini geliştirirler.

* **Gerginlikle Başa Çıkabilmek:** Beden eğitimi ve spor derslerini içerisinde bulunan sportif karşılaşmalarda kazanılan ve kaybedilen sayılar arasında yaşanan gerginlik-

rahatlama gibi zıt duygular, hayatta yaşanan gerginlik ve rahatlama süreçlerine çok benzer. Bu bakımdan, çocuklar beden eğitimi ve spor derslerinde oyun oynarken stresle başa çıkma becerilerini geliştirirler.

* **Plan ve Uygun Taktik Geliştirmek:** Beden eğitimi ve spor dersinde oyun oynamak plan yapmayı ve stratejik davranmayı gerektirir. Çocuklar bu sayede rakibin ne tür strateji yapacağı ve hangi tür pozisyonları nasıl karşılanabileceğiyle ilgili akıl yürütmeyi öğrenirler.

* **Problem Çözme Becerisi:** Sportif oyunlar; açılara, geometriye ve fiziğe dayalı bir spordur. Böylece, çocuklar oyun oynarken problem çözme becerilerini de geliştirmiş olurlar.

* **Performans Gelişimi:** Beden eğitimi ve spor dersi sırasında kişisel kontrolü elden bırakmamak ve konsantrasyon çok önemlidir. Sportif faaliyetlerde iyi oynamak ve kazanmak için mücadele vermek, oyunun ritmini kontrol etmek, baskı ve stresle başa çıkmak gibi bir çok etkeni yönetebilmek gereklidir. Kazanılan bu beceriler çocukların değişik eğitim süreçlerinde girdikleri sınavlarda, ileriki hayatlarında yönetecekleri grup ve toplantılarda veya yapacakları sunumlarda daha başarılı bir performans sergileyebilmeleri konusunda deneyimli olmalarını sağlar.

* **Nezaket, Saygı ve Sevecenlik:** Her sporda olduğu gibi sporcu ahlakı rekabet ederken bile rakibe karşı sevecen, saygılı ve nezaket sınırları dâhilinde davranmayı gerektirir. Kazandığında öğünmek yahut da kaybettiğinde başarısızlığa bahaneler bulmak gibi yaklaşımlar ne spora ne de gerçek hayatta bir işe yarar. Erken yaşlarda başlanan spor çocukların bu kavramlarla iç içe büyüebilmesine ve adil bir şekilde mücadele etmeyi öğrenmesine yardımcı olur.

* **Sosyal Beceriler:** Maç öncesinde ve sonrasında, oyun aralarındaki yer değiştirmelerde yahut saha içerisinde rakiple kurulan iletişim ve etkileşim çocukların sosyal becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar.

Görülüyor ki EQ becerilerinin yansımaları beden eğitimi ve spor dersinde bir hayli bulunmaktadır. Ve bu bize gösteriyor ki duygusal zekâ ve beden eğitimi dersi birbirlerini

tamamlamaktadırlar. Bilim, 21.yy. da düşünceye, sadece zihinsel olay yerine, bütün bedeni kapsayan bir olay olarak bakmaktadır(<http://www.duygusalzeka.com/>).

4.2.BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ İLE DUYGUSAL ZEKÂ ARASINDAKİ İLİŞKİ

İlköğretimin ilk yıllarında öğretmenin öğrencileri etkileme, yönlendirme ve örnek olma gücü çok yüksektir. Sahip olduğu niteliklere göre beden eğitimi öğretmenin önemi diğer öğretmenlere göre daha farklıdır. Beden eğitimi öğretmeni en çok model alınan öğretmenlerden biridir, bundan dolayı beden eğitimi öğretmeni diğer öğretmenlere göre kendisini her alanda çok iyi yetiştirmesi gerekir. Beden eğitimi öğretmenin her davranışı öğrenciler için bir modeldir. Giyiminden yürüyüşüne, konuşmasına kadar her davranışında öğrenciye etkilemektedir.(Başer,1995.s.68)

Etkileme, liderliğin doğasında var olan bir etmendir. Beden eğitimi öğretmeni etkileme gücünü kullanarak, etkili bir lider davranışını her zaman göstermelidir. Çünkü bir kişinin liderliğini belirleyen unsurlar o kişinin etkilediği kişi sayısı ve etki süresidir.Beden eğitim öğretmeninden beklenen başlıca liderlik vasıfları;güven ve karşılıklı anlayışa dayalı bir ilişki oluşturma,örgütsel yapıya ilişkin durumları teşhis etme,süreçleri iyileştirme,ders içi ve ders dışı faaliyetlerinde en etkin ve uygun yöntem ve teknikleri sunabilme, becerileri geliştirme ve diğer insanlara güven duymadır. (Gürsel,2004.s.135)

Beden eğitimi öğretmeni, öğrenme, rehberlik ve öğrencilerin duygusal zeka gelişim sürecinde, duygusal zeka ile ilintili yeteneklerini kullanarak liderlik yapması çok önemlidir.

Çünkü liderden esas beklenen şey davranışlarını sergileme biçimidir. Duygularını kontrol edemeyen ve duygularını yönetemeyen lider, doğru işleri yapması çok zordur. Doğru becerileri sergileyici liderlik yapmanın temeli, kendisini ve ilişkisini nasıl yöneteceğini belirleyen duygusal zekâsıdır. Eğitim sisteminin, dolayısıyla öğretim programlarının dayandığı felsefe ve öğretmenin öğrenme ve öğretme hakkındaki görüşleri, yöntem seçimine etki eder.

Öğretmenin öğretme stili, kişiliği, öğrencileriyle kurduğu iletişim biçimi, derslerde kullanılan yöntemlerin ne dereceye kadar etkili olarak kullanılabilmesinin sınırını çizer.(Fidan,1996.s.2) Buda bize beden eğitimi öğretmenin duygusal zekâ yeteneğini geliştirerek kullanması gerektiğini göstermektedir. Liderlik vasfı bulunan ve duygusal bir varlık olan beden eğitim öğretmenleri öz bilinç(özdenetim, duygularının farkında olma),öz değerlendirme(kendini motive etme), öz yönetim(duyguları yöneltme),sosyal bilinç(empati),ilişki yönetimi(sosyal beceriler) liderlik becerisi sergiliye bilmesi için duygusal zeka bileşenlerini ve alt alanlarını öğrenmek ve mutlaka geliştirmek gerekmektedir.

4.2.1.Öz bilinç(Özdenetim, Duygularının farkında olma);

Öz bilinçli öğretmen duygularının, güçlü yanlarını, sınırlarını, değerleri ve dürtüleri hakkında derin bir anlayış verir. (Gürsel,2004.s.136)Özellikle yüksek duygusal zekâyâ sahip beden eğitim öğretmenleri özelliklerini öğrencilerine ve diğer öğretmenleri doğrudan etkileyecekleri bildikleri için davranışlarını olumlu yönde düzenleme eğilimindedirler. Altından kalkamayacakları işleri üzerlerine almazlar. Yapabilecekleri işlerde de ne kadar risk almaları gerektiğini bilirler ve nerede ne kadar yardım alabileceklerini farkındadırlar. Özgüveni yüksek ve duygularının farkında olan bir beden eğitim öğretmeni kendilerine yapılan eleştirileri tehdit olarak değil kendilerine geliştirme fırsatı olarak görür. Kendi hatalarını başkalarına yüklemeyiz, kendileriyle barışık insanlardır.

4.2.2.Öz değerlendirme(Kendini motive etme);

Beden eğitim öğretmeni kendi öz değerlendirmesini yapabilmelidir. Kendi zayıf yönlerini kabul etmesi, anlaması ve gidermesi gerekir. Beden eğitim öğretmeni kendisini tanımalı ve kendisine güç kaynağı olacak kuvvetli yönlerini bilmelidir. (Gürsel,2004.S-s.137)Beden eğitim öğretmeni derste kendisini ve öğrencilerini neyi motive ettiği bilmeli. Dersleri daha iyi nasıl yapabilirim düşüncesi içersine girer, yenilikçi ve yaratıcı kimlikleri ön plana çıkarırlar. Kendilerine güveni yüksek olur. Kolaya kaçmazlar.

4.2.3.Öz yönetim(duyguları yöneltme);

Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde özdenetimden yoksun beden eğitim öğretmeni çevresine ve kendisine zarar veren duygularını ve dürtülerini denetim altına almaya çalışır. Öfke, kin, nefret g,b, duygularını kontrol edemediği çevresine yansıtan bir beden eğitim öğretmeni etrafındaki öğrencilerini iş yapabilecek havaya sokamazlar. (Gürsel,2004.s.138)

4.2.4.Sosyal bilinç(Empati, Örgütsel bilinç, Hizmet duygusu);

Beden eğitim öğretmeni öğrenciler ve çevresindeki insanların bakış açılarının farkına varmalı. Kendisini diğer insanların kendilerine özgü gerçeklerinin içine koyarak onları anlar ve kabul eder. Okul içersinde veya toplumda oluşmuş kuralları ve örgütte meydana gelen davranışları okuyabilen beden eğitim öğretmeni yerleşik değerleri ve insanlar arasındaki geçerli olan sözsüz kuralları anlayabilir ve hemen kavrayabilir. Hizmet duygusu yüksek olan beden eğitim öğretmeni öğrencilerinin ve diğer insanların ihtiyaçlarını hemen fark eder ve karşılıya bilme yeteneğine sahiptirler. Hizmet duygusuyla derslerinde etkilenen öğrencileri memnun olma derecelerini ölçmeye gayret eder ve buna ek olarak bu öğrencilerin daha fazla memnun etme yollarını arar.

4.2.5.İlişki yönetimi(sosyal beceriler);

Yüksek duygusal zekâ sahip beden eğitim öğretmenleri sosyal becerileri sayesinde çevresindekileri başarı için motive edecek onları yol göstermede ve ikna etmede başarılı olacaktır. Öğrencileri ve çevresiyle kurmuş olduğu sağlıklı iletişim becerisi ile onları etkin bir şekilde dinler anladıklarını değerlendirerek kendi fikrini söyler. Öğrencilerinin ve çevresindekilerin görüşlerine değer verirler. Bu tutumu sayesinde öğrencilerini motive edebilir ve katılımlarını sağlayabilir. İkna kabiliyetleri yüksektir. Dürüstlüğü, ifade yeteneği, coşkusu, yüz ifadeleri, hatta beden dili sayesinde insanları ortak amaç doğrultusunda bir araya getirebilme kabiliyeti vardır. Değişen teknoloji, çevre şartları, bilgi edinme yolları yenileyerek öğrencilerine diğer insanlara model olurlar. Öğrenciler arasında yada çevresinde çıkan tartışmalara ve beklenmedik sorunlara çözüme gösterdiği davranışla duygusal zekasını ortaya koyarak tarafları tartışmaya değil, anlaşmaya yönlendirir.Okulda yada çevrede insanların bakış açısıyla görerek çıkabilecek sorunları

önceden tespit eder.Duygusal zekası yüksek Beden eğitim öğretmenlerin en belirgin özellikleri öğrencileri ve çevresindeki insanlarla ortak vizyon oluşturmalarıdır.öğrencileriyle ortak vizyon,etrafında işbirliği ve takım çalışması için bir araya getirip harekete geçirebilir.

Beden eğitim öğretmeni çok sayıda sorunlu sürekli karşı karşıya gelmektedir. Bu sorunların merkezinde kişilerle ilgili problemler yer almaktadır.Beden eğitim öğretmeni gücünün büyük bir çoğunluğu bu sorunlar çözmeye harcar.Beden eğitim öğretmeni insan ilişkilerinde yetenek ve tutumlarının bunlarla baş edemeyecek düzeyde olması onu zor duruma düşürecektir.İşte tam burada duygusal zeka ortaya çıkıyor.Beden eğitimi öğretmeninde olması gereken yüksek duygusal zeka becerileriyle sorunun üstesinden gelebilme yeteneğine sahip olmalıdır..Beden eğitim öğretmenleri görevi gereği çok farklı insan davranışlarının oluşturduğu kaos ortamında mesleklerini yerine getirmeye çalışmaktadırlar.Beden eğitim öğretmeni varlık sebebi olan öğrencilerden ve çevresinde soyutlayamayacağına göre her zaman farklı davranışlarla olgularla,olaylarla karşılaşabilir.Beden eğitim öğretmenin bu durumlar karşısında alacağı tavır ve tutumlar,bulunduğu ortamın iklim belirleyici en önemli değişkenlerdir.Kendisini iyi tanıma,başkası ve kendisinin duygularının farkında olmak,çevresine esin kaynağı olmak,etkin ekip ve bağlantılar kurmak gibi davranışları sergileyebilmelidir.İşte beden eğitim öğretmeni yukarıda bahsettiğimiz becerileri uygulayabilmesi için duygusal zeka yeteneğini geliştirerek kullanmak zorundadır. (Gürsel,2004.s.144- 145)

4.3.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma konumuzla ilgili ulaşabildiğimiz bazı çalışmalara yer verilmiştir.

Yılmaz ve Ergin (2000), Tarafından yapılan " Üniversite Öğrencilerinin Sahip Oldukları Duygusal Zekâ Düzeyi İle 16 Kişilik Özelliği Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma." başlıklı araştırmada aşağıdaki sorulara yanıtlar aramıştır.

1.Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeğinin 5 alt boyutu ile 16 Kişilik Faktörü Envanterini ölçtüğü 16 kişilik özelliğinden hangileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki mevcut mudur?

2. Duygusal Zekâ ile cinsiyet arasında bir ilişki var mıdır?

3. Duygusal Zekâ ile deneklerin sözel yada sayısal bölümlerde öğrenci olmaları arasında bir ilişki var mıdır?

Araştırma kapsamında Selçuk Üniversitesinde yer alan 4 fakültede okuyan 3.sınıf Öğrencilerinden 1'er şube alınarak bu şubelerdeki öğrencilerin tamamı dâhil edilmiştir. Araştırmanın yukarıdaki sorulara bulduğu yanıtlar şu şekilde özetlenmektedir. 1. Araştırmanın bulguları Duygusal Zekânın 5 alt boyutu ile 16 kişilik özelliğinden 10 kişilik özelliği arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Başka bir ifade ile Duygusal Zekâ ile kişilik özellikleri arasında % 63 oranında bir benzerlik olduğu söylenebilir. Araştırmada Duygusal Zekânın sadece birinci alt boyutunda olan öz bilinç (duygularının farkında olma) boyutu ile 16 kişilik özelliğinin hiç biri arasında ilişki gözlenmemiştir.

2. Araştırmada Duygusal Zekânın 5 alt boyutundan dördünde (1. 2. 3. 4.) kız ve erkekler arasında. 05 düzeyinde manidar bir farklılık gözlenmiştir. Sadece 5. alt boyut olan " İlişkileri Kontrol Etme" alt boyutunda kız ve erkekler arasında manidar bir ilişki bulunmamıştır. Araştırma bulgularında erkek öğrencilerin kız Öğrencilere oranla duygusal zekâ puanları yüksek çıkmıştır.

3. Araştırmanın bulgularında sayısal bölümde okuyan öğrencilerin sözel bölümde okuyan Öğrencilere göre duygusal zekâ puanları yüksek çıkmıştır. Ayrıca duygusal zekâ ile kişilik özelliklerinin kesin sınırlarla ayırmanın mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Balcı (2001), " İlköğretim Okul Yöneticilerinin Duygusal Zekâ Becerilerini kullanabilme Düzeyleri Konusunda Yöneticilerin ve Öğretmenlerin Görüşleri" adlı araştırmasında, ilköğretim okul yöneticilerinin duygusal zekâ becerilerini kullanmada öğretmen ve yönetici görüşlerine başvurarak müdürlerin duygusal zekâ becerilerini her zaman kullandıklarını ifade ederken, öğretmenler müdürlerin duygusal zekâ becerilerini bazen kullandıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmasında Şanlıurfa ili merkez ilçe belediye sınırları içinde kalan ilköğretim okullarında görev yapan müdürler ve öğretmenler evreni oluşturmaktadır. Araştırmanın yapıldığı 1999–2000 öğretim yılında bu evren içindeki 45 ilköğretim okulunda 1652

öğretmen ve 45 müdür görev yapmakta. Örnekleminde ise 45 okul müdürünü ve öğretmenlerinde % 55'ini almıştır.

Sonuç olarak, ilköğretim okul müdürlerinin öğrenim durumları ve kıdemleri ne olursa olsun, kendilerini algılama biçimleri öğretmenlerin müdürleri algılama biçimleri farklıdır. Bu durum müdürlerin duygularının her zaman farkında olmadıkları, duygularının nedenlerini yeterince anlayamadıkları, kendi duygularını yönetmede, başkalarının duygularını anlamada ve yönetmede zannettikleri kadar başarılı olmadıkları, bunun sonucunda da okul müdürlerinin duygusal zekâ becerilerini geliştirme ve kullanma konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaçları olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Karsh, Gündüz ve Ural (2000), eğitim yönetiminde duygusal zekânın önemini tespit etmek amacı ile okul müdürü adayları üzerinde bir araştırma yapmışlardır. Betimsel nitelikteki bu araştırmada elde edilen veriler, üç tanesi açık uçlu olmak üzere 218 maddeden oluşan ve araştırmacılar tarafından geliştirilen bir anketle elde edilmiştir.

Hazırlanmış olan bu anket, Sakarya, Akdeniz ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültelerinde Eğitim Yöneticiliği kursuna katılan 500 okul müdürü adayına uygulanmıştır.

Araştırmanın sonucu, duygusal zekânın 8 boyutta incelenebileceğini ortaya çıkarmıştır. Bu boyutlar: Duygusal Özbilinç, Duygusal Potansiyel, Duygu Yönetimi, Duygusal Yorumlama, Duygusal Dürüstlük, Duygusal Hoşgörü, Duygusal Esneklik ve Duygusal Bütünlüktür. Yapılan araştırmanın sonuçları; duygusal zekânın eğitim yönetimi açısından önemli olduğunu, fakat ülkemizin sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel alanların yönetiminde olduğu gibi eğitim yönetiminde de duygusal zekâyı oluşturan faktörlere yabancılaştırıldığını ortaya çıkarmıştır.

Yeşilyaprak (2001)'in “ Duygusal Zekâ: İş Performansını Belirleyici Bir Değişken” adındaki çalışmasında mükemmelliği belirleyen üç yeterlilik alanını 1) Akademik zekâ, 2) Uzmanlık ve 3) Duygusal zeka olarak vermiştir. İş hayatında bireyin gösterdiği performansı etkilemede duygusal zekânın; akademik zekâ ile uzmanlığa göre belirleyici ve önemli bir değişkendir. Şirketlerin duygusal zekâsının geliştirilmesi günden güne daha çok sayıda kuruluşun girdiği bir arayıştır. Bir

kuruluşun duygusal zekâsı sadece soyut bir değerlendirme değil, sonuçları somut olan bir kavramdır. Bütün bu bulgular göstermektedir ki iş hayatında duygusal zekânın geliştirilmesine yönelik yeni çalışmalar önümüzdeki yıllarda artarak

Börekçi (2002), Çalışma Ortamlarından Duygusal Zekâ Uygulamadan Bir Örnek üzerine bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmanın amacı; Reklamcılar Derneği'ne kayıtlı tam hizmet anlaşmasına sahip olan reklam şirketleri çalışanlarının duygusal zekâlarını, 1)Başkalarının duygularının farkında olma, 2) Yaratıcılık, 3) Kişilerarası ilişkiler, 4) Sezgi boyutlarıyla değerlendirmektir. Ayrıca; duygusal zekânın dört boyutu açısından reklamcılık sektöründe çalışanların duygusal zekâlarının cinsiyetlerine, yaş gruplarına, eğitim düzeylerine ve işletmedeki kıdemlerine göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmaktır.

Araştırmanın evrenini 2002 yılı Ağustos ayı itibariyle Reklamcılar Derneği'ne kayıtlı olan tam hizmet ajansı niteliğine sahip İstanbul'da bulunan 78 reklam şirketi oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini, Reklamcılar Derneği'ne kayıtlı tam hizmet ajansı niteliğine sahip şirketler arasından tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen beş reklam şirkettir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS paket programında değerlendirilmiş, duygusal zeka anketinin güvenilirlik testi için Cronbach Alpha Coefficiency yöntemi, cinsiyet ve eğitim değişkenleri için t-testi, yaş ve tecrübe değişkenleri için Anova testi kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, araştırmaya katılan 30 kadın ve 20 erkeğin duygusal zekâları, belirlenen dört boyut toplamında, istatistiksel olarak farklılık bulunmuş, erkeklerin toplam duygusal zeka becerileri, kadınların duygusal zeka beceri ortalamasından daha yüksek çıkmıştır. Eğitim Düzeyi'ne göre; dört boyut toplamı ile eğitim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yaş gruplarına göre; dört boyut toplamı ile sezgi alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuş, kişiler arası ilişkiler ve yaratıcılık alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Kıdem durumuna göre ise dört boyut toplamında ve başkalarının duygularının farkında olma, kişiler arası ilişkiler, sezgi, yaratıcılık alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Yılmaz (2002), “Duygusal Zeka Düşünme Becerileri Eğitimi’nin Annelerin Duygusal Zeka Düzeyine Etkisi” üzerine bir araştırma yapmıştır. Çalışmada Samsun merkezde ikamet eden ve 0-5 yaşları arasında çocukları olan annelerden gönüllü olarak istenilen gün ve saatte “Duygusal Zeka Düşünme Becerileri Eğitimi”ne katılabileceklerini belirten 100 anneye “Duygusal Zeka Değerlendirme Ölçeği” uygulanmıştır. Oturumlara sürekli katılabileceklerini ifade eden 38 anne, ölçekten aldıkları puanları dikkate alınarak çalışma grubu olarak seçilmişlerdir. Araştırmanın bağımsız değişkeni olan Duygusal Zekâ Düşünme Becerileri Eğitimi, deney grubu ile her hafta bir buçuk saatlik oturumlar halinde, 12 oturumda gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubu ile hiçbir çalışma yapılmamıştır. Duygusal Zekâ Düşünme Becerileri Eğitimi’nin deney grubunda bulunan annelerin duygusal zekâ düzeylerini arttırmadığını tespit etmek amacıyla 12 oturumluk Duygusal Zekâ Düşünme Becerileri Eğitimi sonunda deney ve kontrol gruplarına tekrar Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği (son-test) uygulanmıştır. Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği ön test-son test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek amacıyla Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırmada duygusal zekâ düşünme becerileri eğitiminin annelerin duygusal zekâ düzeylerini geliştirmede etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Yani verilen eğitim programı annelerin duygusal zekâ düzeylerini arttırmada etkili bir programdır.

Özdemir (2003), “Yaratıcı Drama Dersinin Duygusal Zekâ Gelişimine Etkisi” üzerine bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmanın temel amacını; yaratıcı drama dersinin üniversite öğrencilerinin duygusal zekâlarının gelişimine katkısını incelemek oluşturmuştur. Araştırmanın evrenini Uludağ Üniversitesi öğrencileri, örneklemini ise Uludağ Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü üçüncü sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmacı “Yaratıcı Drama Liderleri Eğitimi” ile “İleri Yaratıcı Drama Liderleri Eğitimi”ne katılmıştır. Ek olarak araştırmacı konu ile ilgili bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla bir çalışmaya katılmıştır. Araştırmacı tarafından İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği üçüncü sınıf öğrencilerinden oluşan deney ve kontrol gruplarına 2001–2002 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde Duygusal Zeka Değerlendirme Ölçeği toplu olarak tek oturumda uygulanmıştır. Daha sonra araştırmacı 14 hafta sürecek olan “Drama” dersine, dersi veren öğretim görevlisinin yanında gözetmen olarak tüm derslere katılmıştır. Dönemin sonunda tekrar deney ve

kontrol gruplarına Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği toplu olarak tek bir oturumda uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizleri SPSS paket programı ile yapılmış, verilerin analizinde t testi kullanılmıştır. Araştırmada araştırmancının deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin ön test duygusal zekâ puanları ve alt puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmancının deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin son test duygusal zekâ puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmamıştır. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin ön testten aldıkları puan ile son testten aldıkları puan arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Deney grubunu oluşturan öğrencilerin ön testten aldıkları puan ile son testten aldıkları puan arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani araştırma süresi sonunda öğrencilerin toplam duygusal zeka puanları ile özbilinç, empati ve sosyal beceriler alt puanlarında anlamlı bir artış olduğunun farkına varılmıştır.

Titrek (2004), " Eğitim Fakültesi Öğretim Üyelerinin Duygusal Zekâ Yeterliklerini İş Yaşamında Kullanma ve Akademik Başarı Düzeylerine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Araştırma" adlı araştırmasında eğitim fakültelerinde görev yapmakta olan öğretim üyelerinin duygusal zekâ düzeyleri ile akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemeye çalışmıştır. Araştırmancının evrenini 1269 öğretim üyesi oluşturmaktadır. Evrenin tamamına, ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmada şu bulgular elde edilmiştir,

1. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de öğretim üyesi imajı erkektir.

2. Öğretim üyelerinin yabancı dil bilme sorunu vardır. Bu nedenle araştırmalarını uluslar arası düzeye taşıyamamaktadırlar.

3. Öğretim üyelerinin duygusal zekâ yeterliklerinde kendilerini yeterli olarak algılamalarına karşın, özellikle olumlu ve olumsuz duyguların birlikte sentez etme, hissettiklerini doğru olarak anlama, stresli durumlarda kendini kontrol etme, fırsatları sezme, iş arkadaşlarını etkileme, arkadaşlarının karamsar ruh hallerini iyimserliğe çevirme, başkalarını bakış açılarını anlama, ekip içinde yer alma, liderlik yapma, diplomatik konuşma ve insanları ikna etme yeterliklerinde eksikliklerinin önemli düzeyde olduğunu belirtmiştir.

4.Öğretim üyelerinin akademik etkinliklerden makale ve bildiri türü yayınları tercih ettikleri ve yayınlarını ulusal düzeyde gerçekleştirme eğiliminde olduklarını belirtmiştir.

5.Öğretim üyelerinin duygusal zekâ boyutları ile akademik başarı düzeyi arasında düşük ve olumlu ilişki olduğunu saptamıştır.

Köroğlu (2006), sınıf rehber öğretmenlerinin algılarına göre psikolojik danışmanların duygusal zekâ düzeylerini belirlemek ve çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın örneklemini Kırıkkale ili merkez ilköğretim ve orta öğretim okullarında görev yapan 424 sınıf rehber öğretmeni ve 41 psikolojik danışman oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda sınıf rehber öğretmenlerinin psikolojik danışmanların duygusal zeka düzeyine ilişkin genel algıları ve duygusal zekanın alt boyutlarına ilişkin algıları orta düzeyde bulunmuştur. Sınıf rehber öğretmenlere ait branş, cinsiyet ve görev yaptıkları eğitim kademesi değişkenlerinin, psikolojik danışmanların duygusal zeka düzeylerine ve alt boyutlarına ilişkin algıları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Öztürk (2006), okul öncesi öğretmenlerinin duygusal zekâ yetenekleri, iş doyumları ve tükenmişlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını ve duygusal zekâ, iş doyum ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın örneklemini 378 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada duygusal zeka düzeyini belirlemek amacıyla veri toplama aracı olarak Duygusal Zeka Ölçeği Bar-on EQ-i, Hackman ve Oldman İş Doyum Ölçeği, ve Maslach Tükenmişlik Envanteri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin duygusal zekâ alt boyutları ve toplam duygusal zekâ puan ortalamalarının; eğitim düzeyi ve sosyal etkinliklere katılım ve idari tutum değişkenlerine göre, tükenmişlik düzeylerinin ise yaş, eğitim düzeyi, hizmet içi eğitime katılım sayısı, kurum koşulları, sosyal etkinliklere katılım ve idari tutum değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir.

BÖLÜM 5:YÖNTEM VE BULGULAR

Bu bölümde araştırma ile alakalı yöntem, araştırma modeli, evren ,örneklem,veri toplama aracının toplanması,geçerlilik,güvenirlilik ve verilerin analizleri hakkında bilgi verilmiştir Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama aracının hazırlanması, verilerin toplanması son olarak ta verilerin analizine yer verilmiştir.

5.1.ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlk ve orta öğretimler çalışan Beden Eğitimi öğretmenlerinin Duygusal Zeka Düzeyleri ortaya koymaya çalışılarak,elde edilen sonuçların cinsiyet açısından farklılık gösterip göstermediği,ayrıca cinsiyetlerin kendi içlerinde demografik özellikleri açısından bir farklılık gösterip göstermediği inlemeye konusu yapılmıştır..

5.2.EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini İstanbul ili Anadolu yakasındaki, İlk ve orta öğretimde görev yapan Beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemeler ise bu evrenden kolayda örneklem metoduyla seçilen, 178 öğretmeninden oluşmaktadır. Örneklem olarak seçilen grubun Üsküdar ilçesinden 47,Ümraniye ilçesi 78, Ataşehir ilçesindeki 53 Beden eğitim öğretmenleri ile çalışmaktadır. Çalışmada 200 adet anket dağıtılmış olup 178 adet anket beden eğitim öğretmenin cevapladığı anket değerlendirmeye alınmıştır. Ölçek uygulanan Beden eğitimi öğretmenlerinin sayıları aşağıda tablo 3-1’de gösterilmektedir.

Tablo.1.Uygulanan ilçeler ve Beden Eğitimi Öğretmeni Sayıları

Demografik Özellikler	Frekans(Sayı)	Yüzde (%)
Bölge		
Ümraniye ilçesi	78	43,8
Üsküdar ilçesi	47	26,4
Ataşehir ilçesi	53	29,7

5.3.VERİ TOPLAMA ARACININ HAZIRLANMASI VERİLERİN TOPLANMASI, GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİLİK

Araştırma veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır, Anket üç bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde anketi dolduran katılımcıların kişisel özelliklerini tespit etmeye yönelik 10 bağımsız değişkenden demografik soru yer almaktadır,2. bölümde ise Beden Eğitimi öğretmenlerinin Duygusal Zekâyla düzeylerini ortaya koymaya yönelik sorular kullanılmıştır. Ölçek Ercan NAZLI tarafından geliştirmiş geçerlilik ve güvenilirliğide aynı kişi tarafından yapılmıştır.

Duygusal zeka ölçeğin 50 ifade bulunmaktadır. Bunların 30 tanesi olumlu olup, 20 tanesi de olumsuz ifadelerdir. Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek üzere Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısına bakılmış yarıya bölme yöntemine göre birinci bölüm 0.78, ikinci bölüm 0.73 olarak bulunmuştur.

5.4.VERİLERİN ANALİZİ

Deneklere uygulanan Ölçeklerden elde edilen bilgiler kodlanarak bilgisayara yüklenmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS istatistik programı kullanılmıştır.

Elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistiklerden frekans(f), yüzde(%), ortalama(X) ve standart sapma(Ss) kullanılmıştır. Elde edilen verilerin anlamlılık düzeyi $p<.05$ olarak kabul edilmiştir.

5.5.BAĞIMISIZ VERİLERİN FREKENSLARI VE KATILIM YÜZDELERİ

Bu kısımda araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel bilgileriyle ilgili; cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı, anne ve babalarının eğitim düzeyi, en son bitirdiği kurum, iletişim becerileriyle ilgili eğitim alıp almadık, kişisel gelişim kitapları takip edip etmedikleri, duygusal zeka ile ilgili kitap okuyup okumadıklarına ilişkin frekans değerleri ve buna bağımlı olarak yüzde hesaplamalarına yer verilmiştir.

Tablo.2.Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

Demografik değişkenler		Frekans	Yüz
Cinsiyet	Kadın	46	25,8
	Erkek	132	74,1
Yaş	20-25	9	5,05
	26-30	33	18,5
	31-35	75	42,1
	36-40	33	18,5
	41 ve yukarı	28	15,7
	Medeni Durum	Evli	128
	Bekâr	50	27,2
Kardeş Sayısı	1	9	5,05
	2	33	18,5
	3	52	29,2
	4	28	15,7
	5 ve Üstü	56	31,4
Anne Eğitim Durumu	Ok. Yazar. D. Değil	2	14,0
	Okur Yazar	26	14,6
	İlkokul	82	46,0
	Ortaokul	18	10,1
	Lise	19	10,6
	Meslek Yüksek Okulu	1	0,56
Üniversite	7	3,93	
Baba Eğitim Durumu	Okur Yazar. D. Değil	3	1,68
	Okur Yazar	22	12,3
	İlkokul	56	31,4
	Ortaokul	25	14,0
	Lise	42	23,5
	MYO	10	5,61
	Üniversite	20	11,2
En Son Bitirdiği Kurum	B.E.S.Y.O.	99	55,6
	Eğitim Fak.	60	33,6
	Diğer	19	10,6
İletişim Becerileriyle İlgili Kurs Alıp Almadığına Göre Dağılımları	Evet	73	41,0
	Hayır	105	58,9
Kişisel Gelişim Kitaplarını Takip Edip Etmemesine Göre Dağılımları	Evet	88	49,4
	Hayır	90	50,5
Duygusal Zekâ İle İlgili Kitap Okuyup Okumamasına Göre Dağılımları	Evet	126	70,7
	Hayır	52	29,2

Yukarıdaki Tablo-4. incelendiğinde araştırmaya katılanların %74'nün erkek öğretmenlerden oluştuğu,%42'sinin aralıklarında oldukları görülmektedir.%71'i evli

olduğu,% 31'ünün 5 veya daha fazla kardeşi olduğu, annelerinin %46'sının ilkokul, mezunu olduğu, babalarının %31,4'ünün ilkokul, Araştırmaya katılanların; %55,6'sı Beden Eğitim ve Spor Yüksek Okulu, mezunu olduğu anlaşılmaktadır.%58,9'nun iletişim becerilerinin artırılması ile ilgili bir eğitim almadığı,%50,5'nin kişisel gelişim kitaplarını takip etmediği, ayrıca %70,7'si Duygusal Zekâ ile ilgili kitap okuduğu anlaşılmaktadır.

5.1. ÖLÇEK İFADELERİNE VERİLEN CEVAPLARIN FREKANS, YÜZDE ORTALAMA VE STANDART SAPMASINA GÖRE DAĞILIMI

Bu kısımda araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin anket sorularına vermiş oldukları soruların frekans, yüzde ortalama ve standart sapmalarının en yüksekten aşağıya doğru sıralanmıştır.

Tablo.3 Ölçek İfadelerine Verilen Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

	ANKET SORULARI	Ortalama	Std.sap.	Ölçek				
				Her Zaman	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
6	İşimde yükselmek için yeteneklerim hakkında yalan söyleyebilirim. (TERS KODLANMIŞTIR)	4,5506	,86372	132	20	20	4	2
10	Güçlü olduğum yönlerimi bilirim.	4,5506	,72113	117	46	12	2	1
3	Kolay arkadaş edinirim.	4,3483	,84507	96	55	22	3	2
30	İyilik yaparken memnuniyet duygusunu oldukça fazla yaşıyorum.	4,3371	,82946	93	60	17	80	-
8	Öfkemin nedeninin farkındayım.	4,2528	,88178	89	52	31	5	1
15	Yeni fırsatlar beni heyecanlandırır.	4,2472	,86724	87	29	55	7	-
31	Benden farklı dünya görüşüne sahip kişilerden arkadaşlarım vardır.	4,1910	,91289	85	51	33	9	-
2	Kalabalık içinde fikirlerimi rahatlıkla savunurum.	4,1854	,85991	77	64	31	5	1
5	Sıkıntıların üzerine giderim.	4,1348	,92902	76	62	30	8	2
18	Çevremdeki kişilerde gördüğüm olumlu yönleri kendilerine söylerim.	4,1236	,88707	51	47	58	15	7
38	Sıkıntılarımı paylaşabildiğim bir çok arkadaşım var.	4,1011	,89626	71	64	33	10	-
27	İnsanların olumlu özelliklerini fark ederim.	4,0787	,83327	57	88	25	6	2
36	Karşımdaki kişinin beden diline dikkat ederim.	4,0281	,92931	62	73	32	8	3
9	Olayların komik yanlarını yakalarım.	4,0169	,95949	68	60	35	15	-
35	Arkadaşlarım sıkıntılarını benimle paylaşırlar.	4,0000	,85701	58	74	41	6	1
21	Konuştuğum kişinin duygularının farkındayım.	3,9944	,87976	56	75	39	6	2
39	Bir işe karşı olan şevk ve heyecanımı başkalarına da geçiririm.	3,9944	,80603	51	81	40	6	-
40	İşime giderken moralim yüksektir.	3,9551	,88183	52	78	37	10	1
23	Yararına inandığım da risk almaktan hoşlanırım.	3,9213	,95934	57	64	47	6	4
11	Daha büyük bir amaç uğruna, eğlenmeyi sonraya bırakırım.	3,9101	1,05381	70	42	47	18	1
4	Güçlü kişilikler beni tedirgin eder. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,9045	1,13341	6	16	39	45	72

	(Tablo.5'in devamı) ANKET SORULARI	Ortalama	Std.sap.	Ölçek				
				Her Zaman	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
47	Duygularımın farkındayım.	3,8989	1,17934	71	53	28	17	9
45	Birisiyle konuşurken ondan gözlerimi kaçırıyorum. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,8876	1,12434	6	17	36	51	68
25	Sorumluluk almaktan çekinirim. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,8820	1,10090	7	11	44	50	66
7	Yeni atılımlar için hayal kurarım.	3,8596	,97855	58	51	57	10	2
29	Karşımdaki kişinin beklentilerinin farkındayım.	3,8258	,85569	38	84	44	11	1
44	İş arkadaşlarımla iş dışında da görüşürüm.	3,7697	1,09842	56	53	48	14	7
48	Pembe yalanları severim. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,7640	1,12015	8	16	41	58	55
12	Duygularımı gözlemleyerek kendim hakkında yeni şeyler öğrenirim.	3,7135	1,02618	43	66	51	11	7
22	İnsanları kendileri hakkında konuşturabilirim.	3,6798	,92286	38	62	62	15	1
19	Başarısızlıklar aynı işi tekrar denememi engeller. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,6742	1,09725	51	47	58	15	7
16	Başka insanlara özenirim (TERS KODLANMIŞTIR)	3,6629	,97359	6	10	58	68	36
42	Takım çalışması içindeyken ön plana çıkarım.	3,6461	,97628	35	70	52	17	4
26	Bir topluluğa konuşma yapmak benim için keyiflidir.	3,6292	1,05640	45	50	60	18	5
17	Mesleğimde yükselmem zordur. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,6236	1,16876	10	17	56	42	53
20	Yeni bir işe başlarken, başarısızlık korkusunu yaşarım. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,6236	1,00220	40	54	66	13	5
34	Konuşurken çarpıcı örnekler kullanırım.	3,5843	,97782	35	59	62	19	3
14	Amaçladığım şeye ulaşıncı, kendimi ödüllendiririm.	3,5393	1,07940	40	51	58	23	6
49	Çok fazla eleştiriliyorum. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,5281	1,03705	8	21	46	75	28
41	Yeni tanıştığım kişinin siyasi görüşünü kolayca anlarım.	3,5225	,96378	29	61	67	16	5
46	Şu anki bulunduğum konum benim için yeterlidir. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,4551	1,22622	11	29	55	34	49
50	Hata yaptıktan sonra yaptığım diğer işlerde bundan olumsuz yönde etkilenir. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,4438	1,07340	32	52	68	15	11
1	Baskı altındayken hata yaparım. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,3652	,79994	3	17	80	68	10
33	Karar verirken ikilem yaşarım. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,3539	,99349	6	25	71	52	24
32	Politik konularla ilgilenmek bana göre gereksizdir. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,2640	1,23643	22	17	66	38	35
28	Faydalı bir işe karşılık olarak, maddi fayda sağlanması gerekir. (TERS KODLANMIŞTIR)	3,0730	1,20744	24	26	66	37	25
37	Tartışmalarda üstün taraf olmak benim için önemlidir. (TERS KODLANMIŞTIR)	2,9775	1,13474	22	31	73	33	19
43	Ülke koşullarında ideallerimi gerçekleştirmek güçtür. (TERS KODLANMIŞTIR)	2,9270	1,12005	22	36	69	35	16
24	Bir takımında bulunan kişilerin aynı fikri taşıması gerekir. (TERS KODLANMIŞTIR)	2,6348	1,32184	45	42	46	23	22
13	Bir işin iyi yapılmasını istiyorsam kendi başıma yaparım. (TERS KODLANMIŞTIR)	2,2584	1,00314	4	17	43	71	43

Yukarıdaki tablo-5 beden eğitimi öğretmenlerine duygusal zeka boyutları olan kişisel yetkinlikler ve sosyal yetkinlikleri ölçülmesi sağlayan 50 adet soru sorulmuştur. Genele bakıldığında; aritmetik ortalaması en yüksek sorular kişisel yetkinlikler. Ortalaması en düşük sosyal yetkinlikleri olduğu görülmektedir.

5.2.Genel Değerlendirmeye İlişkin Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan beden eğitim öğretmenlerinin demografik özellikleri; (cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı, anne ve babalarının eğitim düzeyi, en son bitirdiği kurum, iletişim becerileriyle ilgili eğitim alıp almadıkları, kişisel gelişim kitapları takip edip etmedikleri, duygusal zekâ ile ilgili kitap okuyup okumadıklarına dair) genel değerlendirme açısından duygusal zekâ puanları düzeyinde anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Bu amaçla duygusal zekâ ölçeğinde aldıkları, toplam puanlar ile değerlendirmeler sonucu ortalaması en yüksek ilk 5 soru ve ortalaması en düşük son 5 sorunun ortalaması alınmıştır. Analizler için t-test ve anova test kullanılmıştır.

5.2.1.Genel Değerlendirmeye Göre Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından cinsiyet değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda Tablo 6'da verilmektedir.

Tablo.4. Cinsiyet Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
Toplam	Kadın	46	3,7687	0.32	253	176	,801
	Erkek	132	3,7541	0.37			
İlk 5 soru	Kadın	46	4.3435	0.54	1,04	176	,296
	Erkek	132	4.4303	4.43			
Son 5 soru	Kadın	46	2.8870	0.67	1,37	68.0	.173
	Erkek	132	2.7348	2.70			

Tablo–6 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirmede toplamda, ortalaması en yüksek ve en düşük beş soru açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.2.Genel Değerlendirmeye Göre Medeni Durum Değişkenine İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından medeni durum değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo -7’de verilmektedir.

Tablo.5.Medeni Durum Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	M.Durum	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
Toplam	Evli	128	3.7548	0.35	.191	176	,849
	Bekar	50	3.7656	0.30			
İlk 5 soru	Evli	128	4.3969	4.30	.484	176	,629
	Bekar	50	4.4360	0.48			
Son 5 soru	Evli	128	2.7703	2.77	.123	72.7	902
	Bekar	50	2.7840	0.70			

Tablo–7 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirmede medeni duruma göre toplamda, ortalaması en yüksek ve ortalaması en düşük beş soruda anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.3.Genel Değerlendirmeye Göre Uzmanlık Alanı Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin genel değerlendirmelerinde uzmanlık alanı faktörüne yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo–8 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.6.Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Yapılan T-Test Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Uzmanlık Alanı	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
Toplam	Ferdi Sporlar	73	3.7751	0.36	.568	176	,571
	Takım Sporları	105	3.7459	0.31			
İlk 5 soru	Ferdi Sporlar	73	4.3973	0.44	.243	176	,808
	Takım Sporları	150	4.4152	0.50			
Son 5 soru	Ferdi Sporlar	73	2.7890	0.63	.278	176	781
	Takım Sporları	105	2.7638	0.56			

Tablo–8 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirmede uzmanlık alanına göre toplamda, ortalaması en yüksek ve ortalaması en düşük beş soruda anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.4. Genel Değerlendirmeye Göre İletişim Becerilerini Geliştirme Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin genel değerlendirmelerinde iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim veya kursa gitme faktörüne yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo–9 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.7 İletişim Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitim veya Kursu Gitme Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	İletişim Becerilerini Geliştirici Eğitim veya	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
Toplam	Evet	88	3.7561	0.32	0.68	176	,946
	Hayır	90	3.7596	0.35			
İlk 5 soru	Evet	88	4.4295	0.48	.590	176	,556
	Hayır	90	4.3867	0.48			
Son 5 soru	Evet	88	2.7636	0.57	.233	176	816
	Hayır	90	2.7844	0.61			

Tablo -9 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirmede iletişim becerileri geliştirilmesi konusuna göre toplamda, ortalaması en yüksek ve ortalaması en düşük beş soruda anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.5.Genel Değerlendirmeye Göre Kişisel Gelişim Kitabı Takibine Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin genel değerlendirmelerinde kişisel gelişim kitabı takibi faktörüne yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo-10 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.8 Kişisel Gelişim Kitabı Takibi Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Kişisel Gelişim Kitabı Takibi	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
Toplam	Evet	126	3.7617	0.32	239	176	,811
	Hayır	52	3.7485	0.34			
İlk 5 soru	Evet	126	4.3698	0.48	1.63	176	,103
	Hayır	52	4.5000	0.41			
Son 5 soru	Evet	126	2.7889	0.57	515	176	608
	Hayır	52	2.7385	0.54			

Tablo-10 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirmede kişisel gelişim kitabı takibi konusunda toplamda, ortalaması en yüksek ve ortalaması en düşük beş soruda anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.6.Genel Değerlendirmeye Göre Duygusal Zekâ İle İlgili Kitap Okumasına Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin genel değerlendirmelerinde duygusal zeka ile ilgili kitap okuma faktörüne yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo-11'deki şekilde görülmektedir.

Tablo.9.Duygusal Zekâ ile İlgili Kitap Okuma Değişkeni Göre Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	EQ ile İlgili Kitap Okuma	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
Toplam	Evet	102	3.7771	0.33	881	176	,379
	Hayır	76	3.7321	0.33			
İlk 5 soru	Evet	102	4.4137	0.46	187	176	,852
	Hayır	76	4.4000	0.51			
Son 5 soru	Evet	102	2.8020	0.59	723	176	470
	Hayır	76	2.7368	0.59			

Tablo–11 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirme açısından duygusal zeka ile ilgili kitap okuma konusunda anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde de kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.7.Genel Değerlendirmeye Göre Çalıştıkları Okul Türüne Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından çalıştığı okul türü değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo–12’ deki şekilde görülmektedir.

Tablo.10 Okul Türü Değişkenine Göre Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Okul Türü	Frekans	Ortalama	Standart	t	df	Sig(2tailed)
Toplam	Lise	76	3.7418	0.33	.548	176	,585
	İlköğretim	102	3.7698	0.33			
İlk 5 soru	Lise	76	4.3868	0.47	.449	176	,618
	İlköğretim	102	4.4235	0.51			
Son 5 soru	Lise	76	2.7263	0.64	.928	176	355
	İlköğretim	102	2.8098	0.54			

Tablo–12 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirme açısından görev yapılan okul türüne göre konusunda anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde de kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.8.Genel Değerlendirmeye Göre Çalıştıkları Bölgeleri Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından çalıştığı bölge değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo–13 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.11.Bölge Değişkenine Göre Genel Değerlendirme İçin Yapılan ANOVA Tablosu

Genel		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalama	F	SSig.
Toplam	Gruplar Arasında	110	2	.055	.484	.617
	Gruplar İçinde	19.912	175	.114		
	Toplam	20.912	177	-		
İlk	Gruplar Arasında	031	2	.015	0.65	.937
	Gruplar İçinde	41.438	175	.237		
	Toplam	41.469	177	-		
Son	Gruplar Arasında	.130	2	.065	183	.833
	Gruplar İçinde	62.191	175	.355		
	Toplam	62.321	177	-		

Yukarıdaki tablo-13’de bölgeler arası Ümraniye, Üsküdar, Ataşehir ilçelerindeki beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirme açısından analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan anova testi sonucunda tüm değişkenlerin p değerleri 0.005’ten büyük olduğu görülmektedir. Ve bölgeler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Anova testi sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı fark yoktur.

5.2.9.Genel Değerlendirmeye Göre Yaş Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından yaş değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-14 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.12.Yaş Değişkenine İlişkin Genel Değerlendirmelerinin ANOVA Tablosu

Genel		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig.
Toplam	Gruplar Arasında	801	4	.200	1.802	.131
	Gruplar İçinde	19.221	173	.111		
	Toplam	20.022	177	-		
İlk	Gruplar Arasında	874	4	.219	.931	.447
	Gruplar İçinde	40.595	173	.235		
	Toplam	41.469	177	-		
Son	Gruplar Arasında	1.164	4	.291	.823	.512
	Gruplar İçinde	61.157	173	.354		
	Toplam	62.321	177	-		

Yukarıdaki tablo–14’de Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirme açısından analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan anova testi sonucunda tüm değişkenlerin p değerleri 0.005’ten büyük olduğu görülmektedir. Ve yaş değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Anova testi sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı fark yoktur.

5.2.10.Genel Değerlendirmeye Göre Kardeş Sayısı Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından kardeş sayısı değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo–15 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.13 Kardeş Sayıları Değişkenine Göre İlişkin Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu

Genel		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig.
Toplam	Gruplar Arasında	646	4	.162	1.443	.222
	Gruplar İçinde	19.376	173	.112		
	Toplam	20.022	177	-		
İlk	Gruplar Arasında	772	4	.181	.766	.548
	Gruplar İçinde	40.747	173	.236		
	Toplam	41.469	177	-		
Son	Gruplar Arasında	713	4	.178	.501	.735
	Gruplar İçinde	61.608	173	.356		
	Toplam	62.321	177	-		

Yukarıdaki tablo–15’de Beden eğitimi öğretmenlerinin kardeş sayısı değişkenine göre duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirme açısından analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan anova testi sonucunda tüm değişkenlerin p değerleri 0.005’ten büyük olduğu görülmektedir. Ve kardeş sayısı değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Anova testi sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı fark yoktur.

5.2.11.Genel Değerlendirmeye Göre Anne Eğitiminin Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından anne eğitimi değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo–16’daki şekilde görülmektedir

Tablo 14. Anne Eğitimi Değişkenine Göre Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu

Genel		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig.
Toplam	Gruplar Arasında	604	4	.151	1.346	.255
	Gruplar İçinde	19.418	173	.112		
	Toplam	20.022	177	-		
İlk	Gruplar Arasında	1.008	4	.252	1.077	.369
	Gruplar İçinde	40.461	173	.234		
	Toplam	41.469	177	-		
Son	Gruplar Arasında	1.084	4	.271	.766	.735
	Gruplar İçinde	61.237	173	.354		
	Toplam	62.321	177	-		

Yukarıdaki tablo-16'da Beden eğitimi öğretmenlerinin anne eğitimi değişkeni göre yapılan duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirme açısından analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan anova testi sonucunda tüm değişkenlerin p değerleri 0.005'ten büyük olduğu görülmektedir. Anne eğitimi değişkeni arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Anova testi sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı fark yoktur.

5.2.12. Genel Değerlendirmeye Göre Baba Eğitimine Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından baba eğitimi değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-17'deki şekilde görülmektedir

Tablo .15. Baba Eğitimi Değişkenine Göre İlişkin Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu

Genel		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig.
Toplam	Gruplar Arasında	348	4	.087	765	.549
	Gruplar İçinde	19.674	173	.114		
	Toplam	20.022	177	-		
İlk	Gruplar Arasında	782	4	.195	.831	.507
	Gruplar İçinde	40.687	173	.235		
	Toplam	41.469	177	-		
Son	Gruplar Arasında	.204	4	.051	.142	.966
	Gruplar İçinde	62.117	173	.359		
	Toplam	62.321	177	-		

Yukarıdaki tablo–17’de Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirmeye göre analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan anova testi sonucunda tüm değişkenlerin p değerleri 0.005’ten büyük olduğundan. anova testi sonuçlarına göre baba eğitimi değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.2.13.Genel Değerlendirmeye Göre En Son Bitirdikleri Eğitim Kurumunun Değişkenine İlişkin Genel Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından en son bitirdiği kurum değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo–18’deki şekilde görülmektedir

Tablo.16 En Son Bitirdikleri Eğitim Kurumu Değişkenine Göre İlişkin Genel Değerlendirme ANOVA Tablosu

Genel		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalama	FF	SSig.
Toplam	Gruplar Arasında	481	2	.241	2.155	.119
	Gruplar İçinde	19.541	175	.112		
	Toplam	20.022	177	-		
İlk	Gruplar Arasında	510	2	.255	1.090	.339
	Gruplar İçinde	40.959	175	.234		
	Toplam	41.469	177	-		
Son	Gruplar Arasında	.274	2	.137	.386	.680
	Gruplar İçinde	62.048	175	.355		
	Toplam	62.321	177	-		

Yukarıdaki tablo-18’de Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı genel değerlendirmeye göre analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan anova testi sonucunda tüm değişkenlerin p değerleri 0.005’ten büyük olduğu görülmektedir. Anova testi sonuçlarına göre gruplar arasında en son bitirdiği eğitim kurumu değişkenlerinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.3.Kadın Ve Erkek Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan beden eğitim öğretmenlerinin demografik özellikleri; (cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı, anne ve babalarının eğitim düzeyi, en son bitirdiği kurum, iletişim becerileriyle ilgili eğitim alıp almadıkları, kişisel gelişim kitapları takip edip etmedikleri, duygusal zekâ ile ilgili kitap okuyup okumadıklarına dair) beden eğitimi öğretmenlerinin birbirleriyle karşılaştırılması açısından duygusal zekâ puanları düzeyinde anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Bu amaçla duygusal zekâ ölçeğinde aldıkları, toplam puanlar ile değerlendirmeler sonucu ortalaması en yüksek ilk 5

soru ve ortalaması en düşük son 5 sorunun ortalaması alınmıştır. Analizler için t-test ve anova test kullanılmıştır.

5.3.1.Bölgelere Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından bölge değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo 19’da verilmektedir.

Tablo 17 Bölge Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasınının T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
ÜMRANIYE BÖLGESİ İÇİN							

Top	Kadın	24	3.6958	.376	.671	76	.504
	Erkek	54	3.7459	.267			
İlk 5 soru	Kadın	24	4.3583	.571	.478	76	.634
	Erkek	54	4.4185	.485			
Son 5 soru	Kadın	24	2.8333	.628	.981	76	.330
	Erkek	54	2.7037	.494			
ÜSKÜDAR BÖLGESİ İÇİN							
Toplam	Kadın	9	3.8800	.316	.855	45	.397
	Erkek	38	3.7658	.059			
İlk 5 soru	Kadın	9	4.3111	.480	.968	45	.338
	Erkek	38	4.4579	.063			
Son 5 soru	Kadın	9	3.2667	.685	2.28	12.3	0.41
	Erkek	38	2.6842	.114			
ATAŞEHİR BÖLGESİ İÇİN							
Toplam	Kadın	13	3.8262	.413	.617	51	.540
	Erkek	40	3.7540	.350			
İlk 5 soru	Kadın	13	4.3385	.562	.494	51	.540
	Erkek	40	4.4200	.501			
Son 5 soru	Kadın	13	2.7231	.695	.585	51	.561
	Erkek	40	2.8250	.490			

Tablo-19’da incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin karşılaştırılması açısından 1. Bölge (Ümraniye)ve3. Bölge (Ataşehir) de kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.2.Bölge(Üsküdar) da**Faydalı bir işe karşılık olarak, maddi fayda sağlanması gerekir. *Tartışmalarda üstün taraf olmak benim için önemlidir. *Ülke koşullarında ideallerimi gerçekleştirmek güçtür. *Bir takımında bulunan kişilerin aynı fikri taşıması gerekir. *Bir işin iyi yapılmasını istiyorsam kendi başıma yaparım.* Şeklinde oluşan anket sorularının ortalamaları en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmede kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür.

5.3.2.Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılatırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından yaş değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo 20’de verilmektedir.

Tablo .18 Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
20-25 YAŞ İÇİN							
Top	Kadın	5	3.56	.489	.194	7	.851
	Erkek	4	3.63	.526			
İlk 5 soru	Kadın	5	4.12	.878	.046	7	.964
	Erkek	4	4.15	1.06			
Son 5 soru	Kadın	5	2.68	.609	.676	7	.520
	Erkek	4	2.95	.574			
26-30 YAŞ İÇİN							
Toplam	Kadın	14	3.83	.353	.486	31	.631
	Erkek	19	3.89	.346			
İlk 5 soru	Kadın	14	4.32	.506	1.02	31	.313
	Erkek	19	4.49	.423			
Son 5 soru	Kadın	14	3.00	.407	1.39	31	.173
	Erkek	19	2.76	.513			
31-35 YAŞ İÇİN							
Toplam	Kadın	14	3.72	.423	.029	73	.977
	Erkek	61	3.72	.309			
İlk 5 soru	Kadın	14	4.30	.611	.774	73	.441
	Erkek	61	4.41	.500			
Son 5 soru	Kadın	14	2.90	.636	1.16	73	.250
	Erkek	61	2.69	.598			

Tablo .19 Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
36-40 YAŞ İÇİN							
Toplam	Kadın	4	3.78	.142	1.16	73	.250
	Erkek	29	3.73	.300			
İlk 5 soru	Kadın	4	4.40	.365	.314	31	.756
	Erkek	29	4.42	.345			
Son 5 soru	Kadın	4	2.75	1.17	.149	31	.883
	Erkek	29	2.66	.553			
41 ve YUKARSI İÇİN							
Toplam	Kadın	9	3.84	.365	.509	.509	26
	Erkek	19	3.77	.319			
İlk 5 soru	Kadın	9	4.53	.331	.471	26	.642
	Erkek	19	4.46	.383			
Son 5 soru	Kadın	9	2.86	.927	.145	26	.886
	Erkek	19	2.90	.491			

Tablo-20 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında kadınlarla erkekler arasında yaş değişkenine göre ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde de kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür

5.3.3. Medeni Durum Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulguları

Beden eğitimi öğretmenlerinin birbirleriyle medeni durum değişkenine yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo-21' deki şekilde görülmektedir.

Tablo.20 Medeni Durum Değişkenine Göre Erkek ve Kadınların Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
MEDENİ DURUM: EVLİ							
Toplam	Kadın	25	3.7184	.413	.579	126	.564
	Erkek	103	3.7637	.334			
İlk 5 soru	Kadın	25	4.3440	.612	-.607	126	.545
	Erkek	103	4.4097	.450			
Son 5 soru	Kadın	25	2.7680	.660	.024	126	.981
	Erkek	103	2.7709	.516			
MEDENİ DURUM: BEKÂR							
Toplam	Kadın	21	3.8286	.328	1.26	48	.212
	Erkek	29	3.7200	.276			
İlk 5 soru	Kadın	21	4.3429	.456	-1.15	48	.255
	Erkek	29	4.5034	.506			
Son 5 soru	Kadın	21	3.0286	.671	2.15	48	.037
	Erkek	29	2.60669	.689			

Tablo–21 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında evli kadınlarla erkekler arasında medeni duruma göre analizlerin ortalaması en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Bekâr erkek ve kadın öğretmenler arasında

**Faydalı bir işe karşılık olarak, maddi fayda sağlanması gerekir. *Tartışmalarda üstün taraf olmak benim için önemlidir. *Ülke koşullarında ideallerimi gerçekleştirmek güçtür. *Bir takımında bulunan kişilerin aynı fikri taşıması gerekir. *Bir işin iyi yapılmasını istiyorsam kendi başıma yaparım. Şeklinde oluşan anket sorularına*

ortalamları en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmede anlamlı bir farklılığın olduğu görölmüştür.

5.3.4.Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin birbirleriyle kardeş sayısı değişkenine yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo–22’de şekilde görölmektedir.

Tablo.21 Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
KARDEŞ SAYISI:1							
Toplam	Kadın	1	3.3200		1.29	7	.237
	Erkek	8	3.8725	402			
İlk 5 soru	Kadın	1	3.4000		1.77	7	.119
	Erkek	8	4.3750	.517			
Son 5 soru	Kadın	1	2.8000		.152	7	.883
	Erkek	8	2.7250	.465			
KARDEŞ SAYISI:2							
Toplam	Kadın	8	4.0175	302	1.58	31	.123
	Erkek	25	3.7960	355			
İlk 5 soru	Kadın	8	4.5500	302	.567	31	.575
	Erkek	25	4.4480	355			
Son 5 soru	Kadın	8	2.8750	.716	1.01	31	.316
	Erkek	25	2.6000	.648			
KARDEŞ SAYISI:3							
Toplam	Kadın	13	3.6185	.285	1.07	50	.287
	Erkek	39	3.7195	.295			
İlk 5 soru	Kadın	13	4.2923	473	1.22	50	.226
	Erkek	39	4.4769	.469			
Son 5 soru	Kadın	13	2.6769	.479	-.889	50	.379
	Erkek	39	2.8256	.535			

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
KARDEŞ SAYISI:4							
Toplam	Kadın	12	3.8750	.366	.920	26	.366
	Erkek	16	3.7638	274			
İlk 5 soru	Kadın	12	4.6333	.267	1.86	26	.073
	Erkek	16	4.3500	.470			
Son 5 soru	Kadın	12	2.9500	.836	.553	26	.585
		16	2.8250	.308			

Tablo.22 Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
KARDEŞ SAYISI:5							
Toplam	Kadın	12	3.6967	.438	-.337	54	.737
	Erkek	44	3.7359	.333			
İlk 5 soru	Kadın	12	4.0500	.655	2.17	54	.034
	Erkek	44	4.4182	.478			
Son 5 soru	Kadın	12	3.0667	.694	1.78	54	.081
	Erkek	44	2.7000	.615			

Tablo–22 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalaması en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde kadınlarla erkekler arasında kardeş sayısı değişkenine göre; **Güçlü yönlerimi bilirim.*Kolay arkadaş edinirim.*Öfkemin nedeninin farkındayım*dir. Şeklinde sorulan ortalamaları yüksek ilk 5 ifade açısından anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür.

5.3.5. Anne Eğitimi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin birbirleriyle anne eğitim durumu değişkenine yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo–23’de şekilde görülmektedir.

Tablo.23 Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart	t	df	Sig(2tailed)
İLKÖĞRETİM							
Toplam	Kadın	3	3.7800	.144	.274	23	.786
	Erkek	22	3.7291	.312			
İlk 5 soru	Kadın	3	4.2667	.305	-.427	3.66	.693
	Erkek	22	4.3545	.497			
Son 5 soru	Kadın	3	3.2000	.916	.576	2.12	.620
	Erkek	22	2.8909	.426			
ORTAÖĞRETİM							
Toplam	Kadın	5	3.8080	.270	.427	24	.673
	Erkek	21	3.7571	.223			
İlk 5 soru	Kadın	5	4.4800	.389	.062	24	.951
	Erkek	21	4.4667	.439			
Son 5 soru	Kadın	5	2.8400	.554	.575	24	.571
	Erkek	21	2.6571	.654			
LİSE							
Toplam	Kadın	22	3.8673	.390	.857	80	.394
	Erkek	60	3.7900	.351			
İlk 5 soru	Kadın	22	4.4455	.493	.147	36.0	.884
	Erkek	60	4.4633	.472			
Son 5 soru	Kadın	22	2.9545	.732	1.70	32.0	.098
	Erkek	60	2.6567	.602			

Tablo.24 Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart	t	df	Sig(2tailed)
MES. YÜK. OKULU							
Toplam	Kadın	7	3.7714	.443	.889	16	.387
	Erkek	11	3.6218	.275			
İlk 5 soru	Kadın	7	4.3714	.546	.222	16	.827
	Erkek	11	4.4182	.351			
Son 5 soru	Kadın	7	2.9143	.620	.264	16	.795
	Erkek	11	2.8545	.347			
ÜNİVERSİTE							
Toplam	Kadın	9	3.5000	.318	1.78	17.8	.091
	Erkek	18	3.7422	.356			
İlk 5 soru	Kadın	9	4.0222	.724	1.32	12.0	.211
	Erkek	18	4.3778	.503			
Son 5 soru	Kadın	9	2.6222	.595	.852	14.5	.408
	Erkek	18	2.2822	.530			

Tablo-23 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında kadınlarla erkekler arasında anne eğitim değişkenine göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.3.6.Baba Eğitimi Değişkenine Göre Kadınlar ile Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından baba eğitimi değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-24’de verilmektedir.

Tablo.25 Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
İLKÖĞRETİM							
Toplam	Kadın	1	4.0600		.682	1	.619
	Erkek	2	3.9300	.155			
İlk 5 soru	Kadın	1	5.0000		2.88	1	.212
	Erkek	2	4.5000	.141			
Son 5 soru	Kadın	1	3.4000		.770	1	.582
	Erkek	2	2.6000	.848			
ORTAÖĞRETİM							
Toplam	Kadın	2	4.1200	.367	1.78	20	.089
	Erkek	20	3.7230	.295			
İlk 5 soru	Kadın	2	4.6000	.565	.262	20	.796
	Erkek	20	4.5200	.402			
Son 5 soru	Kadın	2	3.0000	1.13	.566	20	.577
	Erkek	20	2.7600	.525			
LİSE							
Toplam	Kadın	13	3.8415	3.84	.543	20.7	.593
	Erkek	43	3.7879	3.78			
İlk 5 soru	Kadın	13	4.5077	.361	1.06	25.3	.298
	Erkek	43	4.3767	.468			
Son 5 soru	Kadın	13	3.7422	.745	2.57	16.5	.020
	Erkek	43	2.6047	.578			

Tablo.26 Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçlarının Devamı

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart	t	df	Sig(2tailed)
MES. YÜK. OKULU							
Toplam	Kadın	9	3.7422	.374	.027	14.6	.979
	Erkek	16	3.7463	.321			
İlk 5 soru	Kadın	9	4.3333	.519	.729	18.7	.475
	Erkek	16	4.5000	.597			
Son 5 soru	Kadın	9	2.8444	.477	.034	17.6	.973
	Erkek	16	2.8375	.507			
ÜNİVERSİTE							
Toplam	Kadın	21	3.6876	.416	.446	31.5	.659
	Erkek	51	3.7333	.340			
İlk 5 soru	Kadın	21	4.1905	.621	1.50	28.9	.142
	Erkek	51	4.4157	.446			
Son 5 soru	Kadın	21	2.6857	.643	.757	33.4	.454
	Erkek	51	2.8078	.567			

Tablo–24. incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında kadınlarla erkekler arasında baba eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılığın sadece babaları lise eğitim düzeyinde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre **Tartışmalarda üstün taraf olmak benim için önemlidir. *Faydalı bir işe karşılık olarak, maddi fayda sağlanması gerekir. *Ülke koşullarında ideallerimi gerçekleştirmek güçtür. *Bir takımında bulunan kişilerin aynı fikri taşıması gerekir. *Bir işin iyi yapılmasını istiyorsam kendi başıma yaparım.* Oluşan anket sorularından ortalaması en düşük beş soruda anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

5.3.7.Mezun Olduğu Eğitim Kurum Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından mezun olduğu eğitim kurumu değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-25’de verilmektedir.

Tablo.27 Eğitim Kurumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
BESYO							
Toplam	Kadın	19	3.6832	.344	1.14	97	.254
	Erkek	80	3.7765	.312			
İlk 5 soru	Kadın	19	4.1789	.541	2.14	24.7	.042
	Erkek	80	4.4675	.465			
Son 5 soru	Kadın	19	2.8947	.574	1.07	97	.287
	Erkek	80	2.7400	.564			
EĞİTİM FAKÜLTESİ							
Toplam	Kadın	21	3.7524	.389	.679	57	.500
	Erkek	38	3.6889	.315			
İlk 5 soru	Kadın	21	4.3905	.523	.406	57	.687
	Erkek	38	4.3368	.465			
Son 5 soru	Kadın	21	2.8476	.789	.863	57	.392
	Erkek	38	2.6895	.602			
DİĞERLERİ							
Toplam	Kadın	6	4.0967	.297	1.65	18	.116
	Erkek	14	3.8029	.387			
İlk 5 soru	Kadın	6	4.7000	.469	1.05	18	.305
	Erkek	14	4.4714	.433			
Son 5 soru	Kadın	6	3.0000	.606	.725	18	.478
	Erkek	14	2.8286	.428			

Tablo-25 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında kadınlarla erkekler arasında baba eğitim durumuna göre **İşimde yükselmek için yeteneklerim hakkında yalan söyleyebilirim. *Güçlü olduğum yönlerimi bilirim. *Kolay arkadaş edinirim. İyilik yaparken memnuniyet duygusunu oldukça fazla yaşarım. *Öfkemin nedeninin farkındayım.* Ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade açısından yapılan değerlendirmede B.E.S.Y.O mezunlarından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür

5.3.8.Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından uzmanlık alanı değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-26' de verilmektedir.

Tablo .28 Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart	t	df	Sig(2tailed)
FERDİ SPORLAR							
Toplam	Kadın	20	3.7870	.419	.171	71	.864
	Erkek	53	3.7706	.343			
İlk 5 soru	Kadın	20	4.3600	.419	-.433	71	.666
	Erkek	53	4.4113	.343			
Son 5 soru	Kadın	20	2.9500	.618	1.34	71	.183
	Erkek	53	2.7283	.632			
TAKIM SPORLARI							
Toplam	Kadın	26	3.7546	.349	.160	103	.873
	Erkek	79	3.7430	.308			
İlk 5 soru	Kadın	26	4.3308	.545	-.975	103	.332
	Erkek	79	4.4430	.496			
Son 5 soru	Kadın	26	2.8385	.720	.772	103	.442
	Erkek	79	2.7392	.510			

Tablo-26 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalaması alındığında kadınlarla erkekler arasında uzmanlık alanı durumuna göre en yüksek olan ilk beş soru ve ortalaması en düşük olan son beş soru açısından yapılan değerlendirmelerde kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.3.9.İletişim Becerilerini Geliştirme Kurs Yâda Eğitim Alıp Almamasına Değişkenine Göre Kadınlar ile Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından iletişim becerilerini geliştirme kursu ya da eğitim alıp almaması değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-27’de verilmektedir.

Tablo.29 İletişim Becerilerini Geliştirme üzerine Kurs ya da Eğitim Alıp Almaması Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
İletişim Becerilerini Geliştirme üzerine Kurs ya da Eğitim Alan							
Toplam	Kadın	18	3.9200	.303	2.55	27.2	.017
	Erkek	70	3.7140	.315			
İlk 5 soru	Kadın	18	4.5889	.457	1.56	86	.121
	Erkek	70	4.3886	.490			
Son 5 soru	Kadın	18	3.0889	.461	3.17	32.1	.003
	Erkek	70	2.6800	.577			
İletişim Becerilerini Geliştirme üzerine Kurs ya da Eğitim Almayan							
Toplam	Kadın	28	3.6714	.392	1.50	44.6	.140
	Erkek	62	3.7994	.327			
İlk 5 soru	Kadın	28	4.1857	.538	2.52	43.0	.015
	Erkek	62	4.4774	.427			
Son 5 soru	Kadın	28	2.7571	.758	.283	88	.778
	Erkek	62	2.7968	.538			

Tablo–27 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların toplamı alındığında kadınlarla erkekler arasında iletişim becerileri geliştirme kursu veya eğitimi alan erkek ve kadınların arasında ayrıca;

**Faydalı bir işe karşılık olarak, maddi fayda sağlanması gerekir.*Tartışmalarda üstün taraf olmak benim için önemlidir.*Ülke koşullarında ideallerimi gerçekleştirmek güçtür.*

**Birtakımda bulunan kişilerin aynı fikri taşınması gerekir.*Bir işin iyi yapılmasını istiyorsam kendi başıma yaparım. Ortalaması en düşük olan son beş soruda anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. İletişim becerileri geliştirme kursu veya eğitimi almayan kadın erkek öğretmenler arasında; *İşimde yükselmek için yeteneklerim hakkında yalan söyleyebilirim.*

**Güçlü olduğum yönlerimi bilirim. *Kolay arkadaş edinirim.* İyilik yaparken memnuniyet duygusunu oldukça fazla yaşarım. *Öfkemin nedeninin farkındayım. Anket sorularında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.*

5.3.10.Kişisel Gelişim Kitapları Okuması Takip Etmesi Değişkenine Göre Kadınların ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından iletişim becerilerini geliştirme kursu yada eğitim alıp almaması değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-28'de verilmektedir.

Tablo.30 Kişisel Gelişim Kitapları Okuması Takip Etmesi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
Kişisel Gelişim Kitapları Okuması ve Takip Etmesi							
Toplam	Kadın	39	3.7518	.363	-.224	124	.823
	Erkek	87	3.7662	.319			
İlk 5 soru	Kadın	39	4.2718	.543	1.46	124	.147
	Erkek	87	4.4138	.485			
Son 5 soru	Kadın	39	2.9231	.669	1.65	124	.101
	Erkek	87	2.7287	.582			
Kişisel Gelişim Kitapları Okuması ve Takip Etmemesi							
Toplam	Kadın	7	3.8629	.466	.931	50	.356
	Erkek	45	3.7307	.330			
İlk 5 soru	Kadın	7	4.7429	.320	1.69	50	.096
	Erkek	45	4.4622	.417			
Son 5 soru	Kadın	7	2.6857	.710	.274	50	.785
	Erkek	45	2.7467	.521			

Yukarıdaki tablo-28 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında kadınlarla erkekler arasında kişisel gelişim kitabı takibine göre ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.3.11. Duygusal Zekâ Kitapları Okuması Takip Etmesi Değişkenine Göre Kadınların ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından iletişim becerilerini geliştirme kursu ya da eğitim alıp almaması değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-29'de verilmektedir.

Tablo.31 Duygusal Zekâ Kitaplarını Okuması Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
EQ Kitaplarını Okuması							
Toplam	Kadın	33	3.8194	.391	.874	100	.384
	Erkek	69	3.7568	.309			
İlk 5 soru	Kadın	33	4.4000	.482	-.205	100	.838
	Erkek	69	4.4203	.461			
Son 5 soru	Kadın	33	2.9091	.733	1.26	100	.208
	Erkek	69	2.7507	.509			
EQ Kitaplarını Okumaması							
Toplam	Kadın	13	3.6400	.314	1.09	74	.279
	Erkek	63	3.7511	.338			
İlk 5 soru	Kadın	13	4.2000	.668	1.56	74	.121
	Erkek	63	4.4413	.467			
Son 5 soru	Kadın	13	2.8308	.508	.620	74	.537
	Erkek	63	2.7175	.615			

Yukarıdaki tablo-29 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında kadınlarla erkekler arasında duygusal zekâ kitabı okuma veya takibine göre ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde de kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.3.12.Çalıştığı Okul Türü Değişkenine Göre Kadınların ve Erkeklerin Birbirleriyle Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından iletişim becerilerini geliştirme kursu ya da eğitim alıp almaması değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-30'da verilmektedir.

Tablo.32.Çalıştığı Okul Türü Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Testi Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Cinsiyet	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
ÇALIŞTIĞI OKUL: LİSE							
Toplam	Kadın	23	3.7409	.404	-.06	74	.987
	Erkek	53	3.7423	.306			
İlk 5 soru	Kadın	23	4.2783	.574	1.31	74	.192
	Erkek	53	4.4340	.423			
Son 5 soru	Kadın	23	2.7913	.780	.572	74	.569
	Erkek	53	2.6981	.590			
ÇALIŞTIĞI OKUL: İLKÖĞRETİM							
Toplam	Kadın	23	3.7965	.354	.430	100	.668
	Erkek	79	3.7620	.334			
İlk 5 soru	Kadın	23	4.4087	.509	.164	100	.870
	Erkek	79	4.4278	.489			
Son 5 soru	Kadın	23	2.9826	.545	1.73	100	.086
	Erkek	79	2.7595	.541			

Yukarıdaki tablo-30 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında kadınlarla erkekler arasında okul türüne göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde de kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.4.Kadın ve Erkek Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan beden eğitim öğretmenlerinin demografik özellikleri; (cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı, anne ve babalarının eğitim düzeyi, en son bitirdiği kurum, iletişim becerileriyle ilgili eğitim alıp almadıkları, kişisel gelişim kitapları takip edip etmedikleri, duygusal zekâ ile ilgili kitap okuyup okumadıklarına dair) kadın ve erkek beden eğitimi öğretmenlerinin kendi aralarında karşılaştırılması açısından duygusal zekâ puanları düzeyinde anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Bu amaçla duygusal zekâ ölçeğinde aldıkları, toplam puanlar ile değerlendirmeler sonucu ortalaması en yüksek ilk 5 soru ve ortalaması en düşük son 5 sorunun ortalaması alınmıştır. Analizler için t-test ve anova test kullanılmıştır.

5.4.1.Medeni Durum Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından medeni durum değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-31’de verilmektedir.

Tablo.33.Medeni Duruma Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	M. Durum	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
KADIN							
Toplam	Evli	21	3.7184	.413	-.987	44	.329
	Bekâr	25	3.8286	.328			
İlk 5 soru	Evli	21	4.3440	.612	.007	44	.994
	Bekâr	25	4.3429	.456			
Son 5 soru	Evli	21	2.7680	.660	1.31	44	.194
	Bekâr	25	3.0286	.676			
ERKEK							
Toplam	Evli	103	3.7637	.334	.643	130	.521
	Bekâr	29	3.7200	.276			
İlk 5 soru	Evli	103	4.4097	.450	1.96	130	.337
	Bekâr	29	4.5034	.506			
Son 5 soru	Evli	103	2.7709	.516	1.39	130	.165
	Bekâr	29	2.6069	.689			

Yukarıdaki tablo-31 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığında evli bayan öğretmenler ile bekâr öğretmenler ve evli erkek öğretmenler ile bekâr erkek öğretmenler arasında medeni duruma göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Analizlerde ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde de medeni duruma göre kadınların ve erkeklerin kendileri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.4.2.Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadınlar ile Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin kendi aralarında uzmanlık alanı değişkenine yönelik anket sorularında ortalamasının en yüksek ilk beş soru ile ortalaması en düşük beş sorulara yönelik verilen cevaplar tablo-32’de şekilde görülmektedir.

Tablo.34 Uzmanlık Alanı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Uzmanlık Alanı	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
KADIN							
Toplam	Ferdi Sporlar	20	3.7870	.419	.286	44	.776
	Takım Sporları	26	3.7546	.349			
İlk 5 soru	Ferdi Sporlar	20	4.3600	.549	.180	44	.858
	Takım Sporları	26	4.3308	.545			
Son 5 soru	Ferdi Sporlar	20	2.9500	.618	.553	44	.583
	Takım Sporları	26	2.8385	.720			
ERKEK							
Toplam	Ferdi Sporlar	53	3.7706	.343	.480	130	.632
	Takım Sporları	79	3.7430	.308			
İlk 5 soru	Ferdi Sporlar	53	4.4113	.410	.385	130	.701
	Takım Sporları	79	4.4430	.496			
Son 5 soru	Ferdi Sporlar	53	2.7283	.632	.109	130	.913
	Takım Sporları	79	2.7392	.510			

Yukarıdaki tablo-32 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılmasına göre ortalamaları en yüksek olan ilk 5 ifade ve ortalaması en düşük olan son 5 ifade açısından yapılan değerlendirmelerde de uzmanlık alanına (ferdi ve takım sporları yapanlara) göre kadınların ve erkeklerin kendileri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

5.4.3.İletişim Becerileri Geliştirme Eğitimi veya Kursu Gitme Değişkenine Göre Kadınların ve erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından iletişim becerileri geliştirme eğitimi veya kursa gitme değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-33’de verilmektedir

Tablo.35 İletişim Becerileri Geliştirme Eğitimi veya Kurs Gitme Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	İletişim	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
KADIN							
Toplam	Evet	18	3.9200	.303	2.41	42.4	.020
	Hayır	28	3.6714	.392			
İlk 5 soru	Evet	18	4.5889	.547	2.71	40.5	.010
	Hayır	28	4.1857	.538			
Son 5 soru	Evet	18	3.0889	.461	1.84	43.9	.072
	Hayır	28	2.7571	.758			
ERKEK							
Toplam	Evet	70	3.7140	.315	1.42	130	.129
	Hayır	62	3.7994	.327			
İlk 5 soru	Evet	70	4.3886	.490	1.10	130	.272
	Hayır	62	4.4774	.427			
Son 5 soru	Evet	70	2.6800	.577	1.19	130	.234
	Hayır	62	2.7968	.538			

Yukarıdaki tablo–33 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması açısından iletişim becerileri geliştirmeye yönelik eğitim alan ve almayanlar arasında;

**İşimde yükselmek için yeteneklerim hakkında yalan söyleyebilirim. *Güçlü olduğum yönlerimi bilirim. *Kolay arkadaş edinirim. *İyilik yaparken memnuniyet duygusunu oldukça fazla yaşarım. *Öfkemin nedeninin farkındayım.*

Ortalaması yüksek sorularına iletişim becerilerini geliştirme eğitimi almayan ve alan kadın beden eğitim öğretmenleri arasında anlamlı bir fark görülmektedir. İletişim becerilerini geliştirme eğitimi almayan erkek beden eğitimi öğretmenleri ile eğitim alan erkek beden eğitim öğretmenlerinde ise arasında anlamlı bir fark görülmemektedir

5.4.4.Kişisel Gelişim Kitabını Okumasına Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarındaki Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından iletişim becerileri geliştirme eğitimi veya kursa gitme değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-34'de verilmektedir.

Tablo.36 Kişisel Gelişim Kitabı Okuması Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Kişisel Gelişim Kitabı Okuması	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
KADIN							
Toplam	Evet	39	3.75	.363	.713	44	.479
	Hayır	7	3.8	.466			
İlk 5 soru	Evet	39	7	4.27	3.15	13.2	.007
	Hayır	7	4.74	.320			
Son 5 soru	Evet	39	2.92	.669	.857	44	.396
	Hayır	7	2.68	.710			
ERKEK							
Toplam	Evet	87	3.76	.319	.599	130	.550
	Hayır	45	3.73	.330			
İlk 5 soru	Evet	87	4.41	.485	.569	130	.571
	Hayır	45	4.46	.417			
Son 5 soru	Evet	87	2.72	.582	.174	130	.862
	Hayır	45	2.74	.521			

Yukarıdaki tablo-34 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması açısından kişisel gelişim kitabı okuyan veya takip eden kadınlarla etmeyen kadınlar arasında;

**İşimde yükselmek için yeteneklerim hakkında yalan söyleyebilirim. *Güçlü olduğum yönlerimi bilirim. *Kolay arkadaş edinirim. *İyilik yaparken memnuniyet duygusunu oldukça fazla yaşarım. *Öfkemin nedeninin farkındayım.* Ortalaması yüksek sorularda anlamlı bir fark olduğu gözükmemektedir. Erkeklerde ise bu farklılık gözükmemektedir.

5.4.5.Duygusal Zekâ Kitapları Okuma ve Takibi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından duygusal zekâ kitapları okuma ve takibi değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-35’de verilmektedir.

Tablo.37 Duygusal Zekâ Kitapları Okuma ve Takibi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	EQ Kitapları Okuma ve Takibi	Frekans	Ortalama	Standart Sap	t	df	Sig(2tailed)
KADIN							
Toplam	Evet	33	3.81	.391	1.47	44	.148
	Hayır	13	3.64	.314			
İlk 5 soru	Evet	33	4.40	.428	1.13	44	.264
	Hayır	13	4.20	.668			
Son 5 soru	Evet	33	2.90	.733	.352	44	.727
	Hayır	13	2.83	.508			
ERKEK							
Toplam	Evet	69	3.75	.309	.101	130	.920
	Hayır	63	3.75	.338			
İlk 5 soru	Evet	69	4.42	.461	.259	130	.796
	Hayır	63	4.44	.467			
Son 5 soru	Evet	69	2.75	.509	.339	130	.735
	Hayır	63	2.71	.615			

Yukarıdaki tablo-35 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılmasına göre ortalaması en yüksek beş soru ile ortalaması en düşük beş soru açısından kişisel gelişim

kitabı okuyan veya takip eden kadın ve erkek öğretmenler ile takip etmeyenler arasında anlamlı bir fark olmadığı gözükmektedir.

5.4.6.Okul Türü Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasında İlişkin Bulguları

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından Okul türü değişkeni düzeyinde yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo-36'de verilmektedir.

Tablo.38 Okul Türü Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan T-Test Sonuçları

Ölçek	İstatistik Bilgiler				T Test Sonuçları		
	Okul Türü	Frekans	Ortalama	Standart Sp	t	df	Sig(2tailed)
KADIN							
Toplam	Lise	23	3.74	.404	-.496	44	.622
	İlköğretim	23	3.79	.354			
İlk 5 soru	Lise	23	4.27	.574	-.814	44	.420
	İlköğretim	23	4.40	.509			
Son 5 soru	Lise	23	2.79	.780	-.963	44	.341
	İlköğretim	23	2.98	.545			
ERKEK							
Toplam	Lise	53	3.74	.306	.344	130	.731
	İlköğretim	79	3.76	.334			
İlk 5 soru	Lise	53	4.43	.423	.074	130	.941
	İlköğretim	79	4.42	.489			
Son 5 soru	Lise	53	2.69	.590	.615	130	.539
	İlköğretim	79	2.75	.541			

Yukarıdaki tablo-36 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması açısından okul türüne göre ortalaması en büyük beş soru ile ortalaması en düşük beş soru açısından anlamlı bir farklılığın olmadığı gözükmemektedir.

5.4.7. Bölge Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulguları

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından bölge değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-37 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.39 Bölge Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi

Boyutlar		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	Sig.	
Kadın	Toplam	Gruplar Arasında	.282	2	.141	.990	.380
		Gruplar İçinde	6.119	43	.142		
		Toplam	6.401	45			
	İlk	Gruplar Arasında	.015	2	.008	.025	.976
		Gruplar İçinde	13.158	43	.306		
		Toplam	13.173	45			
	Son	Gruplar Arasında	1.716	2	.858	1.977	1.151
		Gruplar İçinde	18.656	43	.434		
		Toplam	20.372	45			
Erkek	Toplam	Gruplar Arasında	.009	2	.020	.042	.959
		Gruplar İçinde	13.605	129	.217		
		Toplam	13.613	131			
	İlk	Gruplar Arasında	.041	2	.020	.094	.911
		Gruplar İçinde	27.998	129	.217		
		Toplam	28.039	131			
	Son	Gruplar Arasında	.475	2	.237	.753	.473
		Gruplar İçinde	40.685	129	.315		
		Toplam	41.160	131			

Yukarıdaki tablo-37 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması açısından çalıştıkları bölgelere göre anlamlı bir farklılığın olmadığı gözükmektedir.

5.4.8.Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından yaş değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-38 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.40 Yaş Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi

Boyutlar		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig.	
Kadın	Toplam	Gruplar Arasında	.352	4	.088	.597	.667
		Gruplar İçinde	6.049	41	.148		
		Toplam	6.401	45			
	İlk	Gruplar Arasında	.616	4	.154	.503	.734
		Gruplar İçinde	12.557	41	.303		
		Toplam	13.173	45			
	Son	Gruplar Arasında	.474	4	.119	.244	.911
		Gruplar İçinde	19.898	41	.485		
		Toplam	20.372	45			
Erkek	Toplam	Gruplar Arasında	.517	4	.129	1.25	.292
		Gruplar İçinde	13.097	127	.103		
		Toplam	13.613	131			
	İlk	Gruplar Arasında	.421	4	.105	.484	.748
		Gruplar İçinde	27.618	127	.217		
		Toplam	28.039	131			
	Son	Gruplar Arasında	1.025	4	.256	.811	.520
		Gruplar İçinde	40.135	127	.316		
		Toplam	41.160	131			

Yukarıdaki tablo-38 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması açısından yaşa göre anlamlı bir farklılığın olmadığı gözükmemektedir.

5.4.9.Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından kardeş sayısı değişkenlerinin ikiden

fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-39 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.41 Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi

Boyutlar		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig .	
Kadın	Toplam	Gruplar Arasında	1.188	4	.297	2.335	.071
		Gruplar İçinde	5.213	41	.127		
		Toplam	6.401	45			
	İlk	Gruplar Arasında	3.307	4	.254	.539	.58
		Gruplar İçinde	9.866	41	.472		
		Toplam	13.173	45			
	Son	Gruplar Arasında	1.017	4	.254	.539	.708
		Gruplar İçinde	19.335	41	.472		
		Toplam	20.372	45			
Erkek	Toplam	Gruplar Arasında	.219	4	.055	.519	.722
		Gruplar İçinde	13.395	127	.105		
		Toplam	13.613	131			
	İlk	Gruplar Arasında	.227	4	.057	.259	.904
		Gruplar İçinde	27.812	127	.219		
		Toplam	28.039	131			
	Son	Gruplar Arasında	.960	4	.240	.758	.554
		Gruplar İçinde	40.199	127	.317		
		Toplam	41.160	131			

Yukarıdaki tablo-39 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılmasına göre ortalaması en yüksek beş soru ile ortalaması en düşük beş soru açısından kardeş sayısına göre anlamlı bir farklılığın olmadığı gözükmemektedir.

5.4.10. Anne Eğitim Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından anne eğitimi değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-40 daki şekilde görülmektedir.

Tablo.42 Annenin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi

Boyutlar		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig .	
Kadın	Toplam	Gruplar Arasında	.872	4	.218	1.616	.189
		Gruplar İçinde	5.530	41	.135		
		Toplam	6.401	45			
	İlk	Gruplar Arasında	1.274	4	.318	1.097	.371
		Gruplar İçinde	11.899	41	.290		
		Toplam	13.173	45			
	Son	Gruplar Arasında	1.042	4	.260	.552	.698
		Gruplar İçinde	19.331	41	.471		
		Toplam	20.372	45			
Erkek	Toplam	Gruplar Arasında	.286	4	.072	.682	.606
		Gruplar İçinde	13.327	127	.105		
		Toplam	13.613	131			
	İlk	Gruplar Arasında	.271	4	.068	.310	.871
		Gruplar İçinde	27.768	127	.219		
		Toplam	28.039	131			
	Son	Gruplar Arasında	1.324	4	.331	1.056	.381
		Gruplar İçinde	39.835	127	.314		
		Toplam	41.160	131			

Yukarıdaki tablo-40 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması açısından çalıştıkları annenin eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılığın olmadığı gözükmektedir.

5.4.11.Baba Eğitimi Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından baba eğitimi değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-41 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.43 Babanın Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi

Boyutlar		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig .	
Kadın	Toplam	Gruplar Arasında	.545	4	.136	.954	.443
		Gruplar İçinde	5.856	41	.143		
		Toplam	6.401	45			
	İlk	Gruplar Arasında	1.406	4	.351	1.224	.315
		Gruplar İçinde	11.767	41	.287		
		Toplam	13.173	45			
	Son	Gruplar Arasında	2.307	4	.577	1.309	.283
		Gruplar İçinde	18.065	41	.441		
		Toplam	20.372	45			
Erkek	Toplam	Gruplar Arasında	.153	4	.038	.362	.835
		Gruplar İçinde	13.460	127	.106		
		Toplam	13.613	131			
	İlk	Gruplar Arasında	.383	4	.096	.439	.780
		Gruplar İçinde	27.656	127	.218		
		Toplam	28.039	131			
	Son	Gruplar Arasında	1.218	4	.305	.958	.427
		Gruplar İçinde	39.941	127	.314		
		Toplam	41.160	131			

Yukarıdaki tablo-41 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılması açısından çalıştıkları babanın göre anlamlı bir farklılığın olmadığı gözükmektedir.

5.4.12.En Son Bitirdiği Eğitim Kurumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştıklarına İlişkin Bulgular

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplam ölçek ortalaması ile ortalaması en yüksek ilk beş soru ve ortalaması en düşük beş soru açısından en son bitirdiği eğitim kurumu değişkenlerinin ikiden fazla faktöre sahip oldukları için yapılan anova analiz sonuçları aşağıda tablo-42 deki şekilde görülmektedir.

Tablo.44 Bitirdiği Eğitim Kurumu Değişkenine Göre Kadın ve Erkeklerin Kendi Aralarında Karşılaştırılması İçin Yapılan Anova Testi

Boyutlar		Kareler Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	SSig .	
Bayan	Toplam	Gruplar Arasında	.790	2	.395	3.027	.059
		Gruplar İçinde	5.611	43	.130		
		Toplam	6.401	45			
	İlk	Gruplar Arasında	1.323	2	.662	2.401	1.103
		Gruplar İçinde	11.850	43	.276		
		Toplam	13.173	45			
	Son	Gruplar Arasında	.110	2	.055	.117	.890
		Gruplar İçinde	20.262	43	.471		
		Toplam	20.372	45			
Bay	Toplam	Gruplar Arasında	.235	2	.117	1.132	.326
		Gruplar İçinde	13.379	129	.104		
		Toplam	13.613	131			
	İlk	Gruplar Arasında	4.66	2	.233	1.091	.339
		Gruplar İçinde	27.572	129	.214		
		Toplam	28.039	131			
	Son	Gruplar Arasında	.203	2	.102	.320	.727
		Gruplar İçinde	40.956	129	.317		
		Toplam	41.160	131			

Yukarıdaki tablo-42 incelendiğinde duygusal zekâ testindeki tüm soruların ortalamasının alındığı kadınların ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılmasına göre ortalaması en yüksek beş soru ile ortalaması en düşük beş soru açısından bitirdiği eğitim kurumuna göre anlamlı bir farklılığın olmadığı gözükmektedir.

BÖLÜM 6: SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu bölümde çalışmanın sonuçları toplu olarak özetlendikten sonra, sonuçlara ilişkin yorumlar yapılmıştır.

6.1.Sonuç ve Değerlendirmeler

Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zekâ düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerimizi; cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı, anne ve baba eğitimi, en son bitirdiği eğitim kurumu, uzmanlık alanı, iletişim becerileri eğitimi veya kursa gitmeleri, kişisel gelişim kitapları takip, duygusal zekâ kitapları takip, görev yaptığı okul türüne göre bağımsız değişkenleri üç boyutta; genel olarak, kadın erkek karşılaştırılması, kadınları kendi içlerinde ve erkekleri kendi içlerinde ele alınarak incelenmeye çalışılmıştır.Çeşitli meslek grupları,diger branşlarda öğretmenlere yapılan araştırmaları incelediğimizde kadınlar ve erkeklerin kendi aralarında karşılaştırmalara rastlanılmamıştır.

Çalışmaya Ümraniye, Ataşehir, Üsküdar ilçelerindeki beden eğitim öğretmenlerini bölge ayırt etmeden genel olarak ele aldığımızda hiçbir değişkende anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu duruma bakarak beden eğitim öğretmenlerimizin duygusal zekâ düzeylerinin anlamlı bir farklılığın olmadığını söyleyebiliriz. Yapılan literatür taramasında incelenen araştırma bulgularında bizim araştırmamızı destekler veya karşıt bulgulara rastlanamamış olması beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zeka düzeyleri konusunda yeterli araştırmaların olmadığını söylenebilir.

Çalışmanın ikinci boyutu olan kadın ve erkek öğretmenlerin kendi aralarında karşılaştırmamızda ise bölge değişkenine göre Ümraniye ve Ataşehir bölgelerinde anlamlı bir fark yok iken Üsküdar bölgesinde kadınların erkeklere göre sosyal yetkinlikler bakımından anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

Öztürk (2006)Yapmış olduğu okul öncesi öğretmenlerin duygusal zekâ yetenekleri iş doyumları ve tükenmişlik düzeyleri üzerine yapmış olduğu çalışmada yerleşim birimi değişkeni ile duygusal boyutları arasında anlamlı sonuçlar elde edilemediğini söylemektedir..

Diken (2007) Araştırmasında fen bilgisi öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeyleri ile fen başarıları, cinsiyetleri ve fene karşı olan tutumları arasında ilişki olup olmadığını saptamayı amaçlamış araştırmada fen bilgisi öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeyleri ile fen başarıları ve fene karşı olan tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı, ayrıca fen bilgisi öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeylerinin cinsiyete ve yaşamsal bölgeye göre değişmediği sonucuna varmıştır.

Yılmaz(2007)Sosyal bilgiler aday öğretmenlerinin akademik başarısı ile duygusal zekâ boyutları çalışmasında kız öğrencilerin duygusal boyutları puan ortalamaları yer değişkenine göre erkek öğrencilerden daha yüksek bulmuştur.

Bu sonuçlara göre Üsküdar'daki kadın beden eğitimi öğretmenlerinin sosyal yetkinliklerinde anlamlı bir farkın olması bulunduğu sosyal çevre şartlarının dışında da kendilerine sosyal imkânlar sağlayabilmesine, kendini geliştirici etkinliklere katılabilmelerine bağlanabilir.

Çalışmamızın ikinci boyutunun bir diğer değişkeni olan kadın ve erkek öğretmenlerin medeni duruma göre karşılaştığımızda bekâr kadın beden eğitimi öğretmenleri ile erkek öğretmenler arasında sosyal yetkinlikler bakımında anlamlı bir fark olduğu görülmesine karşın,Balcı,Seher(2003)Samsun İli Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı öğretim kurumlarında görev yapan ve yöneticilik kursuna katılan 130 yönetici adayı üzerinde yapılan çalışmada yönetici aday adaylarının duygusal zekâ düzeyleri belirlenmiştir. Duygusal zekâ ile medeni durum arasında anlamlı bir ilişki bulunamadığı görülmektedir. Buda bize medeni durumun duygusal zekâ düzeyin etkilemede önemli bir faktör olmadığını söyleyebiliriz.

İkinci boyutunun diğer değişkeni olan anne ve baba eğitim düzeyi değişkenine göre kadın ve erkek öğretmenleri karşılaştığımızda anne eğitim değişkeninde anlamlı bir fark olmaz iken baba eğitim değişkeninde; babası lise mezunu olan öğretmenlerinde sosyal yetkinliklere göre anlamlı bir fark bulunmaktadır. Araştırmalar sırasında konumuzu destekleyen bazı bulgular kaşımıza çıkmaktadır.

Yılmaz(2007).Duygusal zekâ ve akademik başarı arasındaki ilişki konulu araştırmasında sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerin duygusal zekâ kişisel

yetkinliklerinin alt boyutlarından kişisel farkındalık boyutu, genel ruh hali boyutu ve duygusal zekâ toplam puan ortalamalarında; babanın öğrenim durumunun istatistiksel olarak farklılık oluşturduğu söylenebilir. Bir başka araştırmada ise

Küçük(2007)Aday öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişki adlı çalışmada; aday öğretmenlerin duygusal zekâ düzeyleri ile anne ve baba eğitim düzeyleri arasında farklılığın olduğu görülmektedir. Anne ve baba eğitim düzeyleri düşük olan aday öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimleri ve duygusal zekâları gelişmiş olduğu söylemekte ve bunun sebebinin eleştirel düşünme eğilimi ve duygusal zekâ gelişiminin belirli bir eğitim düzeyiyle sınırlı kalmadığını ve farklı değişkenlerin bu kavramlar üzerindeki etkisi olabileceğini söylemektedir. Araştırmalarda da görüldüğü gibi duygusal zekânın sadece kalıtsal olmadığı, anne ve babanın eğitim düzeyinin etkisine karşın, yaşam boyu geliştirilebilir bir kavram olduğu söylenebilir.

İkinci boyutun başka bir değişkeni ise iletişim becerilerinin geliştirilmesi konusunda eğitim ya da kursa gitme değişkenine göre anket sorularının toplamında ve sosyal yetkinlik bakımından kadın ve erkek beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Ayrıca kursa gitmeyen kadın ve erkek öğretmenler arasında kişisel yetkinlik bakımından anlamlı bir fark bulunmaktadır.

Akbaş (2006)İlköğretim sınıf öğretmenlerinin duygusal zekâ düzeyleri belirleme ile ilgili çalışmada Öğretmenlerin % 86,3'ü duygusal zekâ üzerine eğitim almadıklarını,%13,8'i ise eğitim aldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin aldıkları duygusal zekâ konulu eğitimler ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olmadığı incelenmiş ve bayan ilköğretim sınıf öğretmenlerinin bu konulara daha ilgili olduğu söylenebilir.

Diken(2007)Yapmış olduğu araştırmasında. Kadınlar kendini ortaya koyabilen, kendi kendine olumlu bakan, duygularını doğrudan ifade eden ve hayatta bir anlam bulan insanlar olduğunu. Onlar da erkekler gibi neşeli, dışadönük, duygularını uygun bir biçimde dile getiren (sonradan pişmanlık duyulan patlamalar şeklinde değil), strese kolay uyarlanabilen insanlar olduğunu.Sosyal tavırları yeni tanıştıkları insanlara kolayca ulaşmalarını sağlayabileceğini. Kendileriyle barışık olmalarının sonucu içtenlikli ve

duygusal deneyime açık olmalarına yol açtığını. Nadir olarak kendilerini kaygılı ya da suçlu hissedip ve derin düşüncelere daldıklarını söylemektedir(Diken 2007.s.20).

EQ yeterliliği açısından kadınlar ve erkekler arasında herhangi bir cinse has özel bir üstünlük söz konusu değildir. Ancak her iki grubunda bazı boyutlarda diğerine göre daha üstün, bazılarında daha zayıf olduğu gözlenmektedir.

Araştırmanın üçüncü boyutunda kadınların kendi aralarında erkeklerin kendi aralarında karşılaştırılmalarında iletişim becerileri geliştirme eğitimi veya kursa gitme değişkenine göre kursa veya eğitime giden kadın beden eğitimi öğretmenleri arasında toplamda ve kişisel yetkinlikler bakımından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda kadınların ve erkeklerin kendi aralarında iletişim eğitimi veya kursunun duygusal zekâ etkisi boyutu ile alakalı herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Hâlbuki iletişim sosyal bir olgudur. Kurumsal, yaşamsal sosyal dokunun parçası olarak iletişim süreci zannedildiğinden daha fazla önem taşımakta ve duygusal zekanın sadece empati ile ilişkilendirilirken yakın tarihli araştırmalarda duygusal zekanın içinde olmazsa olmazı kişiler arası iletişimin olduğu ortaya çıkmıştır. Buda bize iletişim becerileri eğitimi almanın ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Her türlü insanlar arası ilişkilerde, iletişim, bütünlük sağlayıcı, çok yönlü ve çok anlamlı bir konudur. İletişim kurma kabiliyetinin öğrenilmesi ve geliştirilmesi için çok çeşitli seminerler vasıtasıyla daha etkili iletişim kurmak mümkün olabilir. Ancak böyle bir seminere katıldığında aktif olarak uygulamaların yapılmasına dikkat edilmeli ve bu konuda sık sık pratik yapılarak çalışmalar geliştirebilir.

Üçüncü boyutun diğer bir değişkeni kadınların kendi aralarında kişisel gelişim kitapları okuyup okumaması değişkenine göre kişisel yetkinlik bakımından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Erkeklerde ise herhangi bir anlamlı fark bulunmamaktadır. Duygusal zekâ kavramını ilk ortaya atanlardan Mayer duygusal zekâ kapasitesinin bir bölümünün doğuştan geldiğini, diğer bölümü de kişisel eğitim, yaşam deneyimleriyle öğrendiklerimizle tamamlandığını eğitim ve deneyimle tamamlanan kısmında düşünce gücü, pratik ve deneyimlerle geliştirilebildiğini söylemektedir (Nazlı,2003.s.47).

6.2.Öneriler

Bu araştırmada elde edilen sonuçlara göre şu öneriler yapılabilir:

*Yapılan anket çalışmamızda da görüldüğü gibi Beden Eğitimi öğretmenlerinin sosyal yetkinlikleri düşük olduğu görülmüştür. İlişki becerilerinin derslerde etkili bir şekilde kullanılması için hizmetiçi eğitimlerin yapılması önerilebilir. Diğer taraftan öğretmenlerin duygusal zekânın ne olduğunu öğrenmeleri, konuyla ilgili farkındalık kazanmaları ve duygusal zekâlarını geliştirmelerini sağlayan hizmet içi eğitim etkinliklerine, seminer ve konferanslara yönlendirmesi de duygusal zekânın hâkim olduğu bir örgüt iklimi oluşmasında faydalı olacaktır.

*Duygusal zekânın yükseköğretim kurumlarının programlarında yer verilmeli ,öğretmen adaylarının; çalışanlarla iyi ilişkiler kurma, uyumlu bir çalışma ortamı yaratma, kendilerinin ve birlikte çalıştıkları insanların duygularını tanıma, anlama ve davranışlarını buna göre ayarlama, zorluklar karşısında yılmama gibi duygusal zeka becerisi gerektiren davranışları kazanmasına önem verilmelidir.

*Uygulamalı ve teorik dersleri veren öğretmenlerin dersleri sırasında duygusal zekâ davranışları gösterme düzeyleri ile alakalı araştırma yapılabilir. Sözel ve sayısal öğretmenlerin duygusal zekâ düzeylerinin karşılaştırılması yapılabilir. Meslek dersleri ve kültür dersleri öğretmenlerinin duygusal zekâ düzeyleri karşılaştırılması diğer araştırmacılara önerilecek konulardır.

*Gelecekte devlet okullarında görev yapan ve özel kurumlarda çalışan beden eğitimi öğretmenleri duygusal zekâ düzeylerinin karşılaştırılmasının örgüt iklimi modeline bir değişken olarak çalışmalarda dikkat edilmesi daha anlamlı hale getirecektir.

Bu tür öneriler derslerin daha aktif hale gelerek yapılmasına öğretmenlerin öğrencileri daha yakından tanınmasına böylelikle ilgi duydukları ya da yetkin oldukları alanlara yönlendirilmelerine yardımcı olacaktır. Söz konusu uygulamalar sporcu yetiştirilmesi açısından oldukça geri olan ulusal kaynakların zenginleştirilmesinde katkı sağlayabilir. Öğretmen tarafından spora yönlendirilmiş öğrencilerin aynı zamanda toplumsal barışın sağlanmasında, hayat kalitesinin iyileştirilmesinde iş, özel, akademik hayatlarındaki başarı ve tatminin elde edilmesinde önemli rol kat edecekleri düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

ACAR, F.(2002) **Duygusal Zekâ ve Liderlik**. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Sayı:12.

ARACI, H. (2000). **Okullarda Beden Eğitimi**. Ankara. Bağırğan Yayınevi.

AKBULUT, E.(2001)**Çağdaş Müzik Eğitiminde Türk ve Batı Müziğinin Yeri**

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı: 10

AKBAŞ, E.(2006) **İstanbul İli Fatih İlçesi İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Duygusal Zekâ Düzeylerinin Belirlenmesi**. Yeditepe Üniversitesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi

AVŞAR, P.(2006).**Beden Eğitimi Öğretmenlerine Yönelik Hizmet içi Eğitim Programlarını Değerlendirmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi

AVŞAR. Z ve F.Ö.KUTER.(2007) . **Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Sosyal Beceri Düzeyleri Belirlenmesi**. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,197–206.

(<http://eku.com.edu.tr/index/3/2/zavsar.fokuter.pdf>.)

BALCI, İ.(2001)**İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Duygusal Zeka Becerilerini Kullanabilme Düzeyleri konusunda Yöneticilerin ve Öğretmenlerin Görüşleri** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara,

BALCI, S. ve Diğerleri.(2003) **Yönetici Adaylarının Duygusal Zekâ ve İş Doyumu Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi**, Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi. Malatya. İnönü Üniversitesi, 9–11 Temmuz 2003, S.44.

BÖREKÇİ, A. G. (2002). Çalışma Ortamlarında Duygusal Zeka Uygulamadan Bir Örnek, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, S.B.E.

BASÖZ G, ÖZDEMİR E.(2002) İlköğretimde, yaratıcı drama yöntemi ile yapılan beden eğitimi dersleri ile diğer yöntemlerle yapılan beden eğitimi derslerinde öğrenci tutumlarının karşılaştırılması. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi,122-127 Antalya,

ÇAPA. Y,Çil. N.(2000).Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı:18

ÇÖNDÜ A.(2004) Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri,2.Baskı, Ankara, Nobel Yayınları,

ÇUMRALIĞİL, B.(1995). Seçilmiş Bazı İllerdeki Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Öğretiminin Yapısı ve Sorunları. (Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi S.B.E.Ankara

DİKEN, E(2007)Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Duygusal Zekâ Düzeyleri İle Fen Başarıları (Genetik Konusunda) Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi,2007

DÖKMEN, Ü.(2005) İletişim Çatışmaları ve Empati 33.baskı Sistem yayıncılık İstanbul

DEMIRHAN G, H.COSKUN, F.ALTAY(2003) Farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin beden eğitimi derslerinde kullanılma düzeylerine ilişkin görüşler. III. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Olimpik Eğitim ve Spor Kültürü Sempozyumu, Uludağ Üniversitesi, Bursa, sayfa 108–115

ERDEN, M.(1995) Öğretmen Adaylarını Öğretmenlik Sertifikası Derslerine Yönelik Tutumları. Hacettepe Üniversitesi eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı:11

ERDEM. A.R.(2007) **Örgün Eğitiminde Kullanılan Ders Kitaplarıyla Türk Milli Eğitimin Amaçları ve temel İlkeleri Arasındaki İlişki**. Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi. Aralık. Cilt:7 Sayı:4

ERDOĞDU, M (2008) **Duygusal Zekânın Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi**. Fatih Üniversitesi, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi Kış. C.7.

FIDAN N.(1996) **Eğitim psikolojisi, Okulda Öğrenme ve Öğretme**, Alkım Yayınevi,Ankara.

GÜRBÜZTÜRK. O,S.Z.Genç(2004) **Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Görüşler**. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı:548.

GÜVEN. B, M.A. SÖZER (2007) **Öğretmen Adaylarının Öğretimi Bireyselleştirme İlişkin Görüşleri**. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı:32

GÖDE. O,V.ALKAN (1998) **Denizli Ortaöğretim Kurumlarındaki Sporcu Öğrencilerin Derslerindeki ve Spor Yaşantılarındaki Başarılarının Karşılaştırılması**. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı:4

GÜRSEL, M.(Ed.)(2004).**Eğitime İlişkin Çeşitlemeler 1**.Konya/Eğitim Kitapevi

GÜLLÜCE, A.(2006) **Mesleki Tükenmişlik ve Duygusal Zeka Arasındaki İlişiki(Yöneticiler üzerine bir uygulama)**.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi.

GÜRBÜZ Y. ,YÜKSEL M.(2008) **Çalışma Ortamında Duygusal Zeka: İş Performansı, İş Tatmini, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Ve Bazı Demografik Özelliklerle İlişkisi**. Doğu Üniversitesi Dergisi. Cilt:9 Sayı:2

GOLEMAN, D.(1998)**Duygusal Zekâ Neden IQ' dan Daha Önemlidir**.B.Ş. Yüksel(çev).Varlık Yayınlan, 1998

GOLEMAN, D.(1998)**İş Başında Duygusal Zekâ" ,** Çeviren B.S.Yüksel(çev), Varlık Yayınlan, 2000

HERGÜNER G.ARSLAN.S.ve DÜNDAR.H (2002) **Beden Eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin okul deneyimi dersini algılama düzeyleri** Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , Dönem:1 Sayı:11

ILKIM, M.(2006).**Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Çalışma Şartlarına Göre Beden Eğitimi Dersini Nasıl İşlediklerinin Değerlendirilmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi.

KOÇ,Ş.(1993)**Değişik Kesimlerin Okul Beden Eğitimi Görüş ve Değerlendirmelerine İlişkin Bir Araştırma,**2.Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Manisa s.437–449.

KARAKÜÇÜK, S ve F,YENEL,(2000). **Çevre Ülkelerde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Öğretimi Veren Yüksek Öğretim Programlarının Genel görünüm.1.** Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi, İ.YILDIRAN (Ed.). Ankara. Sim Matbaacılık, Mayıs,26–27

KASAP H.(2001) **Spor eğitiminde rekabetçi, bireysel ve işbirliği yaklaşımları. II.** Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, Uludağ Üniversitesi, Bursa, 49.

KATKAT Dursun, Orcan MIZRAK (2003) **Öğretmen Adaylarının Pedagojik Eğitimlerinin Problem Çözme Becerilerine Etkisi.** Milli Eğitim Dergisi. Bahar 158

KANLI Uygur, Rahmi YAĞBASAN (2002) **2000 Yılında Ankara'da Fizik Öğretmenleri İçin Düzenlenen Hizmet içi Eğitim Yaz Kursunun Etkinliği.** Milli Eğitim Dergisi. Sayı:145

KARSLI,M.D.,H.B. GÜNDÜZ,A. URAL.(2000).**Eğitim Yönetiminde Duygusal Zekanın Önemi ve Duygusal Zeka Açısından Eğitim Yönetiminin**

Değerlendirilmesi.IX. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi,Erzurum,27-30

KÖROĞLU, S.G.(2006) Sınıf Rehber Öğretmenlerinin Algularına Göre Psikolojik Danışmanların Duygusal Zekâ Düzeyleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KÜÇÜK, G.(2007) Aday Öğretmenlerin Eleştirel Düşünme Eğilimleri İle Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Bolu.

M.E B.(1995). Beden Eğitimi ve Spor Lisesi Basketbol, Futbol, Voleybol, Atletizm, Güreş, Hentbol, Yüzme Dersleri Öğretim Programı. Ankara.Milli Eğitim Basımevi

M.E.B.(2000) Okul içi Beden Eğitimi Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı İlk-Orta Öğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi M.E.B. Yayınları, Ankara.

MABOÇOĞLU, F.(2006) Duygusal Zekâ ve Duygusal Zekânın Gelişimine Katkıda Bulunana Etkenler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi

NAZLI, E.(2003) Meslek Liseleri Elektrik Öğretmenlerine Duygusal Zekâ Haritası Uygulaması. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi.

Oruç. A. (2006)Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma (Ankara örneği)Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi,

ÖZDEN, Y(1998) Öğrenme ve Öğretme, 2. Basım, Pegem, Ankara.

ÖZDEMİR L. (2003). **Yaratıcı Drama Dersinin Duygusal Zeka Gelişimine Etkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı

ÖZTÜRK, A.(2006)**Okul Öncesi Öğretmenlerinin Duygusal Zeka Yetenekleri İş Doyumları ve Tükenmişlik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi**". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

PEHLİVAN, Z. (1998). **Nitelikli Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme**, 1. Spor Kongresi Bildirileri. Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Kalkındırma ve Geliştirme Derneği. Erzurum,7-14.

PEHLİVAN Z, ALKAN G.(2002) **İşbirlikli öğretim yönteminin öğrencinin duyuşsal özellik ve motor beceri alanlarındaki erisi düzeyine etkisi**. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya,25-29

SARITAŞ M.(2000) **İlköğretim Okulları IV. Sınıf Beden Eğitimi Dersi Öğretimine Yarışmalı Öğrenme ve İşbirlikli Öğrenme Yönetiminin Akademik Başarı Bakımından Etkileri**. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Dönem:1 Sayı:7

SÖNMEZ Tolga, Hakan Sunay (2004) **Ankara'daki ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden eğitim ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin Bir İnceleme**. Milli Eğitim Dergisi. Sayı:162

SUNAY H, GÜNDÜZ N, DOLASIR S.(2002)**Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarına voleybol temel tekniklerinin öğretiminde uygulanan farklı öğretim yöntemlerinin etkisi**. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya,160-165

TEKİŞİK, Hüseyin Hüsnü.(1987) **Türkiye'de Öğretmenlik Mesleği ve Sorunları**. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi sayı:2 S.1

TAMER, K ve A.PULUR.(2001). **Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri.** Ankara: Ada Matbaacılık.

TİTREK, O.(2004).**Eğitim Fakültesi Öğretim Üyelerinin Duygusal Zekâ Yeterliklerini İş Yaşamında Kullanma ve Akademik Basan Düzeylerine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Araştırma,** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimken Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Teftiş Programı Bilim Dalında Doktora Tezi, Ankara,

USLU. A,Hasırcı. S.(1999)**Lise ve Dengi Okullarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Beden Eğitim Derslerinin Sosyal Uyum Düzeyine Etkilerinin Araştırılması.** Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt:3 Sayı:4.

YAYLACI, G.(2006) **Kariyer Yaşamında Duygusal Zekâ ve İletişim Yeteneği.** Hayat Yayıncılık. İstanbul

YILMAZ, S.(2007) **Duygusal Zeka ve Akademik Başarı Arasındaki İlişki.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi,

YILMAZ, M. (2002). **Duygusal Zekâ Düşünme Becerileri Eğitiminin Annelerin Duygusal Zekâ Düzeyine Etkisi,** Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bilim Dalı

YILMAZ H. ve E.ERGİN.(2000).**Üniversite Öğrencilerinin Sahip Oldukları Duygusal Zeka Düzeyleri İle 16 Kişilik Özelliği Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma VIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde Sunulmuş Bildiri, Trabzon,150–155**

YEŞİLYAPRAK, B. (2001). **Duygusal Zekâ: İş Performansını Belirleyici Bir Değişken, Verimlilik Dergisi,** Milli Produktive Yayını, 2, 145- 154.

<http://home.uludag.edu.tr/users/fkorkmaz/arastirmadosya/ogretmengorus.doc>.(30.07.2008)

<http://duygusalzeka.net>(06.08.2008)

<http://www.rehberogretmen.biz/duygusal-zeka-emotional-intelligence/>(06.08.2008)

<http://www.dzeplatformu.org/dzkisabakis.php>)07.08.2008

<http://www.dzeplatformu.org/makale/008.pdf>(22.08.2008)

http://www.duygusalzeka.com/BolumGoster.asp?id=194&AnaKonu=yazimakale&acik_olan=3&acik_olan_alt=(23.08.2008)

http://www.donusumkonagi.net/makale.asp?id=1325&baslik=egitimde_duygusal_zeka (23.08.2008)

<http://www.dzcocukkulubu.org/modules.php?name=News&file=article&sid=11>
(23.08.2008)

<http://www.cocukaile.com/IcSayfa.aspx?Kodal=450> (23.08.2008)

www.sinifogretmenim.net/(01.08.2008)

www.mevzuat.meb.gov.tr (01.08.2008)

www.sinifogretmenim.net) (01.08.2008)

www.perweb.firat.edu.tr/personel/yayinlar/fua_9/9(02.08.2008)

<http://www.odevsel.com/egitim/2535/beden-egitimi-ve-sporda-ozel-ogretim-yontemleri.html> (01.09.2008)

EK : ANKET FORMU

Değerli Beden Eğitimi Öğretmenleri

“BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNE DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ ve YETKİNLİKLERİNİN BELİRLENMESİ” isimli bir yüksek lisans tez projesi yürütmekteyim. Sizlerden elde edilecek bulgularla bu konuda değerlendirmeler yapacak ve beden eğitimi öğretmenlerinin okul ve okul dışı yaşamlarının daha etkili olması amacıyla, olumlu önerilerde bulunulacaktır. Ölçek bilimsel amaçlı kullanılacak ve gizlilik esas alınacaktır. Bu nedenle adınızı yazmanıza gerek yoktur.

Araştırmanın geçerliliği açısından lütfen bütün cümleleri okuyunuz ve mutlaka her cümleyi cevaplandırınız. Sizce en doğru olan seçeneği mutlaka doğru yere işaretlemeye dikkat ediniz. Cevaplamayı parantez içine (x) işareti koyarak yapınız.

Gösterdiğiniz ilgi ve işbirliği için teşekkür ederim.

Danışman

Yüksek Lisans Öğrencisi

Doç. Dr. Deniz BÖRÜ

Soner ADA

1. BÖLÜM

Size en uygun seçeneği işaretleyiniz.

1. CİNSİYETİNİZ? Kadın Erkek
2. YAŞINIZ? 20-25 26-30 31-35 36-40 41 ve yukarı
3. MEDENİ DURUMUNUZ Evli Bekar
4. KAÇ KARDEŞSİNİZ? 1 2 3 4 5 ve üstü
5. ANNE VE BABANIZIN EĞİTİM DURUMU?

	anne	aba
Okur yazar değil		
Okur yazar		
İlkokul		
Ortaokul		
Lise		
Meslek Yüksek Okulu		
Üniversite		
Yüksek Lisans		
Doktora		

6. EN SON BİTİRDİĞİNİZ EĞİTİM KURUMU?
 B.E.S.Y.O. Eğitim Fakültesi Diğer Belirtiniz.....

7-UZMANLIK ALANINIZ

- Ferdi Sporları(Lütfen belirtiniz)
 Takım Sporları(Lütfen belirtiniz)

8. İLETİŞİM BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ KONUSUNDA HER HANGİ BİR KURS YA DA EĞİTİM ALDINIZMI?

- Evet Hayır

KİŞİSEL GELİŞİM İLE İLGİLİ KİTAPLAR TAKİP EDİYORMUSUNUZ?

- Evet Hayır

10. DUYGUSAL ZEKÂ İLE İLGİLİ KİTAP OKUDUNUZMU?

- Evet Hayır

11.ŞUANDA GÖREV YAPTIĞINIZ OKUL TÜRÜ

- LİSE İLKÖĞRETİM

2. BÖLÜM

Aşağıdaki sorular davranışlarınızın Duygusal Zeka açısından değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Her ifade sizin davranış yada düşüncenizi ne derece karşılıyorsa bunu yanındaki sütuna işaretleyiniz.

		Her Zaman	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
1	Baskı altındayken hata yaparım. (NEGATİF)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Kalabalık içinde fikirlerimi rahatlıkla savunurum.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3	Kolay arkadaş edinirim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4	Güçlü kişilikler beni tedirgin eder. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Sıkıntıların üzerine giderim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6	İşimde yükselmek için yeteneklerim hakkında yalan söyleyebilirim. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Yeni atılımlar için hayal kurarım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8	Öfkemin nedeninin farkındayım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
9	Olayların komik yanlarını yakalarım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
10	Güçlü olduğum yönlerimi bilirim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
11	Daha büyük bir amaç uğruna, eğlenmeyi sonraya bırakırım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
12	Duygularımı gözlemleyerek kendim hakkında yeni şeyler öğrenirim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
13	Bir işin iyi yapılmasını istiyorsam kendi başıma yaparım. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	Amaçladığım şeye ulaştıktan sonra, kendimi ödüllendiririm.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
15	Yeni fırsatlar beni heyecanlandırır.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
16	Başka insanlara özenirim (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17	Mesleğimde yükselmem zordur. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18	Çevremdeki kişilerde gördüğüm olumlu yönleri kendilerine söylerim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
19	Başarısızlıklar aynı işi tekrar denememi engeller.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
20	Yeni bir işe başlarken, başarısızlık korkusunu yaşarım. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
21	Konuştuğum kişinin duygularının farkındayım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
22	İnsanları kendileri hakkında konuşturabilirim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
23	Yararına inandığım da risk almaktan hoşlanırım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
24	Bir takımında bulunan kişilerin aynı fikri taşıması gerekir. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
25	Sorumluluk almaktan çekinirim. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
26	Bir topluluğa konuşma yapmak benim için keyiflidir.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
27	İnsanların olumlu özelliklerini fark ederim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
28	Faydalı bir işe karşılık olarak, maddi fayda sağlanması gerekir. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
29	Karşımdaki kişinin beklentilerinin farkındayım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
30	İyilik yaparken memnuniyet duygusunu oldukça fazla yaşarım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
31	Benden farklı dünya görüşüne sahip kişilerden arkadaşlarım vardır.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
32	Politik konularla ilgilenmek bana göre gereksizdir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

33	Karar verirken ikilem yaşarım. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
34	Konuşurken çarpıcı örnekler kullanırım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
35	Arkadaşlarım sıkıntılarını benimle paylaşırlar.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
36	Karşımdaki kişinin beden diline dikkat ederim.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
37	Tartışmalarda üstün taraf olmak benim için önemlidir. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
38	Sıkıntılarımı paylaşabildiğim bir çok arkadaşım var.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
39	Bir işe karşı olan şevk ve heyecanımı başkalarına da geçiririm.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
40	İşime giderken moralim yüksektir.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
41	Yeni tanıştığım kişinin siyasi görüşünü kolayca anlarım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
42	Takım çalışması içindeyken ön plana çıkarım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
43	Ülke koşullarında ideallerimi gerçekleştirmek güçtür. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
44	İş arkadaşlarımla iş dışında da görüşürüm.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
45	Birisiyle konuşurken ondan gözlerimi kaçıırım. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
46	Şu anki bulunduğum konum benim için yeterlidir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
47	Duygularımın farkındayım.	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
48	Pembe yalanları severim. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
49	Çok fazla eleştiriliyorum. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
50	Hata yaptıktan sonra yaptığım diğer işlerde bundan olumsuz yönde etkilenir. (R)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

3. BÖLÜM

Bu bölüme konu ile ilgili belirtmek istediklerinizi yazabilirsiniz?

Soner Ada
Yeditepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi
İstanbul

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Duygusal Zekâ Düzeyleri ve Yetkinliklerinin Belirlenmesi” konulu yüksek lisans tez çalışmasında Elektrik Öğretmenlerinin Duygusal Zekâ Haritasının Oluşturulması konulu yüksek lisans çalışmasında kullanmış olduğum anketin kullanılmasında bir sakınca yoktur.

Ercan NAZLI

0 505 335 22 52
ercanazli@hotmail.com

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Doğum Tarihi 08.08.1976
Doğum Yeri Sakarya/Karasu
Medeni Durumu Bekâr

Eğitim

Ortaöğretim Sakarya Fatih And. Tek Lisesi (1991–1993)
Lisans Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
(1995–1999)
Yüksek Lisans Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı

Çalıştığı Kurumlar

23 Nisan Kaptanoğlu İ.Ö.O. (2002–2006)
Atatürk Endüstri Meslek Lisesi (2006/----)